

Yttrande
2023-10-24

Socialdemokraterna, Västerpartiet, Miljöpartiet

Ärende 9

Yttrande angående delårsrapport augusti 2023

Yttrandet

Delårsrapport spänner över många områden och ger en god översiktlig bild av kommunens och kommunkoncernens situation. De frågor som eventuellt behöver hanteras i och med denna delårsrapport avser styret att återkomma till i följande kompletteringsbudgetar och i ordinarie budgetprocess.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-09-28

Diarienummer 0070/23

Handläggare

Anna Jandersson

Telefon: 031-368 03 15

E-post: anna.jandersson@stadshuset.goteborg.se

Delårsrapport augusti 2023

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Göteborgs Stads delårsbokslut per augusti 2023, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.

Sammanfattning

Delårsrapporten har fokus på väsentlig styrinformation samt övergripande utveckling av ekonomi och personal. Rapporten syftar till att belysa frågor både utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt samt åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget med fokus på ekonomi, personal (HR) och kommunfullmäktiges budgetmål.

Delårsrapporten inleds med en beskrivning av de omvärldsförändringar och utmaningar som påverkar Göteborgs Stad framöver. Staden liksom hela kommunsektorn står inför utmaningar de kommande åren. Detta beror framför allt på den ekonomiska utvecklingen med höjda räntor och inflation, det försämrade säkerhetsläget samt stadens utmaningar inom kompetensförsörjningsområdet. Kriget i Ukraina fortsätter och destabiliserar läget i Europa och världen.

Resultatet per augusti för den kommunala koncernen uppgår till 1,5 mdkr vilket är 600 mnkr högre än budget. För helåret bedöms koncernens resultat uppgå till cirka 800 mnkr vilket skulle innebära en positiv avvikelse mot budget med cirka 600 mnkr. Det är främst ökade skatteintäkter som bidrar till detta. Samtidigt försämrar bolagen sin prognos vilket gör att prognosen för hela koncernen i princip är oförändrad jämfört med den prognos som lämnades i delårsrapporten per mars. Jämfört med det redovisade resultatet för 2022 innebär prognosen en försämring med cirka 2,8 mdkr. Sammantaget är stadsledningskontorets bedömning att den försämrade ekonomiska utvecklingen för året och utsikter för kommande år innebär behov av långsiktiga strategier för att klara finansieringen. Det blir nödvändigt med anpassning av verksamhetens omfattning och effektivitet för så väl kommunen som kommunens bolag för att klara den långsiktiga finansieringen.

Bedömning ur ekonomisk, social och ekologisk dimension

Dimensionerna finns belysta i delårsrapporten där det är relevant.

Samverkan

Information lämnas på CSG.

Bilaga

Delårsrapport augusti 2023 inklusive bilagor till rapporten.

Ärendet

Enligt den fastställda uppföljningsprocessen för 2023, som ett led i uppsiktsplikten och för att säkerställa att relevant styrinformation lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, överlämnas delårsrapport augusti 2023 för beslut. Enligt §16 kap 11 i kommunallagen ska delårsrapporten överlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige senast två månader efter den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar. Det betyder att rapporten måste överlämnas senast 31 oktober.

Beskrivning av ärendet

Delårsrapport augusti 2023 produceras av stadsledningskontoret och överlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Rapporten har fokus på väsentlig styrinformation, uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål samt övergripande utveckling av ekonomi och personal. Rapporten syftar till att belysa frågor både utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt samt åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess fokusområden, ekonomi, personal (HR) och politiska mål.

I samband med delårsrapport augusti 2023 lämnar stadsledningskontoret även en kompletterande uppföljning som innehåller återrapporering av politiska uppdrag givna inom och utanför budget. Återrapporeringen av detta sker i särskilt ärende.

Rapportens disposition

Enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska en delårsrapport upprättas minst en gång per år. Den ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Göteborgs Stad har valt att upprätta sin delårsrapport per den 31 augusti, vilket innebär att de analyser som presenteras i rapporten baseras på de första åtta månaderna av året. Rapporten innehåller också en prognos över resultatet per den 31 december 2023.

Delårsrapporten inleds med en kort inledning i kapitel 1, därefter följer förvaltningsberättelsen i kapitel 2 vilket ger en översiktlig bild av kommunens förväntade utveckling framöver, dess ekonomiska status, viktiga händelser och beslut, avvikelser av olika slag, översiktlig utvecklingen av kommunens budgetmål. I kapitel 3 finns räkenskaper för kommunen och sammanställda räkenskaper som följs av driftredovisningen i kapitel 4 och det ekonomiska blocket avslutas med kapitel 5 investeringsredovisning. Därefter följer kapitel 6 kommunfullmäktiges mål som ger en bild av var kommunen befinner sig i förhållande till uppsatta mål. Rapporten avslutas med kapitel 7, övrig uppföljning och där återfinns bland annat hemställan från nämnder och bolag samt övrig relevant uppföljning.

Koncernens ekonomi

Resultatet per augusti för den kommunala koncernen uppgår till 1,5 mdkr vilket är 600 mnkr högre än budget. För helåret bedöms koncernens resultat uppgå till cirka 800 mdkr vilket skulle innebära en positiv avvikelse mot budget med cirka 600 mnkr. Ökade skatteintäkter gör att prognosen för kommunen förbättras med knappt 400 mnkr jämfört med den prognos som lämnades i delårsrapporten per mars. Samtidigt försämrar bolagen sin prognos sin prognos vilket gör att prognosen för hela koncernen i princip är oförändrad jämfört med den prognos som lämnades i delårsrapporten per mars.

Även om prognos avviker positivt i förhållande till det budgeterade resultatet kan konstateras att det försämrade ekonomiska klimatet får stort genomslag på resultatet. Jämfört med det redovisade resultatet för 2022 innebär prognosen en försämring med cirka 2,8 mdkr. Det svagare resultatet är framför allt en effekt av att den kraftiga inflationen får stort genomslag på kommunens kostnader. Enligt den prognos som lämnas i denna rapport bedöms kommunens nettokostnader öka med 9,4 procent 2023. Även bolagen påverkas på olika sätt av det försämrade ekonomiska klimatet med lägre aktivitet i ekonomin, inflation och stigande ränteläge.

Prognosen för årets skuldutveckling pekar mot en skuld på över 56 mdkr vid årets slut att jämföra med 51,4 mdkr vid ingången av året. Samtidigt som skulden ökar innebär den allt högre räntenivån att kostnaderna ökar och förväntas öka allt eftersom staden refinansierar och tar upp nya lån. Den ökade skulden blir därmed en allt större risk och tar en allt större del av de samlade kostnaderna.

Sammantaget är stadsledningskontorets bedömning att den försämrade ekonomiska utvecklingen för året och utsikter för kommande år innebär behov av långsiktiga strategier för att klara finansieringen. Det blir nödvändigt med anpassning av verksamhetens omfattning och effektivitet för så väl kommunen som kommunens bolag för att klara den långsiktiga finansieringen.

Väsentliga personalförhållanden

Enligt stadsledningskontorets prognos förväntas personalvolymen uppgå till 43 300 årsarbetare för stadens nämnder för helåret 2023. Jämfört med 2022 är detta en ökning med 1 300 årsarbetare eller 3,2 procent. För att nå den prognostiserade nivån och ha en ekonomi i balans skulle framför allt de nämnder som är personalintensiva behöva göra stora anpassningar av personalvolymen. Även i bolagssektorn kommer sannolikt förändringarna i samhällsekonomin och konjunkturläget att få återverkningar på personalområdet. En utmaning som bedöms påverka den långsiktiga kompetensförsörjningen negativt.

Möjligheterna att försörja staden med rätt kompetens är fortsatt den största utmaningen och väntas pågå flera år framöver. I den rapportering som inkommit från nämnder och styrelser är det tydligt att det finns stor brist på kompetens inom välfärdsområdet, men även avseende olika specialister i flertalet verksamheter. Nämnder inom främst brukarnära verksamheter behöver se över hur kompetensen nyttjas mer effektivt i kärnverksamheten. Därutöver behöver staden fortsätta arbeta med att behålla de medarbetare vi redan har, utveckla mindre personalkrävande lösningar samt säkra tillgången på arbetskraft genom att bredda rekryteringsbasen.

Sjukfrånvaron i koncernen är per augusti 7,5 procent och är nu på en liknande nivå som före pandemin. Merparten av nämnder och styrelser prognosticerar även sänkning för sjukfrånvaron för helåret 2023 jämfört med 2022.

Uppföljning kommunfullmäktiges mål

I delårsrapport augusti 2023 gör stadsledningskontoret en bedömning av samtliga 27 kommunfullmäktige mål utifrån kriterierna vilka av målen det är sannolikt att nå, vilka det är möjligt att nå samt vilka det inte är sannolikt att nå utifrån nuvarande utveckling och arbetssätt. Stadsledningskontorets bedömning knyts i stor utsträckning till arbetet med, och uppföljningen av, närliggande mål i stadenövergripande program och planer. Ambitionen är att därigenom göra stadens styrning och uppföljning mer enhetlig och

ändamålsenlig. I budgeten anges att målen har en tidshorisont över hela mandatperioden om inget annat anges och det är utifrån detta som de bedöms.

Stadsledningskontorets bedömning

Vid ställningstagande huruvida staden har god ekonomisk hushållning har stadsledningskontoret enligt riktlinjerna, förutom de finansiella målen, även bedömt de av kommunfullmäktige beslutade målen. Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att staden har en god ekonomisk hushållning.

Sett ur det finansiella perspektivet visar utvärderingen att samtliga finansiella inriktningar uppnås. För verksamhetsperspektivet är det svårare att i dagsläget uttala sig om måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål. Den övergripande bedömningen för verksamhetsperspektivet givet bakomliggande analyser och bedömning av underlag är ändå att målen utvecklas i en riktning som gör gällande att vi kommer att kunna nå flertalet av dem. Det leder till att en sammanvägd bedömning av det finansiella perspektivet och verksamhetsperspektivet är att staden har en god ekonomisk hushållning.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

Delårsrapport augusti 2023

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	5
2 Förvaltningsberättelse.....	6
2.1 Förväntad utveckling	6
2.2 Den kommunala koncernen	10
2.3 Den kommunala koncernens och kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.....	11
2.3.1 Kommunfullmäktiges mål	11
2.3.2 Väsentliga avvikelser.....	13
2.3.3 Övriga uppsiktsfrågor	16
2.3.4 Finansiella inriktningar för god ekonomisk hushållning	19
2.3.5 Ekonomisk utveckling för den kommunala koncernen	20
2.3.6 Ekonomisk utveckling för kommunen	23
2.3.7 Finansiell uppföljning och riskhantering	27
2.3.8 Stadsledningskontorets bedömning	28
2.4 Balanskravresultat	29
2.5 Händelser och beslut av väsentlig betydelse	30
2.6 Väsentliga personalförhållanden	32
2.6.1 Personalvolym	32
2.6.2 Personalstruktur	32
2.6.3 Arbetsmiljö och hälsa	33
2.6.4 Kompetensförsörjning	33
2.6.5 Lön och villkor.....	34
2.6.6 Stadsledningskontorets bedömning	35
3 Delårsbokslut	36
3.1 Resultaträkning.....	36
3.2 Balansräkning	36
3.3 Noter inklusive redovisningsprinciper.....	38
3.4 Finansiella nyckeltal - kommunen	41
4 Driftredovisning.....	43
4.1 Kommunens driftredovisning	43
4.1.1 Resultat till och med augusti	44
4.1.2 Prognos helår	45
4.1.3 Stadsledningskontorets bedömning	47
4.2 Kommunalförbundens driftredovisning.....	48
4.3 Bolag - ekonomiskt utfall	49
4.3.1 Bolagens resultat till och med augusti	49

4.3.2	<i>Bolagens prognos helår</i>	50
4.3.3	<i>Stadsledningskontorets bedömning om bolagen</i>	51
5	Investeringsredovisning	54
5.1	Kommunens investeringsredovisning.....	54
5.1.1	<i>Nämndernas utfall och prognos</i>	55
5.1.2	<i>Utvalda investerings -och exploateringsprojekt</i>	57
5.1.3	<i>Stadsledningskontorets bedömning</i>	59
5.2	Bolagens investeringsredovisning	60
5.2.1	<i>Bolagens utfall och prognos</i>	60
5.2.2	<i>Stadsledningskontorets bedömning</i>	61
6	Kommunfullmäktiges mål	62
6.1	Andelen utbildad personal i förskolorna ska öka och vara mer jämnt fördelad över Göteborg.	62
6.2	Alla förskolor ska hålla hög kvalitet och ge barn en trygg och stimulerande miljö.....	62
6.3	Fler elever ska nå gymnasiebehörighet i grundskolan och fler elever ska fullfölja gymnasieskolan med godkända betyg	63
6.4	Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika	63
6.5	Segregationen i Göteborg ska minska	64
6.6	Hemlösheten ska upphöra till 2028	65
6.7	Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas.....	66
6.8	Livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning ska förbättras	67
6.9	Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet	67
6.10	Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.....	68
6.11	Göteborg ska vara en säker och trygg stad	68
6.12	Deltagandet i idrotts- och föreningslivet ska öka bland de grupper som vanligtvis inte är aktiva.....	69
6.13	Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.....	70
6.14	Göteborgs biologiska mångfald ska öka.....	70
6.15	Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö	71
6.16	Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi	71
6.17	Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.....	72
6.18	Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden.....	73

6.19	Göteborg ska bli en mer blandad stad, bostadsbristen byggas bort och behovet av lokaler för kommunal service tillgodoses	74
6.20	Alla göteborgare ska ha god tillgång till kultur oavsett i vilken stadsdel de bor	75
6.21	Företagsklimatet ska förbättras.....	75
6.22	Kompetensförsörjningen ska säkras och sysselsättningen för grupper långt från arbetsmarknaden öka	76
6.23	Vuxenutbildningen ska i högre grad drivas i egen regi och av folkbildningens aktörer.....	76
6.24	Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras	77
6.25	Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.....	77
6.26	Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.....	78
6.27	Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt	79
7	Övrig uppföljning	81
7.1	Administration och samordning	81
7.2	Förslag till hantering av utbetalat elstöd.....	82
7.3	Avtalssamverkan	82
7.4	Nya krav på hållbarhetsrapportering påverkar staden	83
7.5	Övriga uppföljningsfrågor bolag	83
7.6	Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah	86
7.7	Ej verkställda SoL/LSS-beslut.....	87

BILAGOR:

1.Kommuncentrala poster

2.Nämndernas återrapportering av minskad administration, konsultanvändning och ledningsstöd.

3. Uppföljning av avtalssamverkan.

1 Inledning

Göteborgs Stads delårsrapport lämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den vänder sig också till externa intressenter i form av exempelvis kreditgivare, leverantörer och offentliga myndigheter. Delårsrapporten produceras av stadsledningskontoret för kommunstyrelsen.

En läsare av delårsrapporten förutsätts ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Delårsrapporten lämnar främst information om händelser och omständigheter som avser tiden därefter. Enligt Lag (2018:597) om kommunal och redovisning (LKBR) ska en delårsrapport upprättas minst en gång per år. Den ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

Göteborgs Stad har valt att upprätta sin delårsrapport per den 31 augusti, vilket innebär att de analyser som presenteras i rapporten baseras på de första åtta månaderna under 2023. Rapporten innehåller också en prognos över resultatet per den 31 december 2023. Enligt lagen ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning (RKR) är normgivande organ inom kommunal redovisning och har till uppgift att utveckla god redovisningssed enligt LKBR. RKR har gett ut en rekommendation kring delårsrapporten och dess utformning och innehåll. Rekommendationen benämns R17.

Rapporten inleds med förvaltningsberättelsen, kapitel 2. Första avsnittet beskriver den förväntade utveckling i omvärlden och Göteborgs Stad. Därefter följer den kommunala koncernens och kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning. Förvaltningsberättelsen fortsätter därefter med en översikt av kommunfullmäktiges mål. Vidare följer en sammanställning av de avvikelser som har rapporterats av nämnder och styrelser. Utöver detta lyfter stadsledningskontoret upp några ytterligare uppföljningsfrågor som är av vikt att informera om ur ett uppsiktsperspektiv.

Förvaltningsberättelsen fortsätter därefter med en beskrivning av stadens finansiella inriktning för god ekonomisk hushållning, den ekonomisk utvecklingen för den kommunala koncernen och kommunen samt finansiell uppföljning och riskhantering. I förvaltningsberättelsen redogörs därefter för balanskravsresultatet, händelser och beslut av väsentlig betydelse samt väsentliga personalförhållanden.

Efter förvaltningsberättelsen redovisas räkenskaper för kommunen och den kommunala koncernen. I kapitel 4 presenteras driftredovisning för nämnder, bolagsstyrelser och kommunalförbund. I kapitel 5 lämnas investeringsredovisning nämnder och bolagsstyrelser. I kapitel 6 redovisas en bedömning av de 27 kommunfullmäktigemålen. Rapporten avslutas med övriga uppföljningsfrågor i kapitel 7.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Förväntad utveckling

I detta avsnitt redovisas kända förhållanden och faktorer som bedöms påverka Göteborgs Stad, både i närtid och längre fram, liksom vilka risker och osäkerhetsfaktorer det innebär.

Fortsatt hög inflationen präglar den ekonomiska utvecklingen

Global och svensk ekonomi fortsätter att präglas av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Sveriges kommuner och regioner (SKR) konstaterar i sin senaste ekonomiska bedömning i augusti att utvecklingen för svensk inflation tyder på ett bredare och mer varaktigt förlopp än i tidigare prognoser. Enligt SKR:s bedömning kommer den inhemska efterfrågan fortsätta att dämpas på grund av den höga inflationen och det höjda ränteläget. SKR räknar med att den svenska BNP-utvecklingen minskar med -0,6 procent i år och att även 2024 blir ett svagt år där lågkonjunkturen bottnar innan återhämtningen tar fart.

En anledning till den seglivade inflationen är att arbetsmarknaden än så länge går bättre än förväntat. I likhet med omvärlden har svensk arbetsmarknad visat sig motståndskraftig och anställda har behållit sina arbeten och inkomster. SKR bedömer dock att den försämrade konjunkturen kommer att leda till en avmattning på arbetsmarknaden framöver.

Stark skatteunderlagstillväxt, men inflationen urholkar köpkraften

För kommuner och regioner spiller den starka arbetsmarknaden på kort sikt över i en starkare skatteunderlagstillväxt än vad som tidigare bedömts. I den senaste prognosen i augusti skruvar SKR upp den förväntade skatteunderlagstillväxten år 2023 från 4,2 procent, enligt bedömningen i april, till 4,7 procent. För Göteborg innebär det att prognosen över årets skatteintäkter skruvas upp med drygt 300 mnkr i förhållande till den prognos som lämnades i vårens delårsrapport. År 2024 räknar SKR dock med att en sämre utveckling på arbetsmarknaden kommer leda till en inbromsning av skatteunderlagets ökningstakt. Sammantaget räknar SKR med en skatteunderlagstillväxt på 3,8 procent år 2024 vilket skulle innebära en betydligt långsammare tillväxttakt jämfört med de senaste årens genomsnittliga utveckling. År 2025 och år 2026 räknar SKR med att skatteunderlaget återigen ökar i en snabbare takt när konjunkturen återhämtar sig. Denna bedömning innehåller dock stora osäkerheter.

Trots den relativt goda nominella skatteunderlagstillväxten år 2023 så leder de kraftiga kostnadsökningarna till att köpkraften, det vill säga den reala skatteunderlagstillväxten, urholkas. SKR bedömer att sektorns köpkraft faller med två procent i reala termer år 2023. Även 2024 blir den reala utvecklingen svag. Förutom att priser och löner stiger och därigenom påverkar kommunernas kostnader för verksamheten så påverkas hela sektorn också av kraftigt ökade pensionskostnader år 2023 och år 2024.

Stadens bolag, har precis som kommunen, stora ekonomiska utmaningar att hantera. Lägre marginaler, lägre aktivitet i ekonomin, energipriser, färre besökare, ökade räntekostnader och ökade avkastningskrav som tvingar fram nedskrivningar i nyproduktion och underhåll inom bostadssektorn skapar ett tryck nedåt på resultaten. Prognosticerat helårsresultat är lägre än på många år och gör det omöjligt att fullt ut finansiera beslutade koncernbidrag och utdelning till staden på det sätt den finansiella samordningen tillämpats de senaste åren.

Regeringens budgetproposition

Den 20 september presenterade regeringen budgetpropositionen för 2024. För att ge kommuner och regioner förbättrade ekonomiska förutsättningar föreslår regeringen att de generella statsbidragen förstärks med 10 mdkr 2024 och framåt. Av detta belopp beräknas 7 mdkr avsättas för kommunerna och av dessa beräknas 399 mnkr tillfalla Göteborg.

Regeringen föreslår även ett antal justeringar inom de riktade statsbidragen. Bland annat avsätts 1,7 mdkr för att förlänga äldreomsorgslyftet år 2024. Samma belopp avsätts även för 2025 och 2026. För Göteborg Stad uppgår statsbidraget till cirka 70 mnkr år 2023.

Statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling föreslås förstärkas med 850 mnkr 2024. För 2025 beräknas statsbidraget förstärkas med 800 mnkr respektive 820 mnkr kronor för 2026. Om statsbidraget skulle fördelas enligt samma fördelningsprincip som likvärdighetsbidraget gör 2023 så skulle det innebära en förstärkning på cirka 35 mnkr för Göteborg år 2024.

De demografiska utmaningarna

Befolkningstillväxten i Göteborg är fortsatt hög. Fjolårets befolkningstillväxt var den största på 75 år. Under de sju första månaderna 2023 växte staden med 4 500 invånare vilket är mer än motsvarande period förra året. Barnafödandet fortsatte däremot att minska under första halvåret i Göteborg såväl som i landet som helhet. Minskningen för Göteborg är dock mindre än förra året. Ett minskat barnafödande innebär demografiska utmaningar för staden. Utvecklingen av barnafödandet påverkar förskolan och på sikt även skolan, särskilt om det låga barnafödandet består. Behovet av en minskad barnomsorg får också påverkan på lokalplaneringen. Långa planeringstider innebär svårigheter att vara i fas med det faktiska behovet, då färre antal barn än vad som tidigare har prognostiserats leder till ett generellt överskott på förskole- och utbildningslokaler.

Födelsetalen minskar och de äldre ökar

Utvecklingen med ett minskat barnafödande i förhållande till vad som tidigare förväntats, bidrar på kort sikt till lägre kostnader. Samtidigt är det viktigt att konstatera att den demografiska utmaningen kvarstår, eftersom befolkningen i de äldre åldersgrupperna fortsatt växer betydligt snabbare än övriga åldersgrupper. Utvecklingen med ett minskat barnafödande kommer på sikt att ytterligare spä på utmaningen med den demografiska sammansättningen.

Arbetskraften räcker inte till

Regionens jobbtillväxt som har varit stark det senaste året, är enligt Business Region Göteborgs Konjunkturrapport #3, fortsatt positiv men börjar nu tappa i fart. Ökningen i Göteborgsregionen visar ändå att jobbtillväxten är starkare än i Stockholmsregionen och i Malmöregionen. I stadens förvaltningar ligger antal utannonserade tillsvidare tjänster och antal sökande per tjänst under januari till juli i år på en lika hög nivå som samma period förra året. Däremot är andelen rekryterade markant lägre. Orsakerna är svåra att bedöma. En förklaring kan vara att fler förvaltningar och bolag har avslutat gamla, inaktuella annonser som har legat kvar i rekryteringssystemet. Det kan också bero på att det är svårare att få tag på kompetens som motsvarar efterfrågan.

Under det andra halvåret 2023 bedömer Arbetsförmedlingen att efterfrågan på arbetskraft dämpas vilket kommer att resultera i en svagare sysselsättningstillväxt och

en stigande arbetslöshet. I slutet av 2024 bedöms konjunkturen vända uppåt och efterfrågan på arbetskraft åter att öka.

Om arbetsmarknaden fortsätter att tappa fart, finns det stor risk för att det kommer att bli ännu svårare för stadens verksamheter att rekrytera den kompetens som efterfrågas. Utvecklingen tyder på att rörligheten generellt minskar då många arbetsgivare försöker behålla svårrekryterade tjänster i väntan på bättre tider. Benägenheten för anställda att byta anställning minskar också.

Arbetslösheten i Göteborg var i augusti 7,0 procent. Det är 0,3 procentenheter lägre än för ett år sedan. En ökning har dock skett bland yngre (18-24 år) arbetslösa. Nationellt låg arbetslösheten på 6,4 procent vilket är 0,1 procentenheter högre än månaden innan men 0,2 procentenheter lägre än augusti 2022.

Arbetsförmedlingen gör bedömningen att arbetslösheten kommer att öka i landet. Under det andra halvåret 2023 bedöms efterfrågan på arbetskraft dämpas och resultera i en svagare sysselsättningstillväxt och en stigande arbetslöshet. Ett sätt att säkra bemanningen framöver är att i högre grad ta tillvara de personer som står utanför arbetsmarknaden och deras kompetens, samt möjliggöra för fler arbetsföra personer att arbeta inom staden.

I takt med att arbetskraften minskar totalt och den efterfrågade kompetensen kommer att bli svårare att få tag på, kommer det behövas andra mindre personalkrävande lösningar. De flesta branscher står idag inför samma utmaning. Inom den kommunala sektorn innebär det att mer arbete kommer att behöva utföras med färre personal. Digitaliseringen, tillsammans med nya arbetssätt, är en av möjliggörarna för att klara av stadens kompetensförsörjning framöver.

Bostäder – goda trender vänder?

De senaste åren har antalet nybyggda bostäder i Göteborg ökat kraftigt. Även under 2023 väntas färdigställandet ligga kvar på samma nivå som de senaste åren. Därefter kommer färdigställandet att minska. Under våren har byggkonjunkturen försämrats. Tydliga tecken på detta är att antalet påbörjade bostäder under första halvåret 2023 har mer än halverats jämfört med första halvåret 2022 och antalet beviljade bygglov har minskat ännu mer. När återhämtningen kommer beror på hur ekonomin utvecklas. Inflationen och därmed ränteutvecklingen påverkar omfattningen av bostadsbyggandet.

Ett minskat bostadsbyggande förvärrar bostadsbristen, vilket i sin tur kan hämma näringslivets utveckling. Det blir svårare att rekrytera kvalificerad arbetskraft och individer väljer en annan studieort. Det kan också innebära att fler hamnar i hemlöshet och trångboddhet med negativa konsekvenser för exempelvis barns fysiska och psykiska hälsa och skolgång. Trångboddheten i Göteborg har ökat under längre tid, men tycks ha minskat något de allra senaste åren. Ett minskat bostadsbyggande skulle dock sannolikt innebära att ökningen tar ny fart. Antalet hemlösa hushåll i Göteborg har minskat kraftigt de senaste åren på grund av det ökade bostadsbyggandet, ett minskat mottagande av nyanlända flyktingar och stadens utökade satsningar på att förmedla lägenheter till olika grupper av hemlösa. Den nedåtgående trenden har dock stannat av och de närmaste åren kan antalet hemlösa förväntas öka igen. En större befolkningsökning, ökat flyktingmottagande och kommande uppsägningar i genomgångsbostäder (andrahandskontrakt tidsbegränsade till max fem år) talar för det. Ett minskat bostadsbyggande skulle ytterligare förstärka det förväntade trendbrottet.

Miljö- och klimatutmaningar

Efter en varm och torr försommar med en efterföljande kall och regnig högsommar i Sverige tillsammans med värmebölja och bränder i andra delar av världen har frågan om klimatförändringar och extremväder åter aktualiserats. Enligt FN:s klimatpanel IPCC,

Intergovernmental Panel of Climate Change, förväntas klimatförändringarna ske snabbare än vad som tidigare framkommit till följd av att man inte lyckas minska klimatavtrycket.

Stora delar av samhället påverkas, så även Göteborgs Stad. Kretslopp- och vattennämnden rapporterar i delårsrapport augusti att stor nederbörd under perioden medfört ökad nödavledning av vatten, vilket i sin tur gjort att orenat spillvatten behövt släppas ut i Göta älv. Göteborgs främsta behov av klimatanpassning är översvämningshantering följt av värmebölja och skogsbrand där åtgärder kan behöva tidigareläggas mot nuvarande planering.

För att hantera översvämningssrisker i staden krävs omfattande investeringar och det pågår en dialog på nationell nivå för finansiering och lagändring. Kretslopp- och vattennämnden rapporterar även att skydd av samhällsviktiga anläggningar och fastigheter mot skyfall stöter på bland annat legala hinder och därför är utbyggnadstakten för skyfallsanläggningar låg. Som underlag för framtagande av stadens klimatanpassningsplan pågår ett arbete inom nämnder och styrelser för att analysera klimateffekternas påverkan på verksamheten. Som del i framtagande av stadens klimatanpassningsplan pågår ett arbete inom samtliga nämnder och styrelser för att analysera klimateffekternas påverkan på verksamheten med fokus på skyfall och värmebölja. Nominerade åtgärder utgör underlag för att prioritera åtgärder till planen.

Stadens miljö och klimatarbete samordnas genom Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030. Syftet är att driva på och öka takten i arbetet med ekologiskt hållbar stad. Första uppföljningen visar att för att nå de tre övergripande miljömålen naturen, klimatet och människan samt fem av delmålen krävs ett kraftfullt omställningsarbete med utveckling och implementering av nya lösningar samt ökad samverkan med externa aktörer.

Från 2024 ska kommunerna ansvara för insamlingen av förpackningsavfall från hushåll och det finns även nya krav på utsortering av matavfall. Senast från 2027 ska insamlingen ha utökats så att alla hushåll i både flerbostadshus och småhus erbjuds fastighetsnära hämtning av förpackningar.

Krisberedskap och civilt försvar

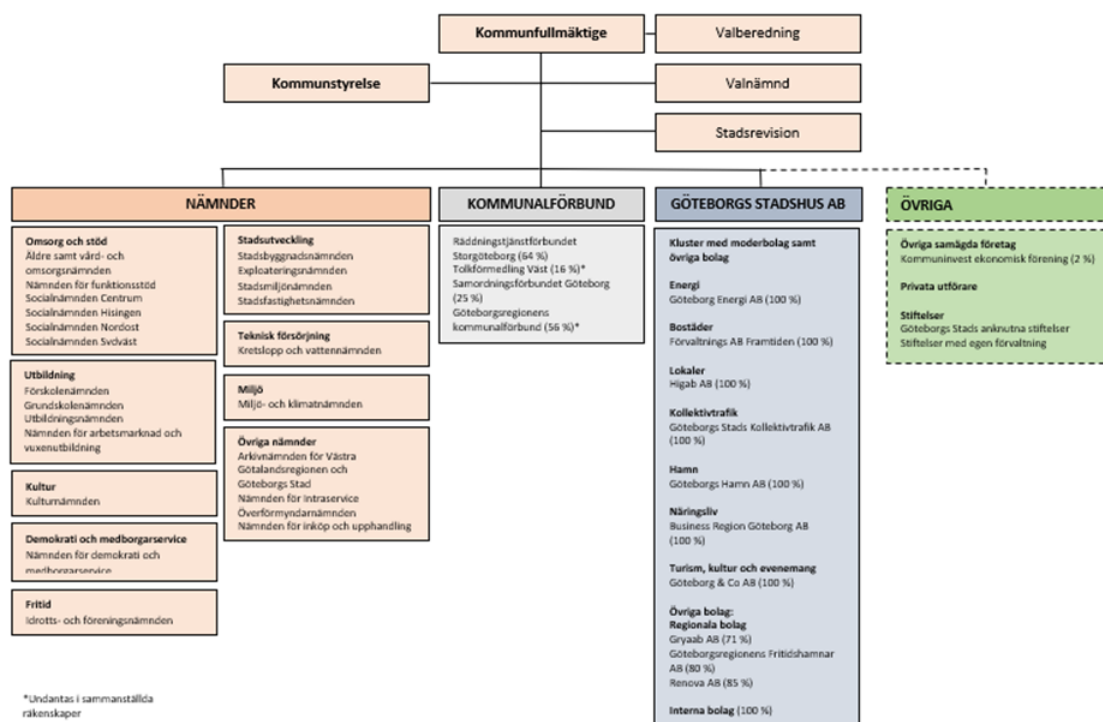
Säkerhetsläget i Sverige har succesivt försämrats under det gångna året bland annat till följd av desinformationskampanjen mot socialtjänsten och koranbränningarna. Stadsledningskontoret befinner sig i så kallad ”förstärkt samordning” vilket innebär att mer resurser knyts till arbetet med omvärldsbevakning, samordning i staden och samverkan med andra myndigheter.

Stadsledningskontoret har följt upp arbetet kopplat till ökat terrorhot och konstaterar att förvaltningar och bolag hörsammat det utskick som gjordes den 27 juli innevarande år samt att de har analyserat hur terrorhotet påverkar respektive verksamhet och arbetar med olika former av åtgärder. Effekten är bland annat ökad medvetenhet om säkerhetsläget och olika specifika åtgärder kopplat till det. Bedömningen är att förvaltningar och bolag i nuläget arbetar väl med frågan. Stadsledningskontoret kommer följa upp arbetet i staden på månadsbasis och återkommer till kommunstyrelsen med ytterligare information.

Det kraftigt försämrade säkerhetsläget och erfarenheter från Ukraina har tydliggjort behovet av ett starkt civilt försvar. Kommuner och regioner har en avgörande roll för att säkerställa att samhällets funktionalitet kan upprätthållas genom hela hotskalan. Regeringen föreslår därför att bidragen till kommunernas och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar ska öka med 100 miljoner kronor årligen från och med 2024.

Det nationella kommunikationssystemet Rakel närmar sig sitt tekniska slutdatum och kommer att behöva ersättas. MSB och Trafikverket har fått i uppdrag att planera och förbereda vidareutveckling och etablering av Rakel Generation 2. I budgetpropositionen för 2024 föreslår regeringen att anslaget för förberedelser för Rakel Generation 2 ska öka med 20 mnkr år 2024.

2.2 Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av nämndorganisationen inom den kommunala sektorn som utgör en juridisk person, kommunal- och samordningsförbund främst bestående av Räddningstjänstförbundet Storgöteborg, samt bolagssektorn under modern Göteborgs Stadshus AB. Det är den kommunala koncernen som normalt ska redovisas i de sammanställda räkenskaperna.

Den 2 januari 2023 fick Göteborgs Stad en ny organisation inom stadsutvecklingsområdet. Fem facknämnder upphörde och ersattes med följande fyra nya nämnder:

- » Stadsbyggnadsnämnden
- » Exploateringsnämnden
- » Stadsmiljönämnden
- » Stadsfastighetsnämnden

Förändringar i ägarförhållanden

Under verksamhetsåret har följande väsentliga förändringar skett inom kommunalförbund och bolagsstruktur avseende ägarförhållanden:

Göteborg Arendal 764:385 AB, 559394-9323, nytt bolag i Göteborgs Hamn AB.

Göteborgs Hamn Arendal Fastighets AB, 559324-3164, fusion med Göteborgs Hamn AB.

Westwind Offshore AB, 559318-3907, förvärv till 5% till Göteborgs Hamn AB.

Räddningstjänstförbudet Storgöteborg, 222000-0752, förändrad ägarandel från 70,6% till 64,35% då tre nya medlemskommuner tillkommit; Lilla Edet, Stenungsund och Tjörn.

2.3 Den kommunala koncernens och kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen har kommunfullmäktige antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna anger ett långsiktigt och strategiskt perspektiv på verksamhet och ekonomi som sträcker sig längre än budgetperspektivet på ett eller tre år. God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Principen för det finansiella perspektivet är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Principen för verksamhetsperspektivet innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. I årsredovisning och delårsbokslut utvärderas om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning har följts.

Vid bedömning av måluppfyllelse för ställningstagande kring god ekonomisk hushållning har stadsledningskontoret enligt riktlinjerna, förutom de finansiella målen, även bedömt de av kommunfullmäktige beslutade målen. Eftersom kommunfullmäktige inte pekat ut några särskilda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning har stadsledningskontoret i denna bedömning vägt in samtliga 27 mål. Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att staden har en god ekonomisk hushållning.

Sett ur det finansiella perspektivet visar utvärderingen att samtliga finansiella mål i kommunfullmäktiges budget uppnås. För verksamhetsperspektivet är det svårare att i dagsläget uttala sig om måluppfyllelsen men till allra största delen bedöms de 27 målen möjliga att nå utifrån den bedömning som gjorts i delårsrapporten. Det leder till att en sammanvägd bedömning av det finansiella perspektivet och verksamhetsperspektivet är att staden har en god ekonomisk hushållning.

2.3.1 Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige antog under senhösten 2022 en budget innehållande bland annat kommunfullmäktiges mål. Valet i september och det skifte som kom att ske i det politiska styret kom att påverka strukturen på budgetmålen. Den nuvarande budgeten innehåller 27 mål och spänner över kommunens olika verksamhetsområden. I delårsrapport augusti 2023 gör stadsledningskontoret en bedömning av vilka av målen som det är sannolikt att nå, vilka som det är möjligt att nå samt vilka som det inte är sannolikt att nå utifrån nuvarande utveckling och arbetssätt.

Bedömningarna utgår från tre olika nivåer och definieras så här:

Sannolikt att nås. Målet är redan uppnått eller bedöms uppnås om nuvarande utveckling fortsätter och planerade insatser genomförs.

Möjligt att nås. Målet bedöms möjligt att nå trots nuvarande utveckling om planerade insatser får avsedd effekt och utvecklingen i omvärlden är gynnsam.

Ej sannolikt att nås. Målet bedöms inte nås med nuvarande utveckling. Kräver

förändrad utveckling i omvärlden och/eller stora förändringar i hur Göteborgs Stad agerar.

Stadsledningskontorets bedömning knyts i stor utsträckning till arbetet med, och uppföljningen av, närliggande mål i stadenövergripande program och planer. Ambitionen är att därigenom göra stadens styrning och uppföljning mer enhetlig och ändamålsenlig. I budgeten anges att målen har en tidshorisont över hela mandatperioden om inget annat anges och det är utifrån detta som de bedöms.

Nedan följer en redogörelse av bedömningarna per mål. En kompletterande analys till respektive mål återfinns i rapportens kapitel 6.

Mål	Stadsledningskontorets bedömning
Andelen utbildad personal i förskolorna ska öka och vara mer jämnt fördelad över Göteborg.	Målet bedöms sannolikt att nå.
Alla förskolor ska hålla hög kvalitet och ge barn en trygg och stimulerande miljö	Målet bedöms sannolikt att nå.
Fler elever ska nå gymnasiebehörighet i grundskolan och fler elever ska fullfölja gymnasieskolan med godkända betyg	Målet bedöms möjligt att nå.
Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika	Målet bedöms ej sannolikt att nå.
Segregationen i Göteborg ska minska	Målet bedöms möjligt att nå.
Hemlösheten ska upphöra till 2028	Målet bedöms möjligt att nå.
Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas	Målet bedöms möjligt att nå
Livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning ska förbättras	Målet bedöms möjligt att nå
Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet	Målet bedöms möjligt att nå
Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön	Målet bedöms möjligt att nå
Göteborg ska vara en säker och trygg stad	Målet bedöms möjligt att nå
Deltagandet i idrotts- och föreningslivet ska öka bland de grupper som vanligtvis inte är aktiva	Målet bedöms möjligt att nå.
Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram	Målet bedöms ej sannolikt att nå.
Göteborgs biologiska mångfald ska öka	Målet bedöms ej sannolikt att nå.
Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö	Målet bedöms ej sannolikt att nå.
Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi	Målet bedöms möjligt att nå
Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.	Målet bedöms ej sannolikt att nå.
Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden	Målet bedöms möjligt att nå
Göteborg ska bli en mer blandad stad, bostadsbristen byggas bort och behovet av lokaler för kommunal service tillgodoses	Målet bedöms möjligt att nå
Alla göteborgare ska ha god tillgång till kultur oavsett i vilken stadsdel de bor	Målet bedöms sannolikt att nå.
Företagsklimatet ska förbättras	Målet bedöms sannolikt att nå.

Kompetensförsörjningen ska säkras och sysselsättningen för grupper långt från arbetsmarknaden öka	Målet bedöms möjligt att nå
Vuxenutbildningen ska i högre grad drivas i egen regi och av folkbildningens aktörer	Målet bedöms möjligt att nå
Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras	Målet bedöms möjligt att nå
Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska	Målet bedöms sannolikt att nå
Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål	Målet bedöms sannolikt att nå.
Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt	Målet bedöms sannolikt att nå.

2.3.2 Väsentliga avvikelser

Under detta avsnitt redovisas samtliga väsentliga avvikelser som nämnder och styrelser själva väljer att lyfta och rapportera till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med delårsrapporterna för augusti 2023.

Försenat utvecklingsarbete påverkar bastjänsten extern service och kommunikation- Demokrati och medborgarservice

I stadens nya styrmodell för digitala tjänster ingår bland annat utveckling av stadens webbplats i bastjänsten "Extern service och kommunikation" som nämnden tillhandahåller. Utvecklingsinsatserna ska främst genomföras av Intraservice som inte har tillräckligt med personalresurser för insatsen, med utebliven funktionalitet på stadens webbplats som följd. Enligt Intraservice är det inte finansiering som saknas utan svårighet att rekrytera rätt kompetens till utvecklingen i tjänsten. Även planeringsförutsättningarna behöver utvecklas enligt Intraservice för att säkerställa tillräckliga resurser i utvecklingen av tjänsten.

Förlängda handläggningstider för hantering av ansökningar om serveringstillstånd samt att delar av den planerade tillsynen inte kommer kunna genomföras inom alkohol- och tobaksområdena- Miljö- och klimatinämnden

Avvikelsen har uppstått på grund av personalomsättning samt försening i införandet av tekniska lösningar relaterat till informationssäkerhet. Nämnden rapporterar att det kan ha inneburit att näringsidkare har fått öppna sin verksamhet senare än de planerat med ekonomiska konsekvenser till följd av förseningen. Nämnden har förstärkt sin kommunikation kring de förlängda handläggningstiderna via hemsidor och information till branschråd. Vidare har inte tillsyn skett i planerad omfattning. Tillsyn är lagstadgad och syftar bland annat till att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av sådana produkter särskilt för barn och unga. Tillsyn ger också en grund för konkurrens mellan företag på lika villkor. Stadsledningskontoret har sen tidigare fört dialog med miljöförvaltningen då nämnden rapporterat om hög personalomsättning och svårigheter med kompetensförsörjningen under en längre tid. Kontoret kommer att fortsätta dialogen med förvaltningen gällande avvikelsen.

Kommunfullmäktiges krav på utdelning för 2023 är utifrån de årsprognoser som bolagen redovisar inte fullt möjlig utan avvikelse från praxis - Göteborgs Stadshus AB

Stadshus AB rapporterar att kommunfullmäktiges krav på utdelning, 315 mnkr, och

kapitaltillskott (koncernbidrag), 413 mnkr, till vissa verksamheter för 2023 finansierat med kassaflöden från löpande verksamhet inte är möjlig utifrån de prognoser som bolagen redovisar och den uttagspraxis som tillämpats de senaste åren. Stadshus årsprognos visar att det uppskattningsvis saknas 375 mnkr. Praxis innebär ett 50-procentigt uttag ur årets verksamhetsresultat från Göteborg Energi, Göteborgs Hamn och kluster Lokaler (Higab och Göteborgs Stads Parkering) och uttag motsvarande bolagsskatt för övriga bolag.

Ytterligare förskjuten tidplan för farledsfördjupningen - Göteborgs Hamn AB

Göteborgs Hamn rapporterar som väsentlig avvikelse ett ytterligare försenat genomförande av farledsfördjupningen (Skandiaporten) på grund av att EU-kommissionens godkännande avseende EU:s regler för statsstöd fortsatt inväntas. För närvarande planerar bolaget för en byggstart 2023 och ett färdigställande augusti 2027, under förutsättning att EU-kommissionens beslut erhålls senast under oktober 2023, vilket innebär en försening för projektet med drygt ett år. På grund av att beslut ej erhållits har projektorganisationen behövt upplösas, vilket medför längre uppstartstid och potentiell förlust av viktig kompetens när beslut väl kommer. Stadshus noterar att bolaget, mot bakgrund av att beslut dröjer, har valt att reservera nedlagda kostnader i projektet om cirka 28 miljoner kronor i aktuellt delårsbokslut. Stadshus förutsätter att Göteborgs Hamn löpande informerar om eventuella förändringar när det gäller projektets förutsättningar.

Minskat antal besökare och lägre försäljning - Liseberg AB

Liseberg rapporterar att parkens besöksantal per augusti uppgår till 1 383 000 gäster, vilket är 180 000, eller 12 procent, färre än budgeterat. Utöver ett lägre antal gäster än förväntat spenderar varje gäst mindre än budgeterat vilket leder till en lägre försäljning. Nettoomsättningen uppgår till 958 miljoner kronor, vilket är 150 miljoner kronor under budget. Den främsta förklaringen är det allmänna ekonomiska läget samt sämre väderlek än väntat under sommarmånaderna.

Negativt resultat - Göteborgs Stadsteater AB

Stadshus noterar att bolaget inte har rapporterat periodens avvikande finansiella resultat (-8,1 mnkr) som en väsentlig avvikelse i delårsrapporten. Bolaget beskriver att återstarten efter pandemin har varit svår för Stadsteatern och publiken har inte kommit tillbaka till Stora Scen, vilket är den scen som genererar en stor del av teaterns egenintäkter. Detta påverkar även restaurangverksamhetens resultat negativt.

Stadshus konstaterar att kommunfullmäktige genom sitt beslut om koncernbidrag gett ramar för bolagets verksamhet. Mindre över- och underskott har hanterats inom bokslutsdispositioner. Stadshus förutsätter att bolaget återkommer till kommunfullmäktige med anledning av underskottet.

Minskad ärendeströmning- Stadsbyggnadsnämnden

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur där bland annat stigande räntor medfört en generellt minskad efterfrågan vilket då även omfattar bostäder och verksamhetslokaler. Detta medför att antalet ärende som inkommer till nämnden minskar rejält.

Ingen simhall i Majorna/Linné- Idrotts- och föreningsnämnden

Det bedöms inte vara möjligt att inom detaljplan Jaegerdorffsplatsen, på anvisad mark för sporthall samt gymnastikhall även inrymma en simhall i bottenvåningen.

Ökade kostnader i pågående projekt - Stadsfastighetsnämnden

Prognostiserad ökad internränta, ökade råvarupriser, bränslekostnader, energi- och tillverkningskostnader ger totalt ökade kostnader inom projekt.

Ökat inflöde till överförmyndarverksamheten- Nämnden för demokrati och medborgarservice

Den ökade inströmningen jämfört med tidigare år medför längre väntetider att få en god man eller förvaltare vilket i sig kan medföra risk för rättsliga eller ekonomiska förluster för huvudmännen.

Efterlevnad inom informationssäkerhet och uppföljning av dataskyddsarbetet- Nämnden för intraservice

Förvaltningen har i efterlevnadsrapporter redovisat motsvarande brister tillhörande informationssäkerhet.

Beredskap inom IT-säkerhet- Nämnden för intraservice

Det finns förbättringsmöjligheter i beredskapen inom IT-säkerhet.

Ökad ärendemängd inom avdelning barn och unga, samt hög personalomsättning- Socialnämnd centrum

Antalet ärenden ökar och det är svårt att rekrytera personal.

Teamet för unga i riskzon (lyfts som positiv avvikelse) - Socialnämnd Nordost

Nämnden har valt att organisera en arbetsgrupp som fokuserar på arbetet med barn och unga, för att därmed minska risken för rekrytering till kriminella gäng. Enheten har omfattande samverkan, utifrån en tydlig struktur, med flera aktörer så som polis, skola och fritid. De handläggare som arbetar på TUR har valt att söka sig till teamet utifrån kompetens och intresse för målgruppen.

Hög personalomsättning och svårt att rekrytera- Socialnämnd Nordost

Det är svårt att rekrytera personal samt att behålla erfaren personal.

Pågående desinformationskampanj- Socialnämnd Nordost

Den internationella desinformationskampanjen mot socialtjänsten fortgår

Minskade öppettider på unga mötesplatser- Socialnämnd Nordost

Minskade öppettider ökar riskerna för social oro i området. Minskade öppettider kopplas till ändrade LAS-regler och AVA-anställningar.

Ökat antal anmälningar om potentiell personuppgiftsincident- Socialnämnd Nordost

Antalet anmälningar om personuppgiftsincidenter har ökat. Det kan bero på ökad kunskap om dataskydd men också på ökat antal incidenter.

Platsbrist på Statens institutionsstyrelse (SiS)- Socialnämnd Sydväst

Statens institutionsstyrelse har svårt att bemanna sina verksamheter vilket leder till platsbrist.

Kompetensförsörjning Barn och Unga (BoU)- Socialnämnd Sydväst

Personalomsättningen är hög och det är svårt att rekrytera.

Lokaler för Bergsjöhöjds boende- Socialnämnd Sydväst

Processen för att ersätta Bergsjöhöjd har varit lång och utdragen och började dessutom om i slutet av förra året, vilket innebär att det är oklart i nuläget när verksamheten kan flytta till nya lokaler.

Kostnadsökningar på vinterväghållningen- Stadsmiljönämnden

Nya avtal med högre kostnad, större antal snö- och halkpådrag, indexökningar och inflation.

Minskad personalkostnad- Valnämnden

Då valnämnden är en mindre nämnd har de två vakanser som kontoret haft påverkat ekonomin kraftigt mot ett överskott.

Läkemedelssvinn- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Ett flertal stölder har upptäckts i kommunala akutläkemedelsförråd (KAF-förråd).

Avvikelse gentemot Folkhälsomyndighetens riktlinjer gällande inomhustemperaturer (FoHMFS 2014:17) - Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Göteborgs Stad uppfyller inte riktlinjen från Folkhälsomyndigheten gällande inomhustemperaturer. Under sommaren har flera vård- och omsorgsboenden haft temperaturer över 26 grader under flera dagar i följd.

Ökat antal utskrivningsklara från sjukhus - Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Ett ökat antal utskrivningsklara från sjukhus har lett till att fler personer vistas på korttid i väntan på vård- och omsorgsboende.

Ansvarsfördelning avseende investering i ny färjeterminal - Göteborgs Hamn AB

Bolaget rapporterar om en förändrad ansvarsfördelning mellan bolaget och Stena Line AB avseende investering i ny färjeterminal i Arendal/Ytterhamnarna. Ärendet bereds för närvarande inför kommunstyrelsens behandlin

Väsentligt högre generella räntekostnader - Lokalkoncernen (Higab)

Inom Lokalkoncernen rapporterar Älvstranden Utveckling AB väsentligt högre generella räntekostnader på sikt, vilket bolaget ser riskerar att påverka den allmänna investeringsviljan och möjligheterna för bolaget att genomföra projekt.

Brist på spårvagnar - Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB

Bolaget rapporterar om brist på spårvagnar, brist på spårvagnsuppställning- och depåkapacitet samt brister i spårvagnsanläggningen.

Försämrad prognos - Renovakoncernen

För Renovabolagen rapporteras som väsentlig avvikelse en prognos för helåret som är drygt 60 mnkr sämre än budget. Som förklaring anges lägre priser på el och värme men också konsekvenser av förlängt revisionsstopp och i viss utsträckning brist på bränsle jämfört med vad som budgeterats.

2.3.3 Övriga uppsiktsfrågor

Förändrad byggkonjunktur påverkar staden

Stadens bostadsförsörjningsansvar berör både planering, byggande och förvaltning där det finns samband och påverkan mellan konjunkturläget, befolkningsförändringar och bostadsbyggandet, vilket i sin tur påverkar stadens möjlighet att minska bostadsbristen.

Förändrat konjunkturläge ger osäkra förutsättningar för bostadsbyggandet och har inverkan på byggtakten de kommande åren. Stadsbyggnadsförvaltningen planerar för att fortsatt ha en så jämn bostadsplanering som möjligt och planerar enligt uppdrag för

cirka 25 000 bostäder till 2026 års slut i pågående planering.

Exploateringsnämnden bedömer i dagsläget att det finns svårigheter att nå målsättningen om 25 000 färdigställda bostäder till två år senare, år 2028.

Konjunkturläget har lett till att marknaden har gjort en kraftig inbromsning avseende byggstartade bostäder. Under första halvåret har antalet startade bostäder mer än halverats jämfört med motsvarande period 2022. Detta kommer att påverka antalet färdigställda bostäder från år 2025 och framåt. För att nå målsättningen behöver en återhämtning påbörjas redan under 2024 och 2025. Antalet färdigställda bostäder under 2023 bedöms till strax över 5 000. Exploateringsnämnden bedömer att målet gällande exploateringsekonomi, att vara i balans under en rullande tioårsperiod, uppfylls. På några års sikt ökar dock risken för bristande måluppfyllelse genom osäkerheten i marknaden.

Om bostadsbyggandet går ner markant under längre tid kan även behovet av andra typer av investeringar påverkas, såsom behov av planering för och utbyggnad av, kommunal service, teknisk försörjning och infrastruktur.

Efterlevnad av regelverk vid nämnders uppkomna och prognostiserade negativa avvikelser jämfört med budget

Stadens process och regelverk kring budget och uppföljning syftar till att göra det möjligt att planera, styra, följa upp och agera på alla nivåer i staden. I stadens regelverk *Regler för ekonomiska planering, budget och uppföljning* anges nämnders och bolagsstyrelsers ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för den ekonomiska planerings-, budget- och uppföljningsprocessen.

Ansvar och hantering av uppkomna och prognostiserade negativa avvikelser i förhållande till det ekonomiska målet beskrivs i §16 och 17 i *Regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning*.

Av regelverkets §16 framkommer att:

I de fall uppföljningsarbetet visar på ett periodutfall som avviker negativt från det ekonomiska målet för perioden (periodens budgeterade resultat) ska förvaltningschef senast 20 kalenderdagar efter det att avvikelserna konstaterats presentera förslag till åtgärder för nämnden. Åtgärdsförslagen ska vara så utformade att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med det ekonomiska målet.

Av §17 framgår att:

Nämnd har, efter det att en uppföljningsrapport med negativa avvikelser framlagts för nämnden, 30 kalenderdagar på sig att fatta nödvändiga beslut om åtgärder enligt föregående paragraf. Besluten ska vara så utformade att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med budget.

Stadsledningskontoret ser brister i efterlevnaden av regelverket, vid uppkomna men också efter prognostiserade negativa avvikelser jämfört med budget. Det framgår inte alltid i delårsrapporteringen om förvaltningen har för avsikt att ta fram åtgärder som nämnden beslutar om. Nedan görs en redogörelse för de nämnder som stadsledningskontoret har uppmärksammat.

Nämnden för funktionsstöd visade i början på året en negativ avvikelse mot periodens budget. Förvaltningen har löpande tagit fram åtgärder under året men stadsledningskontoret kan inte se att nämnden har beslutat om dessa åtgärder, förutom 5 mnkr som beslutades om i juli. Nämndens utfall är dock fortsatt negativt och nämnden lämnar en negativ prognos på 35 mnkr i delårsrapport augusti. Nämnden har i samband

med det beslutat att förvaltningen ska ta fram ytterligare åtgärder för en budget i balans. Stadsledningskontoret kommer fortsatt att följa processen under hösten.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden hade redan i delårsrapport mars en negativ avvikelse. Förvaltningen har tagit fram åtgärder under våren men stadsledningskontoret kan inte se att nämnden har beslutat om dessa åtgärder. I delårsrapport augusti är utfallet fortfarande negativt och nämnden lämnar en negativ prognos på 30 mnkr. I delårsrapporten framkommer att nämnden ska fatta beslut om åtgärder på nämndssammanträdet i oktober. Stadsledningskontoret kommer fortsatt att följa processen under hösten.

Även förskolenämnden hade negativ avvikelse mot periodbudget i början på året. Nämnden fattade beslut om effektiviseringsåtgärder i verksamhetsplanen i februari som man uppger har gett viss effekt. Men då den negativa avvikelsen kvarstår behöver förvaltningen ta fram förslag på nya åtgärder för att nå en ekonomi i balans som nämnden ska besluta om. I delårsrapporten framgår att detta arbete ska pågå under hösten. Stadsledningskontoret kommer fortsatt att följa processen under hösten.

Göteborgs Hamns investering i West Wind Offshore AB

Det framgår inte av Göteborgs Hamns delårsrapport men Stadshus konstaterar i sin rapport att Göteborgs Hamn den 24 april 2023 beslutade att förvärva 5 procent av aktierna i ett privatägt bolag, West Wind Offshore AB, vars verksamhet består av utveckling av havsbaserad vindkraft, samt att finansiera bolagets verksamhet baserat på ägarandel upp till max 15 mnkr. I sitt beslutsunderlag konstaterar Göteborgs Hamn att en ökad elektrifiering är avgörande för att klimatmålen ska nås och att Göteborg står inför en stor effektutmaning framöver. Göteborg Hamn beskriver att investeringen genomförs i syfte att öka möjligheterna för West Wind Offshore AB att erhålla nödvändiga tillstånd och beslut.

Av beslutsunderlaget framgår att Göteborgs Hamn gjort bedömningen att ärendet inte är av principiell beskaffenhet och därmed inte behöver underställas kommunfullmäktiges ställningstagande. Bolagets bedömning vilar på § 23 e. i bolagets ägardirektiv enligt vilken förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag ska godkännas av kommunfullmäktige om det inte kan anses vara obefogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt. Här bedömer bolaget att kommunfullmäktiges ställningstagande inte behöver inhämtas mot bakgrund av att den aktuella ägarandelen och den ekonomiska risken är liten.

Stadshus konstaterar att bolaget gjort en snäv bedömning av ärendets principiella karaktär och inte värderat om investeringen är förenlig med bolagets kommunala ändamål och uppdrag i ägardirektiv som fastställts av kommunfullmäktige. Inte heller framgår vilka juridiska överväganden som gjorts inför beslutet bland annat kopplat till statsstöd.

Enligt bolagsordning och ägardirektiv är kommunens ändamål med sitt ägande i Göteborgs Hamn att förverkliga stadens ambitioner med hamn- och logistikverksamheten genom att tillhandahålla infrastruktur, svara för nationell och internationell marknadsföring samt genom strategisk samverkan och samarbete. Bolaget ska vidare ha till föremål för sin verksamhet att idka hamnrörelse i Göteborg samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet.

Avveckling/avyttring inom kollektivtrafikkoncernen

Avveckling/avyttring av GS Buss AB

Kommunfullmäktige beslutade den 19 mars 2020 om att genomföra en

avyttring/avveckling av GS Buss AB (GSB). Då det kvarvarande trafikavtalet för centrum upphört består verksamheten i dagsläget av uthyrning till Västtrafik av depå Kville för uppställningsplatser och garage för 120 bussar samt diverse kompletterande verksamhet. Styrelsen beslutade den 8 februari 2023 att godkänna förslag till en inriktning på en verksamhetsöverlåtelse av depå Kville till Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (GSKAB) ska utföras efter godkännande av kommunfullmäktige. Vidare beslutade styrelsen i GSKAB den 30 augusti 2023 att ge VD i uppdrag att teckna tilläggsavtal om förlängning av gällande avtal med Västtrafik AB avseende depå Kville fram till den 30 juni 2025, vilket riskerar att skjuta upp tidpunkten för en avveckling av verksamheten.

I det fall att styrelsen i GSKAB avser att förändra eller skjuta upp genomförandet av kommunfullmäktigeuppdragen avseende GS Buss AB och/eller GS Trafikantservice AB konstaterar Stadshuset att det krävs dialog med kommunfullmäktige och eventuellt nya fullmäktigebeslut.

Stadshuset har tidigare konstaterat att arbetet som påbörjades i moderbolaget under hösten 2020 med att avveckla GSB utifrån kommunfullmäktiges uppdrag fortfarande pågår och att det saknas en plan över när uppdraget kan vara slutfört.

Avyttring/avveckling av GS Trafikantservice AB

Kommunfullmäktige beslutade den 14 maj 2020 att ge GSKAB i uppdrag att genomföra en avyttring aktierna i GS Trafikantservice AB (GST) alternativt att avyttra/avveckla bolagets verksamhetsområden. Arbetet med försäljning av bolaget rapporteras pågå. Någon plan för avveckling i övrigt är inte beslutad av styrelsen. De bud som tidigare lagts av köpare har avböjts. Stadshuset konstaterar att GSKAB har rapporterat att arbetet pågår med kommunfullmäktiges avyttrings-/avvecklingsuppdrag sedan hösten 2020.

2.3.4 Finansiella inriktningar för god ekonomisk hushållning

Uttolkningen av god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet sker i staden utifrån fyra inriktningar med långsiktiga målvärden. Förutom en inriktning för årlig lägstanivå på kommunkoncernens samlade soliditet är de finansiella inriktningarna kopplade till kommunen och satta som tioåriga genomsnittsnivåer för resultat, egenfinansieringsgrad av investeringar och balans i exploateringsverksamheten. De långsiktiga inriktningarna beaktas i utarbetandet av stadens budget där årliga målvärden anges. Det 10-åriga perspektivet tillåter samtidigt svängningar och att målvärden enskilda år sätts på en högre eller lägre nivå än vad som anges i riktlinjen om det är motiverat utifrån exempelvis konjunkturläge.

I tabellerna nedan framgår de målvärden som sattes i budget för 2023. Den övre tabellen innehåller målvärdet för det enskilda året 2023 och i den nedre tabellen anges budgetens utfall på det rullande tioårsvärdet. Utifrån de prognoser, avseende resultat samt investerings- och exploateringsvolym, som lämnas i denna rapport kommer samtliga målvärden som sattes i budget 2023 att uppnås. Med utgångspunkt från prognosen bedöms god ekonomisk hushållning därmed föreligga ur ett finansiellt perspektiv.

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2023	Prognos 2023
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	28 %
Staden bör över en rullande tioårsperiod uppnå ett resultatöverskott, exkluderat exploateringsbidrag och privata investeringsbidrag, motsvarande minst två procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	-0,8 %	1,2 %

Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	32 %	50 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	112 %	112,5 %

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2023 rullande tioårsvärde	Prognos 2023 rullande tioårsvärde
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	28 %
Staden bör över en rullande tioårsperiod uppnå ett resultatöverskott, exkluderat exploateringsbidrag och privata investeringsbidrag, motsvarande minst två procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,3 %	4,6 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	100 %	106 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	112,5 %

2.3.5 Ekonomisk utveckling för den kommunala koncernen

Det ekonomiska läget för koncernen är fortsatt problematiskt. Den kraftiga inflationen får stort genomslag på kostnadsutvecklingen som är betydligt högre än tidigare. Enligt den prognos som lämnas i denna rapport bedöms kommunens nettokostnader öka med 9,4 procent 2023. Även bolagen påverkas av det försämrade ekonomiska klimatet. Lägre marginaler, lägre aktivitet i ekonomin, energipriser, färre besökare, ökade räntekostnader och ökade avkastningskrav som tvingar fram nedskrivningar i nyproduktionen och underhåll inom bostadssektorn skapar ett ökat tryck nedåt på resultaten.

En anledning till den seglivade inflationen är att arbetsmarknaden än så länge går bättre än förväntat. För kommunen spiller den starka arbetsmarknaden på kort sikt över i en relativt stark skatteunderlagstillväxt under 2023. I den senaste prognosen, per augusti, reviderar SKR upp den förväntade skatteunderlagstillväxten år 2023 till 4,7 procent. För Göteborg innebär det att prognosen över årets skatteintäkter skruvas upp med drygt 300 mnkr i förhållande till den prognos som lämnades i vårens delårsrapport. SKR bedömer dock att den försämrade konjunkturen kommer att leda till en avmattning på arbetsmarknaden framöver. Prognosen för skatteunderlagsutvecklingen för 2024 är därför betydligt mer dämpad.

Den förbättrade skatteunderlagsprognosen för 2023 gör att den prognos som lämnas för kommunen i denna rapport förbättras med knappt 400 mnkr jämfört med den prognos som lämnades i delårsrapporten per mars. Samtidigt försämrar bolagen sin prognos vilket gör att prognosen för hela koncernen i princip är oförändrad jämfört med prognosen i delårsrapporten per mars.

Koncernens resultat för perioden och prognostiserat helårsresultat

Resultatet per augusti uppgår till 1,5 mdkr. Resultat är betydligt svagare än motsvarande period föregående år då resultat uppgick till cirka 4,3 mdkr. Mest påtaglig är resultatförsämringen för kommunen som redovisar ett resultat som är cirka 2,1 mdkr lägre än motsvarande period föregående år. Det svagare resultatet är framför allt en effekt av att den kraftiga inflationen får stort genomslag på kommunens kostnader.

Samtidigt som resultatförsämringen jämfört med föregående år är betydande kan konstateras att kommunens resultat avviker positivt i förhållande till periodens budget. Den positiva avvikelsen förklaras framför allt av högre skatteintäkter än vad som har budgeterats. Bolagens utfall för perioden visar en negativ avvikelse mot periodens budget med knappt 200 mnkr.

För helåret bedöms koncernens resultat uppgå till 835 mnkr. Bolagen redovisar samlat en prognos på 279 mnkr vilket innebär en negativ avvikelse mot budget med 580 mnkr. Jämfört med föregående års resultat innebär prognosen för bolagen en försämring med nästan 1 mdkr. Resultatet kan till stor del förklaras av att bolagen, precis som kommunen, på olika sätt påverkas av det försämrade ekonomiska klimatet med lägre aktivitet i ekonomin, inflation och stigande ränteläge.

Kommunens helårsprognos uppgår till 910 mnkr att jämföra med det budgeterade resultatet på -315 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras främst av högre skatteintäkter samt av att exploateringsbidragen bedöms uppgå till cirka 430 mnkr. I kommunens prognostiserade resultat ingår även utdelning från Stadshus AB om 315 mnkr som elimineras ur koncernens prognos.

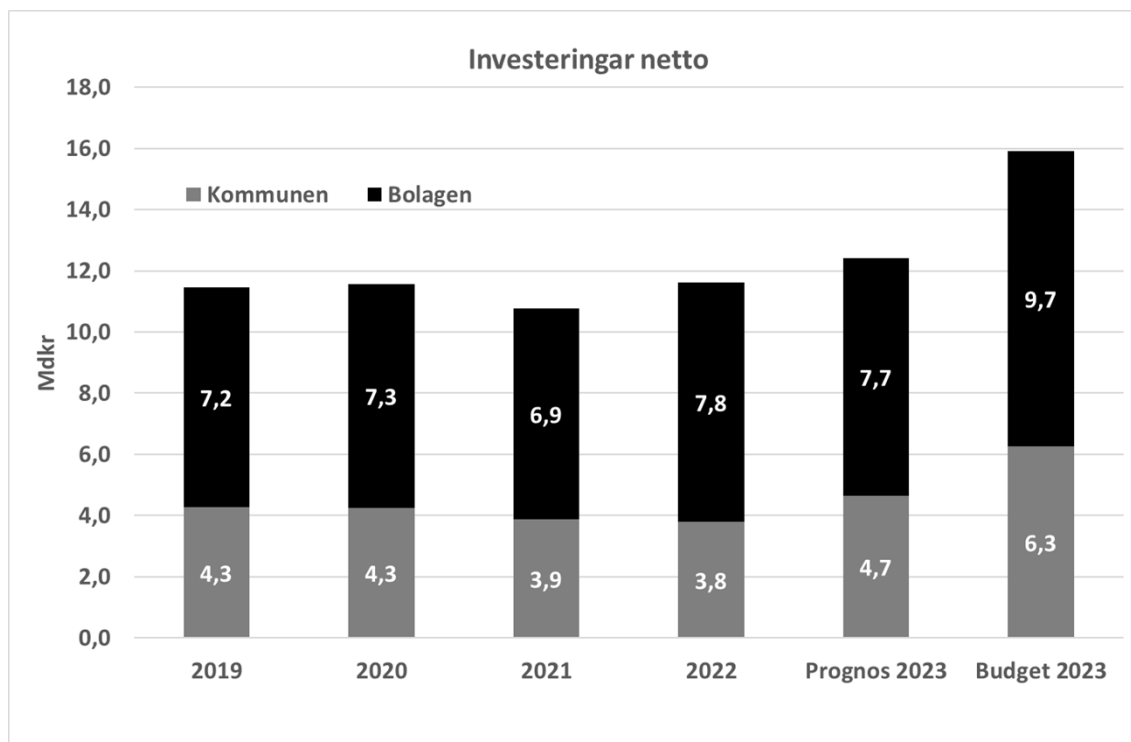
Totalt innebär den prognos som nu lämnas för koncernen en positiv avvikelse mot det budgeterade resultatet med 600 mnkr. Jämfört med den prognos som lämnades i delårsrapporten per mars är prognosen förbättrad med 65 mnkr. I förhållande till det redovisade resultatet för 2022 innebär prognosen en resultatförsämring med cirka 2,8 mdkr.

Årets resultat i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår	Fg prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
Kommunen	1 039	220	910	530	-315	2 554
Bolagen	522	715	279	619	859	1 230
Koncernjusteringar*	-34	0	-354	-379	-315	-131
Koncernen totalt	1 527	935	835	770	229	3 653

* Inkluderar kommunalförbunden

Koncernens investeringar

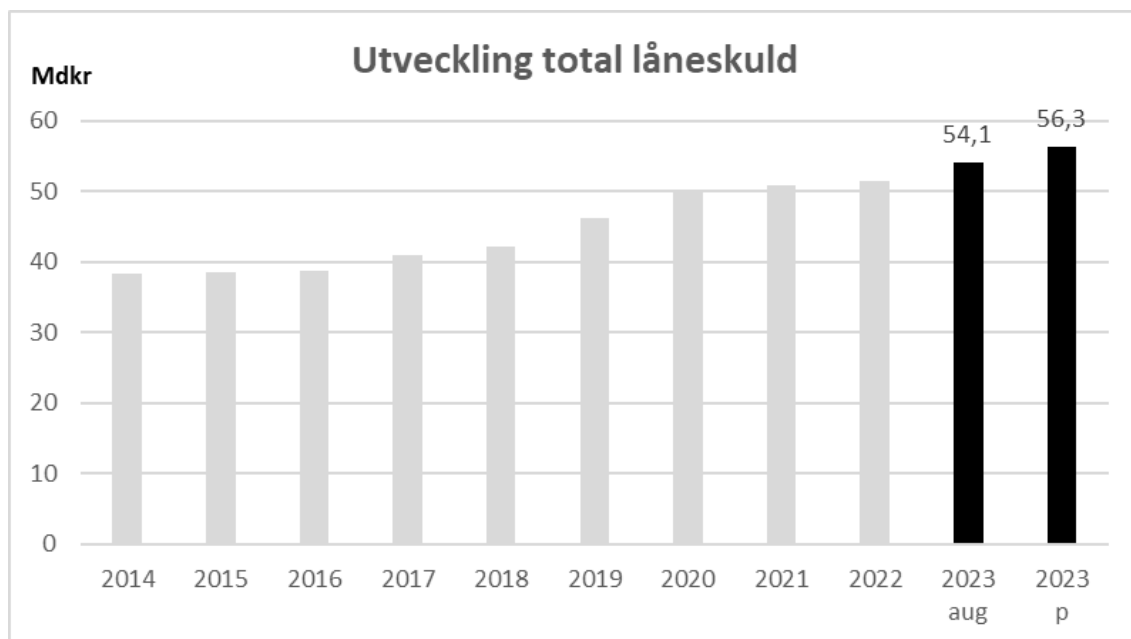
Koncernens nettoinvesteringar för januari till augusti uppgick till 7,8 mdkr, vilket är cirka 600 mnkr högre jämfört med samma period föregående år. Framför allt nämnderna redovisar högre utfall i år jämfört med perioden förra året. Sett till helåret beräknas koncernens investeringar uppgå till 12,4 mdkr netto, vilket skulle innebära en ökning med 800 mnkr jämfört med föregående års totala nettoutfall. Trots ökningen ligger prognosticerad volym cirka 3,5 mdkr lägre än årets budgeterade investeringsvolym, totalt för nämnder och bolagsstyrelser. Bolagen bedömer att utfallet väntas bli cirka 2 mdkr lägre vad som har budgeterats. Hamnen står för den största avvikelsen på bolagssidan. Nämnderna bedömer sammantaget en positiv avvikelse, där de största avvikelserna återfinns hos nämnderna idrott- och förening, stadsfastighet samt stadsmiljö.

Koncernens skuldutveckling

Flerårsutvecklingen av koncernens totala låneskuld redovisas i diagrammet nedan. Låneskulden 2023 uppgår per augusti till 54,1 mdkr jämfört med 51,4 mdkr vid ingången av året. En stor del av skuldökningen fram till och med augusti är drivet av höga investeringsvolymerna i Framtiden- och Higabkoncernen samt investeringar av Lisebergs Jubileumsprojekt.

Skuldprognosen för helår är dock lägre än tidigare lämnad prognos i mars, 56,3 mdkr jämfört med 58,9 mdkr. Den lägre skuldökningstakten beror på lägre investeringstakt, förseningar i projekt och amortering av förvärvslån inom stadshuskoncernen, samt i kommunen en lägre investeringsvolym och ett förbättrat resultat.

Bolagens skuldtveckling

I tabellen nedan redovisas bolagens skuldtveckling brutto under 2023. Bolagens bruttoskuld förväntas öka under året med 4 031 mnkr till 48 031 mnkr. Fram till och med augusti har skulden ökat med 1 358 mnkr vilket medför en förväntad skuldökning om 2 673 mnkr under årets resterande fyra månader. Framtidenkoncernen, kluster Bostäder, som står för nästan hälften av bolagens totala skuld, driver skuldökningen genom en hög investeringstakt tillsammans med Higabkoncernen, kluster Lokaler.

För Stadshuskoncernen sammantaget har prognosen för skuldnivån minskat med 1 851 mnkr jämfört med marsprognosen. Prognosförändringar hos framför allt kluster Energi, där en mindre turbulent elmarknad och lägre investeringstakt bidrar till en lägre skuldtveckling, men även hos moderbolaget Göteborgs Stadshus AB som amorterar av delar av utestående förvärvslån samt Hamnen på grund av förseningar i projektet Skandiaporten.

Ökade investeringar för lös egendom i staden leder till att Göteborgs Stads Leasing AB ser en risk att beslutat lånetak om 1 500 mnkr för 2023 kan komma att överstigas med 20 mnkr.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Aug 2023	Prognos 2023	Förändring helår	Prognos per mars	Prognos förändring
Energi	4 326	4 117	5 000	674	5 941	-941
Hamn	1 231	1 352	1 513	282	1 894	-381
Lokaler	4 736	5 679	5 917	1 181	5 845	72
Bostäder	23 691	24 508	24 923	1 232	24 759	164
Turism, kultur och evenemang	1 629	2 121	2 370	741	2 395	-25
Interna bolag	1 241	1 389	1 520	279	1 500	20
Regionala bolag	2 175	2 271	2 617	442	2 617	0
Moderbolaget (stadshus)	4 971	3 921	4 171	-800	4 931	-760
Summa stadshuskoncernen	44 000	45 358	48 031	4 031	49 882	-1 851

2.3.6 Ekonomisk utveckling för kommunen

Kommunens resultat för perioden och prognostiserat helårsresultat

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår	Fg prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
Nämnderna	826	743	5	-237	2	652
Kommuncentrala poster	-358	-973	-330	-648	-1 232	589
Resultat före jämförelsestörande poster	468	-230	-325	-885	-1 230	1 241
Reavinster	371	450	490	600	600	873
Utdelning	-	-	315	315	315	-

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår	Fg prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
Exploateringsbidrag	200	-	430	500	-	440
Resultat efter jämförelsestörande poster	1039	220	910	530	-315	2554
Resultat enligt balanskrav	668	-230	420	-70	-915	1681
lanspråktagande av RUR	-	-	-	70	915	-

Resultat per augusti

Resultat före jämförelsestörande poster, så kallat strukturellt resultat, uppgår per augusti till 468 mnkr vilket är cirka 700 mnkr högre än budget. Reavinsterna uppgår för perioden till 371 mnkr. Utanför det strukturella resultatet redovisas också intäkter från exploateringsbidrag. Dessa uppgår till 200 mnkr per mars. Sammantaget ger det ett resultat efter jämförelsestörande poster på 1 039 mnkr för perioden. Jämfört med föregående års utfall för samma period kan konstateras att resultatet per augusti är betydligt svagare. Det svagare resultatet är en effekt av att kostnaderna nu ökar i en betydligt högre takt än tidigare.

Kommuncentralt redovisas en positiv avvikelse mot periodens budget på cirka 600 mnkr. Avvikelsen förklaras till allra största delen av att intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning är cirka 850 mnkr högre än periodens budget.

SKR har successivt under året skruvat upp bedömningen över årets skatteunderlagstillväxt vilket gör att stadens skatteintäkter är betydligt högre än vad som budgeterats för perioden. Även de generella statsbidragen är högre än budgeterat till följd av tillskottet i riksdagens budgetbeslut i december 2022. Dessutom påverkar den högre befolkningstillväxten 2022 både skatteintäkter, utfall inom kostnads- och inkomstutjämningen och stadens andel av de generella statsbidragen. Det kommuncentralt överskottet minskas något av att en del av överskottet från de högre skatteintäkterna har fördelats till nämnderna genom beslut i kompletteringsbudgetar under året.

Nämndernas resultat till och med augusti uppgår till drygt 800 mnkr, vilket är något högre än det budgeterade resultatet för perioden. Nämndernas utfall rymmer dock flera större både över- och underskott. Grundskolenämnden, förskolenämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden samt nämnden för funktionsstöd redovisar relativt stora underskott för perioden, medan socialnämnderna och flera av de stadsutvecklande nämnderna redovisar överskott. Jämfört med vad nämnderna redovisade i delårsrapport mars, har budgetavvikelsen förbättrats med drygt 100 mnkr. En anledning till nämndernas förbättrade utfall jämfört med mars är de ökade resurser som tillförts nämnderna i kompletteringsbudget. I driftsredovisningen redogörs för samtliga nämnders resultat för perioden.

Prognos helår

Prognosen för helåret uppgår till -325 mnkr före engångsposter vilket är cirka 900 mnkr bättre än budgeterat resultat. Inkluderas jämförelsestörande poster uppgår prognosen till 910 mnkr. Resultatet byggs delvis av reavinster som i prognosen uppgår till 490 mnkr. När dessa exkluderas uppgår det så kallade balanskravsresultatet till 420 mnkr. En förutsättning för att nå det prognosticerade resultatet är också att den budgeterade utdelningen från bolagen genomförs.

Kommuncentralt prognostiseras ett resultat på -330 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med cirka 900 mnkr. Prognosen förklaras främst av att intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning bedöms överstiga budget med cirka 1 200 mnkr. En del av överskottet har fördelats till nämnderna genom utökade kommunbidrag och utökade kommuncentrala avropsmedel vilket minskar det kommuncentrala överskottet.

Nämnderna prognostiserar ett resultat för helåret som i stort sett innebär ett resultat i nivå med budget. Precis som när det gäller periodutfallet rymmer dock prognosen flera större såväl över- som underskott. Bland de nämnder som prognostiserar större avvikelser mot årets budget kan noteras att Grundskolenämnden (-60 mnkr), Nämnden för funktionsstöd (-35 mnkr) och Äldre samt vård- och omsorgsnämnden (-30 mnkr) prognostiserar underskott. De regionala socialnämnderna Centrum, Hisingen och Nordost redovisar sammantaget ett beräknat överskott på 75 mnkr vid årets slut. Den positiva avvikelsen för socialnämnderna beror främst på lägre kostnader för försörjningsstöd. I driftsredovisningen redogörs för samtliga nämnders prognoser.

Utanför det strukturella resultatet påverkas prognosen av ett antal jämförelsestörande poster. Realisationsvinsterna prognostiseras till 490 mnkr vilket är 110 mnkr lägre än årets budget.

Exploateringsbidragen bedöms uppgå till 430 mnkr. Eftersom exploateringsbidragen är behäftade med stora osäkerheter har dessa inte budgeterats och utgör således i sin helhet en avvikelse mot budget.

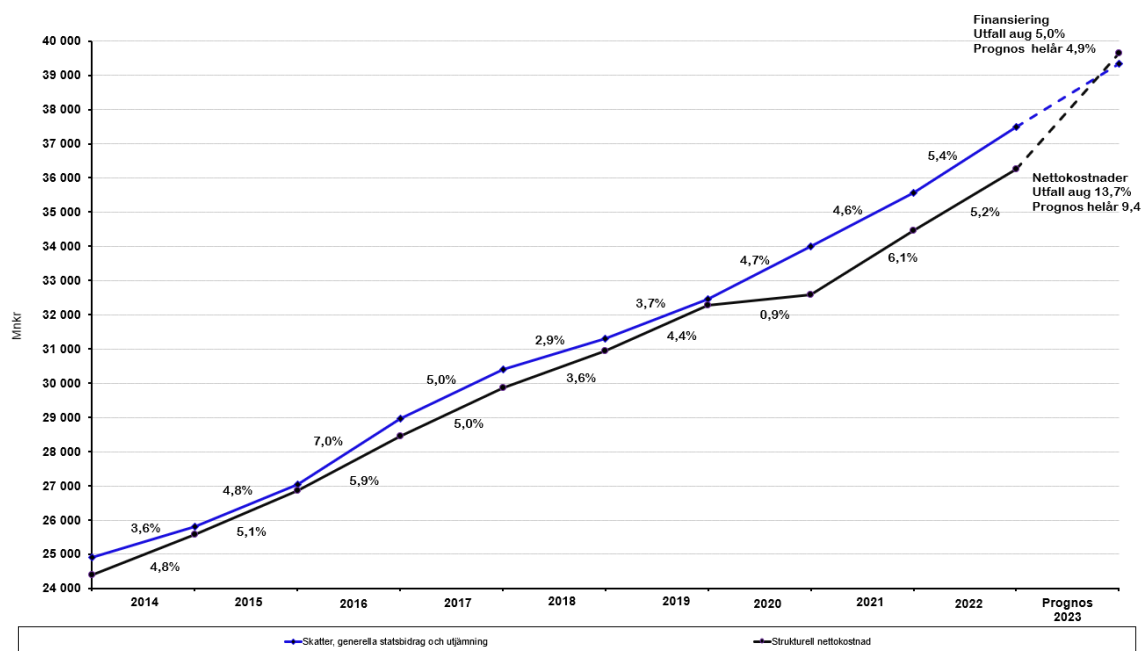
Finansierings- och nettokostnadsutveckling

Diagrammet nedan visar skillnaden mellan skatteintäkternas utveckling inklusive generella statsbidrag och utjämning och utvecklingen av verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster för de senaste tio åren.

Utifrån SKR:s senaste skatteunderlagsprognos per augusti bedöms finansieringsutvecklingen uppgå till 4,9 procent för helåret. Även om prognosen därmed innebär en något dämpad utvecklingen i förhållande till 2022 så ligger utvecklingen ändå i nivå med de 3 senaste årens genomsnittliga utveckling.

Samtidigt som skatteintäktsutvecklingen får betraktas som relativt god i nominella termer är det tydligt att den stigande inflationen nu gör att nettokostnaderna ökar i en betydligt högre takt än tidigare. Förutom att priser och löner stiger så påverkas kommunens kostnader också av kraftigt ökade pensionskostnader. Till och med augusti har nettokostnaderna ökat med 13,7 procent i förhållande till motsvarande period föregående år. Utifrån de prognoser som nämnderna lämnat per augusti bedöms nettokostnadsutvecklingen för helåret uppgå till 9,4 procent att jämföra med 3 senaste årens genomsnittliga ökning med cirka 4 procent. Att nettokostnadsökningen är högre för perioden än för helåret beror framför allt på att periodens resultat belastas av att kommunens pensionsskuld, enligt gällande redovisningsregler, räknats upp utifrån det kraftigt höjda prisbasbeloppet för 2023.

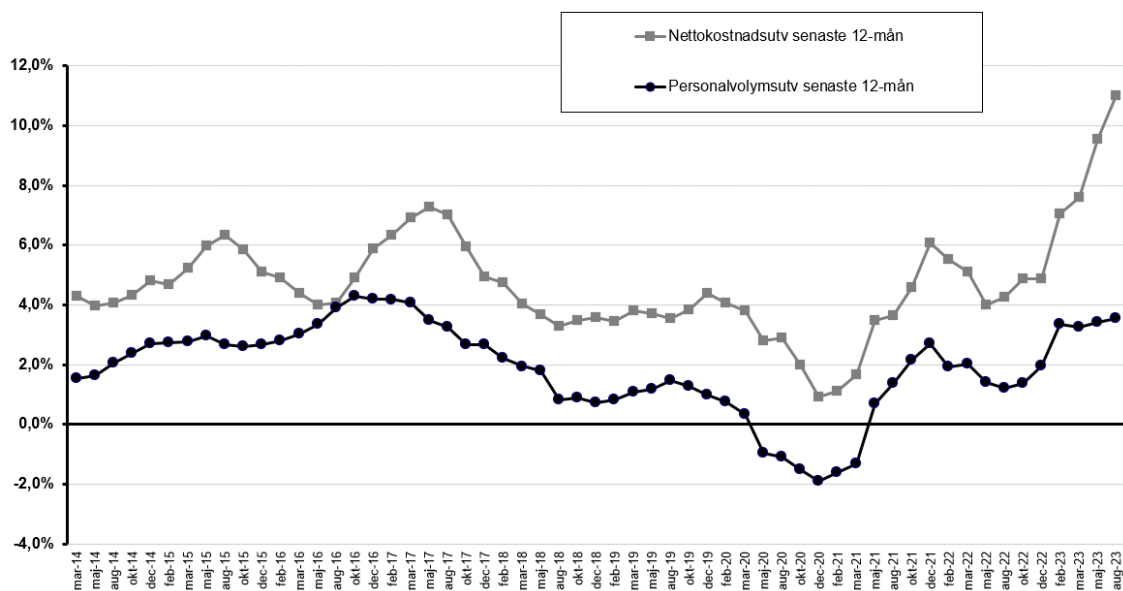
Den kraftiga kostnadsökningen gör att kurvorna, enligt nuvarande bedömning, bryts och att det under 2023 uppstår ett strukturellt underskott för första gången under den senaste tioårsperioden.

Nettokostnads- och personalvolymsutveckling

I bilden nedan framgår nettokostnads- samt personalvolymsutveckling mätt som rullande tolv månader. Det vill säga utvecklingen de senaste tolv månaderna i förhållande till föregående tolv månadersperiod. Diagrammet illustrerar tydligt den kraftiga nettokostnadsutvecklingen under den senaste tolv månadersperioden. Sammantaget innebär det en kostnadsutveckling på cirka 11 procent under den senaste tolv månadersperioden. Personalvolymsutvecklingen ligger på cirka 3,5 procent.

Trendmässig utveckling av nettokostnader och personalvolym

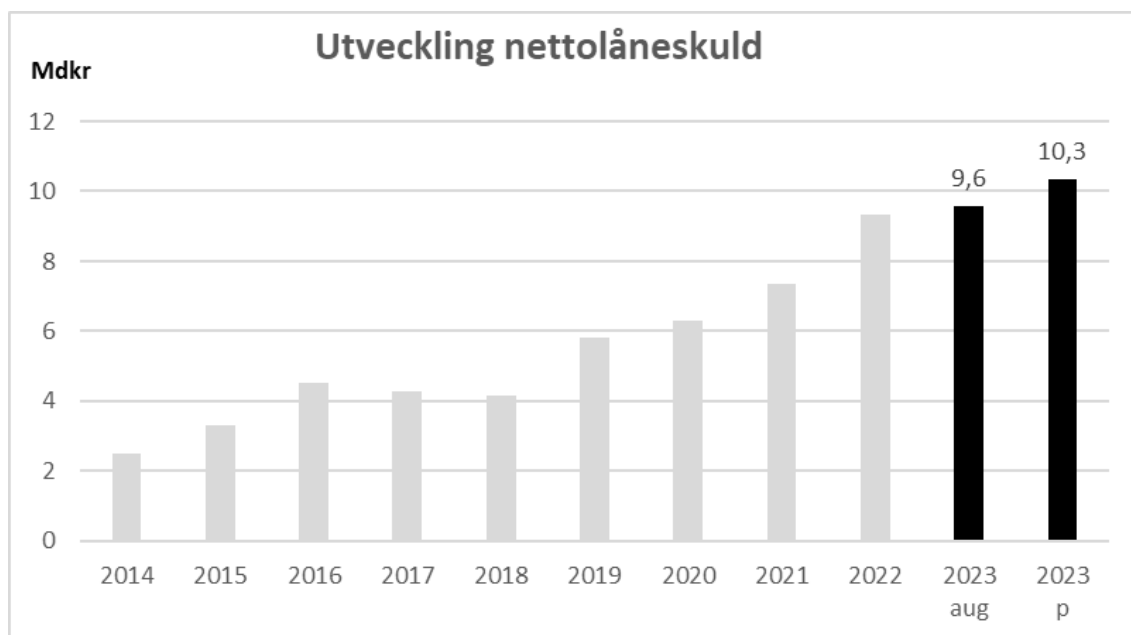

Diagrammet är justerat för periodiseringseffekter avseende pensionernas basbeloppsuppräknings

Kommunens skuldtutveckling

Kommunens nettolåneskuld uppgår per 31 augusti till 9,6 mdkr vilket innebär en ökning sedan årsskiftet med 0,3 mdkr. Utvecklingen av nettolåneskulden framgår av diagrammet nedan. Nettolåneskulden ökar under året enligt prognos med 1 mdkr för att vid utgången av 2023 uppgå till 10,3 mdkr, en minskning jämfört med 11,1 mdkr i marsprognosen.

Den lägre skuldökningstakten beror på att nämnderna drar ner investeringsprognosen med drygt 500 mnkr i förhållande till mars samt att de prognostiserade resultatet för nämnder och kommuncentrala poster har förbättrats.

2.3.7 Finansiell uppföljning och riskhantering

Finansverksamheten bedrivs utifrån av kommunfullmäktige beslutad riktlinje, vilken innehåller riskmandat och begränsningar för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen. Återrapportering av efterlevnad av Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten görs månatligen till kommunstyrelsen. Kommunkoncernens medelsförvaltning är samordnad genom koncernbanken vid stadsledningskontoret. Koncernbanken gör upplåningen för hela kommunkoncernen och vidareutlånar till de kommunala bolagen.

Upplåningen sker genom flera olika finansieringskällor, vilka framgår nedan.

Program	Låneram	Nyttjandegrad
Euro Medium Term Note (EMTN), obligationslån	6 mdr EUR	30,8 mdr SEK + 2,0 mdr NOK
-varav gröna obligationer		21,3 mdr SEK
Kommuncertifikatprogram (KCP), korta lån <1 år	6 mdr SEK	1,0 mdr SEK
Euro Commercial Paper (ECP), korta lån <1 år	0,5 mdr USD	0,3 mdr USD
Kommuninvest		8,1 mdr SEK
Europeiska Investeringsbanken		6,9 mdr SEK
Europarådets Utvecklingsbank		0,9 mdr SEK
Nordiska Investeringsbanken		1,0 mdr SEK

Kreditvärdighet

För att få full tillgång till kapitalmarknaden har kommunen kreditbetyg, så kallad rating, från kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's. Kommunens kreditvärdighet har avgörande betydelse för såväl tillgången till kapital som prissättningen. Betyget för Göteborgs Stad är det näst bästa möjliga, AA+ med stabil utsikt. Betyget är senast bekräftat i september 2023.

Göteborgs Stads riskhantering

De av fullmäktige beslutade riskramarna har satts på nivåer som ska säkerställa betalningsförmågan, trygga tillgången på kapital samt skapa en förutsägbarhet i framtida räntekostnader. Nedan framgår Göteborgs Stads riskpositioner per 2023-08-31. Inga avvikelser föreligger.

Typ av risk	Policy	Utfall
Ränterisk		
Genomsnittlig räntebindningstid	2-6 år	3,0 år, ingen avvikelse
Ränteförfall inom 1 år	<35 procent	33,3 procent, ingen avvikelse
Finansieringsrisk		
Bindande lånelöften ska täcka kommande 12 månaders förfall	>100 procent	144 procent, ingen avvikelse
Bindande lånelöften och likviditetsreserv ska täcka kommande 12 månaders förfall plus kommande 12 månaders prognostiserat nettoutflöde	>100 procent	112 procent, ingen avvikelse
Genomsnittlig kapitalbindningstid	2-6 år	3,2 år, ingen avvikelse
Låneförfall inom 1 år	<35 procent	19,2 procent, ingen avvikelse
Finansiering ska underlättas genom kreditvärdering hos ratinginstitut	rating ska finnas	Rating finns. Kommunens kreditbetyg är från Standard & Poor's det näst högsta, AA+ med stabil utsikt. Ingen avvikelse.
Motpartsrisk		
Vid nya avtal om krediter, lånelöften och derivat ska motparten ha hög kreditvärdighet	lägst A3 hos Moodys eller A- hos Standard & Poors	Ingen avvikelse
Enskild motparts andel i derivatavtal	<35 procent	30 procent, ingen avvikelse.
Enskild motparts andel av kreditlöften	<35 procent	27 procent, ingen avvikelse
Derivatinstrument		
Användande av derivatinstrument	enbart i syfte att säkra skuldportfölj	Ingen avvikelse
Valutarisk		
Valutarisk vid finansiella tillgångar och skulder	omedelbar säkring	Ingen avvikelse

2.3.8 Stadsledningskontorets bedömning

Prognosen för året är betydligt lägre än tidigare år och marginalerna är knappa för att nå balanskravet (se avsnitt 2.4). Visserligen har skatteunderlaget förbättrats men relativt små förändringar i kommande skatteunderlagsprognoser kan försvåra möjligheten att nå prognos. Det finns också osäkerhet kring vissa nämnders förmåga att genomföra de åtgärder som behövs för att komma i balans. Samtidigt förutsätter prognosen att kommunen kan ta den utdelning från bolagen som budgeterats. Det kan konstateras att även bolagssektorn gör sämre resultat vilket innebär att kommunfullmäktiges beslutade koncernbidrag och utdelning inte fullt ut kan finansieras genom årets resultat. Det innebär att finansiering behöver ske genom lån av Göteborgs Stadshus AB eller indirekt

i dotterbolagen när de behöver finansiera investeringar eftersom koncernen inte har någon väsentlig kassa utan i princip allt kapital är återinvesterat i verksamheten.

Kommunkoncernens ökade skuldtutveckling drivs av stadens behov av stadsutveckling för att möta behoven som kommer av en växande stad. Prognosen för året pekar mot en skuld på över 56 mdkr. Samtidigt som skulden ökar innebär den allt högre räntenivån att kostnaderna ökar och förväntas öka allt eftersom staden refinansierar och tar upp nya lån. Stadens strategi med en längre kapital- och räntebindning gör att effekterna av den nya räntenivån på marknaden visserligen slår igenom successivt men om räntenivåerna består får de också fullt genomslag för staden. En räntehöjning på en procent innebär, för att tydliggöra effekterna, ökade kostnader på 560 mnkr. Den ökade skulden blir därmed en allt större risk och tar en allt större del av de samlade kostnaderna.

Sammantaget är stadsledningskontorets bedömning att den försämrade ekonomiska utvecklingen för året och utsikter för kommande år innebär behov av långsiktiga strategier för att klara finansieringen. Det blir nödvändigt med anpassning av verksamhetens omfattning och effektivitet för så väl kommunen som kommunens bolag för att klara den långsiktiga finansieringen.

Göteborgs Stads Leasing AB informerar i sin delårsrapport att det finns en risk för att beslutat lånetak om 1 500 mnkr för 2023 kan komma att överstigas med 20 mnkr på grund av ökade investeringar för lös egendom i staden. Överträdelsen är osäker och ett utökat lånetak om 300 mnkr till 1 800 mnkr är föreslaget i budgetförutsättningarna för 2024. Med förutsättningen att lånetaket utökas 2024 och att en eventuell överträdelse kan hanteras som en tillfällig avvikelse inom kommunfullmäktiges lånetak bedömer stadsledningskontoret att ett beslut om utökat lånetak inte är nödvändigt.

2.4 Balanskravresultat

Prognosen för 2023 innebär ett förväntat balanskravsresultat på 420 mnkr. Resultatnivåer överstigande en procent av skatteintäkterna kan enligt regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) komma i fråga för avsättning. En procent av skatteintäkterna motsvarar 393 mnkr och resultat däröver kommer avsättas till RUR. Med den prognos som nu föreligger kommer därmed 27 mnkr avsättas till RUR. Om så blir fallet kommer resultatutjämningsreserven i samband med årsbokslutet att uppgå till 5 650 mnkr.

Enligt stadens fastställda regelverk får RUR högst uppgå till 15 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För 2023 uppgår det beloppet enligt nuvarande prognos till knappt 5,9 mdkr.

Belopp i mnkr	Prognos helår
Årets resultat	910
Samtliga realisationsvinster	490
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balansjusteringar	420
Reservering av medel till resultatutjämningsreserven	-27
Användning av medel från resultatutjämningsreserven	-
Årets balanskravsresultat efter avsättning/ianspråktagande av resultatutjämningsreserv	393

2.5 Händelser och beslut av väsentlig betydelse

2023 präglas av en kärv ekonomi med hög inflation och höjda räntor vilket påverkar alla kommunens verksamheter i form av ökade kostnader.

Säkerhetsläget i Sverige har succesivt försämrats under det gångna året bland annat till följd av desinformationskampanjen mot socialtjänsten och koranbränningar. Ett pågående arbete sker i staden med bland annat förstärkt samordning vilken innebär att mer resurser knyts till arbete med omvärldsbevakning, samordning i staden och med andra myndigheter. Förvaltningar och bolag har en ökad medvetenhet och arbetar med olika specifika åtgärder kopplat till säkerhetsläget.

Kommunfullmäktige har under året fattat beslut om särskilt riktade resurser för arbete i syfte att samordna och stödja verksamheter i staden mot desinformation. Slutrapportering kommer ske i årsrapportering för 2023.

Firandet av Göteborgs 400-årsjubileum har pågått under hela sommaren. I programmet ingick kunglig kortege och tal till göteborgarna på Gustaf Adolfs torg, invigning av Jubileumsparken och hamnbadet samt Fest- och galakonsert med GöteborgsOperan. Finalhelgen avslutades 3 september med bland annat Göteborgs Kulturkalas, Frihamnsdagarna och Göteborgsvarvet Marathon.

Nedan följer några viktiga beslut i kommunstyrelsen och fullmäktige och andra viktiga händelser som skett under året.

Kommunfullmäktige har beslutat om:

- *Vägvalsbeslut inom planeringen för ny arena och stadsutveckling i evenemangsområdet (KF 2023-06-08 §15)* Kommunstyrelsen får genom beslutet ett fortsatt uppdrag att, tillsammans med ett antal andra nämnder och styrelser AB planera för ny arena och stadsutveckling i evenemangsområdet, med placering av arenan på Valhallabadets tomt.
- *Inriktningsbeslut avseende upprustning av kanalmurar längs med Fattighusån och Stora Hamnkanalen (KF 2023-04-27 §25).* Kanalmurarna längs Fattighusån och Stora Hamnkanalen är i behov av upprustning i närtid då det föreligger risk för ras som skulle föranleda mycket stora konsekvenser. Syftet med beslutet är att skapa en förankring kring upplägg, omfattning och tidiga tids- och kostnadsbedömningar för planering och upprustning av kanalmurarna samt kompletterande klimatanpassningsåtgärder, förbättrad framkomlighet för gång och cykel samt ett attraktivare stadsrum utmed kanalmursstråket.
- *Uppdrag till KS att ta fram en kompetensförsörjningsplan som ska gälla from 2024-01-01 (KF 2023-04-27 §11).* Handlingsplanen ska tas fram för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborgs stad, där kompetensförsörjning utgör en viktig komponent.
- *Godkänna inriktningsbeslut för kapacitetsutveckling vid Ryaverket (KF 2023-02-23 § 17).* Kapacitetsutvecklingen ska uppnås genom att Ryaverket både byggs ut med nya anläggningsdelar på angränsade mark och genom att anpassa processen i dagens verk. Kapacitetsutvecklingen ska vara färdigställd 2036 i anslutning till att ett nytt miljötillstånd tas i anspråk.
- *Förändrat uppdrag och roll för Älvstranden Utveckling AB (KF 2023-02-23 § 20).* Beslutet om ny organisation för stadsutvecklingen innebär att Älvstranden placeras i ett nytt sammanhang och i en ny kontext, där de nya nämnderna fått ett förtydligat uppdrag som Älvstranden behöver förhålla sig till.
- *Att avveckla Johanneberg Science Park och överföra delar av verksamheten till Lindholmen Science Park (KF 2023-04-27 § XX).* När det gäller Lindholmen

Science Park AB innebär beslutet att BRG ges i uppdrag att utreda förutsättningar för att starta ett eller flera nya programområden inom energi och samhällsbyggnad. Beträffande Johanneberg Science Park AB innebär beslutet att en ordnad avveckling av bolaget ska inledas och genomföras.

- Investering i Biokraftvärme i Rya (KF 2023-05-25 § 18). Genom beslutet tillstyrks hemställan från Göteborgs Energi om en investeringsram på 2,65 mdkr för byggnation av förnybar kraftvärme i Rya-området och integrering av anläggningen med befintligt Rya kraftvärmeverk. Investeringen är en viktig del i omställningen av fjärrvärmesystemet mot förnybara bränslen

Kommunfullmäktige har även beslutat om program och planer:

- Göteborgs Stads dagvattenpolicy
- Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan 2023
- Göteborgs Stads Plan för kulturprogrammet 2023-2026
- Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023-2026
- Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2023-2030
- Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2023-2035
- Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka tystnadskulturer 2023-2025

Under året har kommunfullmäktige fattat beslut om ett antal detaljplaner exempelvis detaljplan för:

- Detaljplan för bostäder, verksamheter och uppgångar för Västlänken norr om Nordstan inom stadsdelarna Nordstaden och Gullbergsvass i Göteborg
- Detaljplan för bostäder och verksamhet vid Sankt Jörgens väg inom stadsdelen Backa
- Detaljplan för simhall vid Gärdesvägen inom stadsdelen Askim i Göteborg
- Detaljplan för järnvägsområde med mera i Lärje inom stadsdelen Gamlestaden i Göteborg
- Detaljplan för bostäder och lokaler vid före detta Holtermanska sjukhuset inom stadsdelen Landala
- Detaljplan för handel på Brännö inom stadsdelen Styrso
- Detaljplan för skjutbana på del av Kallebäck 752:23 inom stadsdelen Kallebäck i Göteborg
- Detaljplan för verksamheter och kategoribostäder vid Smålandsgatan inom stadsdelen Heden
- Detaljplan för biokraftvärmeverk i Rya inom stadsdelarna Rödjan och Sannegården

Övriga viktiga händelser:

- Lisebergs nya hotell Grand Curiosa slog upp dörrarna i april.
- Göteborgs Hamn tecknade i juni avtal med Stena Line för flytt av bolagets Danmarks- och Tysklandstrafik från centrala Göteborg till en ny terminal i Arendal. Avtalet medför att Göteborgs stad nu får tillgång till ytor inne i centrala stan och att transporter från ungefär en kvarts miljon lastbilar årligen flyttas ut.
- Stormen Hans drog in över Sverige och under ett par dagar regnade det mer än för en genomsnittlig augustimånad. Göteborgsområdet var bland dem som drabbades värst av ovädret i hela landet. E6:an översvämmades och stängdes av, tågtrafik ställdes in och hela fiskehamnen låg under vatten.
- Trafikverket har lämnat besked om såväl tidsförskjutningar som kostnadsökningar för projekt Västlänken.

2.6 Väsentliga personalförhållanden

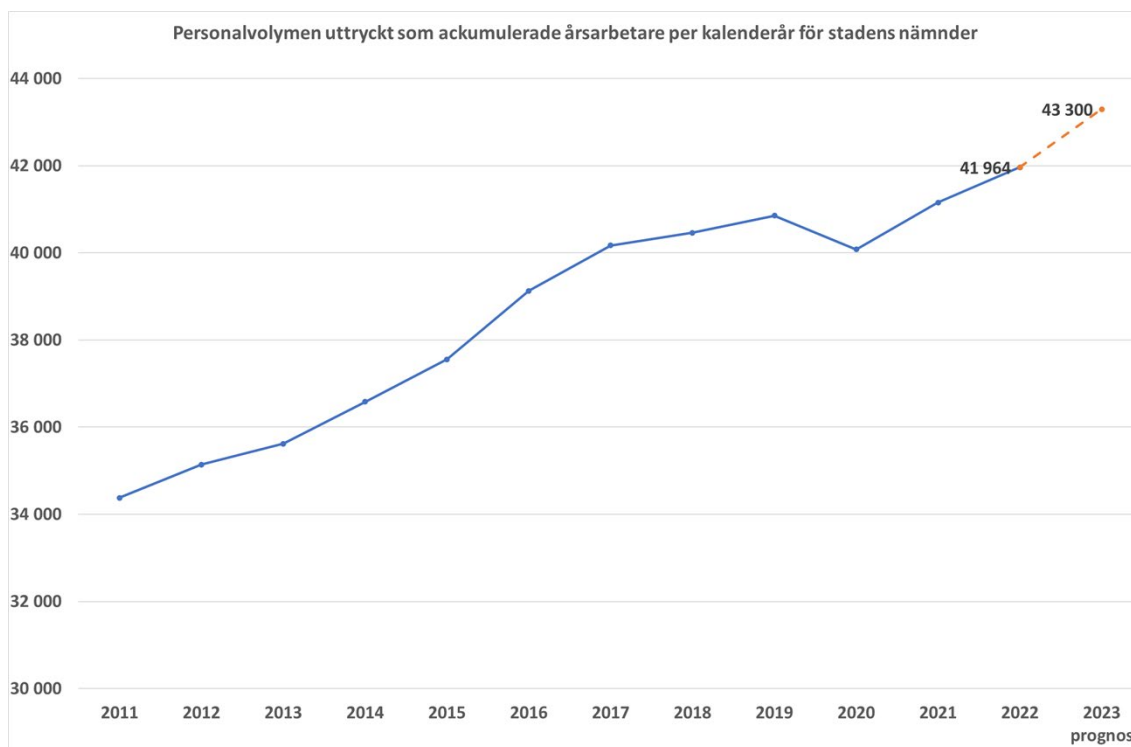
Möjligheterna att försörja staden med rätt kompetens är fortsatt den största utmaningen och väntas pågå flera år framöver. Den pressade ekonomiska situationen som förekommer i flera nämnder och styrelser riskerar att påverka den långsiktiga kompetensförsörjningen. Coronapandemins effekter på sjukfrånvaron bedöms nu vara över och sjukfrånvaron prognostiseras minska jämfört med föregående år.

2.6.1 Personalvolym

Koncernens personalvolym, uttryckt som ackumulerade årsarbetare, var till och med augusti 33 385 fördelade på 22 802 kvinnor respektive 10 582 män. Jämfört med augusti förra året är detta en ökning med 1 393 årsarbetare.

Personalvolymen har ökat över tid med undantag för pandemiåret 2020. Jämfört med augusti förra året ökade nämndernas personalvolym med 3,4 procent. Den största ökningen återfinns inom utbildnings- och välfärdsområdet och beror till stor del på att staden har fått fler invånare och därmed fler brukare. Andra faktorer som påverkar är lagstiftning och politiska ambitioner.

Enligt stadsledningskontorets prognos förväntas personalvolymen uppgå till 43 300 årsarbetare för stadens nämnder för helåret 2023. Jämfört med 2022 är detta en ökning med 1 300 årsarbetare eller 3,2 procent. Stadsledningskontorets prognos grundar sig på att nämnder generellt lagt sig på en nivå som ligger lågt i förhållande till den utveckling som varit under årets första åtta månader. Detta gäller särskilt de nämnder som har verksamheter som är personalintensiva.

2.6.2 Personalstruktur

Koncernen hade i augusti 55 600 anställda medarbetare, en ökning med 1 700 jämfört förra året. Av dessa var 38 900 kvinnor och 16 700 män.

Av koncernens anställda var 45 800 tillsvidareanställda, 32 600 kvinnor och 13 200 män.

Nämnderna hade i augusti 39 400 tillsvidareanställda medarbetare, en ökning med 1 200 jämfört med samma period förra året. Yrkesgrupper som har ökat är till exempel lärare, socialsekreterare, barnskötare, stödbiträde, elevassistent, vårdbiträde och handläggare. Några yrkesgrupper som har minskat är undersköterska, förskollärare, stödassistent och måltidspersonal.

Andelen av den arbetade tiden som utförts av timavlönade under året var till och med augusti 7,1 procent för koncernen. Detta är en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med samma period förra året. Nämndernas andel uppgick till 5,6 procent. Högst andel hade nämnden för funktionsstöd med 9,4 procent, följt av kulturnämnden med 8,2 procent. Bolagen (inklusive räddningstjänsten) hade en andel på 14,7 procent. Detta är en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med samma period förra året. Ökningen beror främst på att Liseberg redovisar en stor och ökande mängd arbetad tid som utförts av timavlönade.

2.6.3 Arbetsmiljö och hälsa

Sjukfrånvaron i koncernen är per augusti 7,5 procent, en sänkning med 0,6 procentenheter sedan samma period förra året. Jämförelsen är fortfarande påverkad av den höga korttidsfrånvaron till följd av covid-19 under första månaderna under 2022. Såväl den långa som den korta sjukfrånvaron har gått ned och är nu på en liknande nivå som före pandemin. Merparten av nämnder och styrelser prognosticerar även sänkning för sjukfrånvaron för helåret 2023 jämfört med 2022.

Flera nämnder och styrelser rapporterar att de bedömer att arbetet med tidiga och aktiva åtgärder vid ohälsa har haft effekt. Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivs ett pågående arbete med att förbättra och utveckla arbetet inom olika delar beroende på olika behov och förutsättningar. Exempel är chefers arbetsmiljö och organisatoriska förutsättningar samt kompetenshöjande insatser inom otillåten påverkan och tystnadskultur.

Sjukfrånvaro i procent, förvaltningar	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Total sjukfrånvaro	9,5	8,3	8,6	8,0
Andel sjukfrånvaro > 59 dagar	47,6	51,2	49,0	55,6
-Man	6,8	6,0	6,4	5,8
-Kvinna	10,3	9,0	9,3	8,8
< 30 år	8,5	7,2	7,5	6,9
30-49 år	8,8	7,7	8,0	7,4
> 49 år	10,6	9,4	9,7	9,1

2.6.4 Kompetensförsörjning

Den demografiska utvecklingen där framför allt antalet äldre ökar mer än antalet personer i arbetsför ålder innebär att bristen på arbetskraft inom stora delar av den offentliga sektorn börjar bli märkbar även i Göteborgsområdet.

Som ett led i arbetet med framtagandet av Göteborgs Stads kompetensförsörjningsplan har stadsledningskontoret ställt ett antal fördjupade frågor till nämnder och styrelser i samband med delårsrapport för augusti. Flera rapporterar att det finns stor brist på kompetens inom bland annat välfärdsområdet, men även avseende olika specialister. Störst brist till antalet rapporteras vara yrkesgrupperna undersköterskor och stödassistenter, följt av lärare i fritidshem, olika typer av speciallärare samt vissa yrkeslärare. Det rapporteras även stor brist på sjuksköterskor och spårvagnsförare samt vissa särskilda befattningar såsom rörläggare, tekniker, systemutvecklare, projektledare, samt i vissa fall kock.

Nämnden för funktionsstöd rapporterar att andel arbetad tid som utförs av utbildad personal ökar. När utbildad personal saknas, riskeras brister i följsamhet kopplat till riktlinjer och rutiner och brister i arbetsmiljö. Inom grundskolenämnden rapporteras att över 400 lärare saknar legitimation, vilket kan leda till kvalitetsbrister. Inom hemtjänst bedöms brist på undersköterskor bland annat leda till svårighet att leva upp till bestämmelsen om fast omsorgskontakt.

Göteborgs Spårvägar rapporterar om en fortgående ansträngd situation med svårigheter att anställa, utbilda och behålla spårvagnsförare i tillräcklig omfattning. Situationen har påverkan på bolagets grunduppdrag och åtagande till Västtrafik samt på arbetsmiljön. Över lag rapporterar nämnder och styrelser att kompetensbrist riskerar att fel uppstår, kvaliteten blir sämre, svårigheter i att uppfylla lagkrav uppstår och i vissa fall kan inte grunduppdraget utföras.

De flesta nämnder och styrelser prognostiserar i sina delårsrapporter för augusti att personalomsättningen kommer att sjunka något under året. Rekryteringsläget generellt i Göteborgs Stad följer konjunktrens trender. De senaste åren har antalet utannonserade tillsvidaretjänster ökat, men det har varit ett minskat antal sökande till varje tjänst. Den största skillnaden gäller vid rekryteringar för stödassistenter, stödpedagoger, barnsköterskor, undersköterskor och socialsekreterare.

Flera förvaltningar och bolag signalerar om en fortsatt stor belastning på stadens chefer. Samtidigt har chefsomsättningen minskat något jämfört med samma period förra året. Flera lyfter chefers organisatoriska förutsättningar, dels att de behöver förbättras, dels att de arbetar med det, flera med stöd av verktyget Chefoskopet.

Trots att det råder kompetensbrist rapporterar flera av stadens verksamheter att de under andra halvan av 2023 kommer att behöva minska sin personalvolym för att få en budget i balans. Även i bolagssektorn kommer sannolikt förändringarna i samhällsekonomin och konjunkturläget framledes komma att få återverkningar på personalområdet.

2.6.5 Lön och villkor

Löneöversynen för 2023 avseende förvaltningarna är uppdelad på flera utbetalningsmånader från maj till november utifrån centralt avtalsläge och lokala förutsättningar. För samtliga förbund gäller retroaktivitet från april.

I nuvarande löneavtal är det enbart i avtalet med Kommunal och Sveriges läkarförbund som det finns angivet ett garanterat totalt löneökningssutrymme. För 2023 har det fastställts av centrala parter utifrån industrins märke.

Bolagen såsom självständiga arbetsgivare, organiserade i fem skilda arbetsgivarorganisationer med olika kollektivavtal, omfattas av avtalsrörelser och löneöversyn på varierande vis. Majoriteten av bolagen var del i årets avtalsrörelse och erhöll nya löneavtal där märket kom att få betydande påverkan. Vissa bolag har

löneavtal som löper till våren 2024 med ordinarie löneöversyn i år. De flesta av koncernens bolag kunde före sommaren utbetala ny lön för 2023. Uppföljning av utfall i de respektive löneöversynerna sker samlat på årsbasis.

Från den 1 oktober kommer förändringar att ske i kollektivavtalet Allmänna bestämmelser avseende förläggning av arbetstid och dygnsvila. Förändringarna innebär att regler avseende arbetsförläggning skärps och kravet på 11 timmars dygnsvila som norm förtydligas. Verksamheter med bemanning dygnet runt samt verksamheter som tillämpar jour och beredskap kommer troligtvis behöva schemalägga personalen på annat sätt. Eventuella ökade kostnader är kommuncentralt svårt att prognostisera. De nämnder som främst blir berörda är nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden som rapporterar att det sannolikt kommer innebära en ökning av antalet anställda.

2.6.6 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontorets prognos av hur antalet årsarbetare förväntas utvecklas inom koncernen under året är högre än nämnders och styrelser prognoser.

Stadsledningskontoret bedömer att nämnderna generellt lagt sig på en nivå som ligger lågt i förhållande till den utveckling som varit under årets första åtta månader. För att nå den prognostiserade nivån skulle framför allt de nämnder som är personalintensiva behöva göra stora anpassningar av personalvolymen. En utmaning som bedöms påverka den långsiktiga kompetensförsörjningen negativt. Stadsledningskontoret ser en farhåga i att minska antalet medarbetare då det redan nu är svårt att rekrytera personal inom vissa grupper. Trots en minskad ökningstakt av antalet årsarbetare ses en fortsatt ökning som bland annat kan förklaras av befolkningsökning och förändrad lagstiftning.

Nämnder inom främst brukarnära verksamheter behöver samtidigt se över hur kompetensen nyttjas mer effektivt i kärnverksamheten. Dessutom behöver staden fortsätta arbeta med att behålla de medarbetare vi redan har, utveckla mindre personalkrävande lösningar samt säkra tillgången på arbetskraft genom att bredda rekryteringsbasen.

3 Delårsbokslut

3.1 Resultaträkning

Mnkr	Not	Kommunen					Kommunala koncernen		
		Aug 2023	Aug 2022	Prog helår	Budg helår	Boksl 2022	Aug 2023	Aug 2022	Boksl 2022
Verksamhetens intäkter	4	7 531	7 221	11 600	10 754	11 153	19 633	20 524	32 761
Verksamhetens kostnader	4	-30 778	-27 559	-47 298	-47 199	-43 793	-39 588	-37 803	-60 706
Avskrivningar		-1 528	-1 442	-2 350	-2 250	-2 208	-3 818	-3 456	-5 334
Verksamhetens nettokostnader		-24 775	-21 780	-38 048	-38 695	-34 848	-23 773	-20 735	-33 279
Skatteintäkter	2	23 256	21 987	34 822	34 260	32 931	23 256	21 987	32 931
Generella statsbidrag och utjämnung	3	3 001	3 022	4 506	3 858	4 553	3 001	3 022	4 553
Verksamhetens resultat		1 482	3 229	1 280	-577	2 636	2 484	4 274	4 205
Finansiella intäkter	4	738	299	1 400	1 131	540	56	402	88
Finansiella kostnader		-1 181	-349	-1 770	-869	-622	-1 013	-395	-640
Resultat efter finansiella poster		1 039	3 179	910	-315	2 554	1 527	4 282	3 653
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-	-	-
Årets resultat		1 039	3 179	910	-315	2 554	1 527	4 282	3 653

3.2 Balansräkning

Mnkr	Not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		Aug 2023	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	326	303
Materiella anläggningstillgångar		48 427	46 173	118 011	113 748
-mark, byggnader och tekniska anläggningar		43 414	41 402	107 538	104 190

		Kommunen		Kommunala koncernen	
-maskiner och inventarier		4 917	4 681	10 242	9 345
-övriga materiella anläggningstillgångar		96	90	231	213
Finansiella anläggningstillgångar		50 517	43 827	1 135	1 148
Summa anläggningstillgångar		98 944	90 000	119 472	115 199
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR		23	23	23	23
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd		1 338	1 340	2 475	2 415
Fordringar		6 375	10 954	8 012	9 729
Kortfristiga placeringar		-	-	9	-
Kassa och bank		1 423	1 131	2 302	1 995
Summa omsättningstillgångar		9 136	13 425	12 798	14 139
Summa tillgångar		108 103	103 448	132 293	129 361
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL					
Årets resultat		1 039	2 554	1 527	3 653
Resultatutjämningsreserv		5 623	5 623	5 623	5 623
Övrigt eget kapital		29 438	26 884	40 672	37 023
Summa eget kapital		36 100	35 061	47 822	46 299
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	5	5 331	4 265	6 684	5 559
Andra avsättningar	6	381	359	5 779	6 013
Summa avsättningar		5 712	4 624	12 463	11 572
SKULDER					
Långfristiga skulder		47 548	44 733	49 866	47 081
Kortfristiga skulder		18 743	19 030	22 142	24 409
Summa skulder		66 291	63 763	72 008	71 490
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		108 103	103 448	132 293	129 361
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		15 335	15 571	12 427	12 389
Panter och därmed jämförliga säkerheter	7	-	-	595	368
Ansvarsförbindelser					

		Kommunen		Kommunala koncernen	
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	8	10 202	9 875	10 306	9 988
Övriga ansvarsförbindelser	9	5 133	5 696	1 526	2 033

3.3 Noter inklusive redovisningsprinciper

Not 1. Redovisningsprinciper och övriga upplysningar

En av redovisningens viktigaste uppgifter är att ge relevant information om verksamhetens finansiella resultat och ekonomiska ställning för att underlätta styrning och uppföljning av verksamheten. För att det ska kunna ske måste olika redovisningsprinciper beskrivas på ett öppet och informativt sätt.

Den kommunala redovisningen regleras av kommunallagens kapitel elva samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning. Vid upprättande av kommunkoncernens redovisning är det kommunala regelverket överordnat. Det innebär att delårsrapporten är upprättad enligt detta regelverk. De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper.

Utgångspunkten för redovisningen i detta avsnitt är att samma redovisningsprinciper som använts i årsredovisningen också tillämpas för delårsrapporten. De noter och upplysningar som lämnas är i första hand de som krävs enligt gällande rekommendation om delårsrapport, RKR R17 Delårsrapport.

Enligt 13 kapitel 3 § första stycket i LKBR ska för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår. I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång.

Nedan lämnas kompletteringar till redovisningsprinciperna i årsredovisning 2022.

Ändrade redovisningsrekommendationer

RKR R19 Förråd, lager mm är en ny rekommendation från 2023 och anger bland annat att material och förnödenheter som är avsedda att användas i den löpande verksamheten och som uppgår till väsentligt värde klassificeras som omsättningstillgångar.

De förråd och lager som finns i Göteborgs Stad utgörs huvudsakligen av material avsett dels för egen verksamhet, dels för uppförande av egna anläggningar samt för reparationer och underhåll. Lager ska värderas utifrån det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Hantering med anledning av yttrande från RKR

Från och med 2023 gäller det nya pensionsavtalet AKAP-KR. RKR bedömer att den engångseffekt som uppstår då diskonteringsränta ändras för de anställda som valt att byta avtal, ska redovisas som en personalkostnad under rubriken Verksamhetens kostnader. I de fall effekten är väsentlig kan kostnaden redovisas som jämförelsestörande post i enlighet med RKR R11 Extraordinära och jämförelsestörande poster. Göteborgs Stad bedömer inte effekten som väsentlig och den redovisas därmed inte som jämförelsestörande post.

Övriga upplysningar

Liksom vid tidigare delårsbokslut sker enbart bedömning av behov av omklassificering/återställning i de sammanställda räkenskaperna för befintliga avsättningar. Motsvarande bedömning avseende nya avsättningar samt befintliga och nya nedskrivningar sker enbart i årsbokslutet.

Stadsrevisionen har tidigare år lämnat rekommendation avseende att kulturnämndens konst inte ingår i redovisningen. Ingen ändring har skett i avvaktan på den utredning som pågår hos kulturnämnden och som ska vara klar under hösten.

Not 2. Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Kommunen			Kommunala koncernen	
	Aug 2023	Aug 2022	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Preliminär kommunalskatt	22 916	21 372	32 058	22 916	32 058
Preliminär slutavräkning innevarande år	215	209	687	215	687
Slutavräkningsdifferens föregående år	125	406	186	125	186
Summa skatteintäkter	23 256	21 987	32 931	23 256	32 931

Not 3. Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i mnkr	Kommunen			Kommunala koncernen	
	Aug 2023	Aug 2022	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Inkomstutjämning	2 065	1 848	2 772	2 065	2 772
Kostnadsutjämning	-931	-785	-1 177	-931	-1 177
Regleringsbidrag/avgift	928	1 080	1 619	928	1 619
Kommunal fastighetsavgift	634	607	915	634	915
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	275	198	297	275	297
Övriga bidrag i utjämningssystemet	-	-	-	-	-
Övriga generella bidrag från staten	30	74	127	30	127
Summa generella statsbidrag och utjämning	3 001	3 022	4 553	3 001	4 553

Erhållna, ej intäktsredovisade, generella statsbidrag uppgår till 13 mnkr:

Generella statsbidrag	Ej intäktsförda	Urspr belopp
-Flykting tillfälligt stöd kriget Ukraina	4 mnkr (juni 2022-dec 2023 4 månader kvar)	22 mnkr
-Ökad bemanning	9 mnkr (juni 2022-dec 2023 4 månader kvar)	49 mnkr
Summa	13 mnkr	169 mnkr

Not 4. Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Ing år i not:	Kommunen			Kommunala koncernen	
		Aug 2023	Aug 2022	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Resultat försäljning anläggningstillgång		102	181	253	-	-
Resultat försäljning exploateringsfastighet		269	565	620	-	-

Resultat övrig exploateringsverksamhet	200	103	440	-	-
Summa jämförelsestörande poster	571	849	1 313	-	-
Specifikation:					
Realisationsvinst försäljning materiell anläggningstillgång	101	175	244	-	-
Realisationsvinst försäljning finansiell anläggningstillgång	1	6	10	-	-
Övriga försäljningsrelaterade kostnader	0	0	-1	-	-
Resultat försäljning anläggningstillgång	102	181	253	-	-
Försäljningspris exploateringsfastighet	463	623	754	-	-
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	-179	-62	-124	-	-
Förändring framtida åtaganden	-15	4	-10	-	-
Resultat försäljning exploateringsfastighet	269	565	620	-	-
Exploateringsbidrag*	204	103	451	-	-
Medfinansiering från exploatör	-	-	19	-	-
Övriga exploateringsrelaterade intäkter	0	0	3	-	-
Medfinansiering till stat och region	-	-	-33	-	-
Övriga exploateringsrelaterade kostnader	-4	0	0	-	-
Resultat övrig exploateringsverksamhet	200	103	440	-	-

* Inkluderar värde avseende allmän plats överlåtelse från exploatör.
Bedömning har endast gjorts av jämförelsestörande poster för kommunen.

Not 5. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	Aug 2023	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Förmånsbestämd ålderspension	4 281	3 425	5 552	4 619
Avtalspension, visstidspension mm	10	7	10	7
Summa pensioner	4 291	3 432	5 562	4 626
Löneskatt	1 040	833	1 122	933
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	5 331	4 265	6 684	5 559

Not 6. Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	Aug 2023	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Uppskjuten skatteskuld	-	-	3 736	3 837

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Västsvenska paketet och övrig infrastruktur	232	224	232	224
Övrigt	149	135	1 811	1 952
Summa andra avsättningar	381	359	5 779	6 013

Not 7. Panter och därmed jämförliga säkerheter

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	Aug 2023	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Fastighetsinteckningar	-	-	28	28
Övriga ställda säkerheter*	-	-	567	340
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	0	0	595	368

* Övriga ställda säkerheter består av:

-tillgångar som är registerförda för skuldtäckning av de försäkringstekniska avsättningarna hos Göta Lejon AB med 400 mnkr. I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna och

-pantsatta banktillgodohavanden om 167 mnkr hänförliga till Göteborg Energi Din El AB:s åtaganden.

Not 8. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	Aug 2023	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Pensionsförpliktelser	8 210	7 947	8 296	8 042
Särskild löneskatt	1 992	1 928	2 010	1 946
Summa pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	10 202	9 875	10 306	9 988

Not 9. Övriga ansvarsförbindelser

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	Aug 2023	Boksl 2022	Aug 2023	Boksl 2022
Borgensförbindelser egna bolag	4 570	5 132	-	-
Borgensförbindelser externt	563	564	563	564
Övriga förpliktelser*	-	-	963	1 469
Summa övriga ansvarsförbindelser	5 133	5 696	1 526	2 033

* Huvuddelen avser moderbolagsgaranti som har lämnats av Göteborg Energi AB till förmån för clearingmotpart som säkerhet för Göteborg Energi Din El AB:s finansiella elhandel motsvarande 592 mnkr. Moderbolagsgaranti har också lämnats till förmån för balansansvarig som säkerhet för Göteborg Energi Din El AB:s fysiska elhandel motsvarande 231 mnkr.

3.4 Finansiella nyckeltal - kommunen

Procent (%)	Aug 2023	Aug 2022	Bokslut 2022
Driftkostnadsandel	96	87	93
-varav verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	86	78	84
-varav planenliga avskrivningar	6	6	6
-varav finansnetto	2	0	0

Procent (%)	Aug 2023	Aug 2022	Bokslut 2022
-varav jämförelsestörande poster	2	3	3
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster / Skatteintäkter samt Generella statsbidrag och utjämning	6	16	10
Årets resultat / Skatteintäkter samt Generella statsbidrag och utjämning	4	13	7
Investeringsvolym/bruttokostnader	10	9	10
Soliditet kommunen enligt balansräkningen	33	36	34
Soliditet kommunen inkl samtliga pensionsåtaganden	24	26	24
Soliditet koncernen inkl samtliga pensionsåtaganden	28	29	28
Total skuld- och avsättningsgrad	67	64	66
-varav avsättningsgrad	5	5	5
-varav kortfristig skuldsättningsgrad	17	18	18
-varav långfristig skuldsättningsgrad	44	41	43
Kassalikviditet	42	56	64

Definitioner

För definitioner hänvisas till senaste årsredovisning.

4 Driftredovisning

4.1 Kommunens driftredovisning

Mnkr	Utfall jan-aug	Budget jan-aug	Prognos helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
Arkivnämnden	2,2	0,7	1,0	0,0	0,0	4,6
Exploateringsnämnden	31,3	12,6	3,5	0,0	0,0	-
Förskolenämnden	33,1	68,1	0,0	0,0	0,0	-61,2
Grundskolenämnden	236,5	266,1	-60,0	-50,0	0,0	113,5
Idrotts- och föreningsnämnden	56,1	7,4	0,0	3,0	0,0	6,4
Kommunledningen	26,3	5,8	14,0	0,0	0,0	14,1
Kretslopp- och vattennämnden	-22,8	-27,0	-89,0	-70,3	-46,8	16,2
Förändring av skuld till abonment Kretslopp och vattennämnden	23,7	27,2	89,0	70,4	46,8	-16,2
Kulturnämnden	26,2	19,6	0,0	0,0	0,0	14,0
Miljö- och klimatinämnden	1,8	3,1	0,0	0,0	0,0	8,8
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	18,1	37,9	10,0	0,0	0,0	53,5
Nämnden för demokrati och medborgarservice	17,8	5,5	2,0	0,0	3,1	0,4
Nämnden för funktionsstöd	-75,4	28,7	-35,0	0,0	0,0	3,0
Nämnden för inköp och upphandling	14,1	0,7	8,0	4,0	0,0	13,8
Nämnden för Intraservice	53,6	17,8	15,7	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,5	0,0	-0,5	-0,8	-0,8	-0,6
Socialnämnden Centrum	24,9	9,8	19,8	0,0	0,0	30,9
Socialnämnden Hisingen	35,9	14,4	20,0	0,0	0,0	81,6
Socialnämnden Nordost	76,4	19,7	35,0	0,0	0,0	143,8
Socialnämnden Sydväst	-14,0	4,0	0,0	-15,0	0,0	36,1
Stadsbyggnadsnämnden	20,8	3,4	0,0	0,0	0,0	-
Stadsbyggnadsnämnden (transfereringar)	-1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	13,6
Stadsfastighetsnämnden	133,0	59,4	0,0	0,0	0,0	-
Stadsmiljönämnden	61,7	75,3	0,0	-130,0	0,0	-
Studieförbunden	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1
Utbildningsnämnden	74,9	80,1	0,0	-48,0	0,0	0,6
Valnämnden	2,3	1,0	0,9	0,0	0,0	10,6
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	-32,0	1,6	-30,0	0,0	0,0	120,8
Överförmyndarnämnden	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	2,0
Nämnder som upphört 2023						
Byggnadsnämnden	-	-	-	-	-	0,5
Fastighetsnämnden	-	-	-	-	-	12,6
Lokalnämnden	-	-	-	-	-	-23,9
Park- och naturnämnden	-	-	-	-	-	-0,6

Mnkr	Utfall jan-aug	Budget jan-aug	Prognos helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
Trafiknämnden	-	-	-	-	-	53,0
SUMMA ALLA NÄMNDER	826,2	742,9	5,1	-236,7	2,4	651,9
Kommuncentrala poster	-358,1	-972,9	-330,1	-648,3	-1 232,4	589,1
RESULTAT FÖRE JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER	468,1	-230,0	-325,0	-885,0	-1 230,0	1 241,0
Utdelning	0,0	0,0	315,0	315,0	315,0	-
Reavinster	370,6	450,0	490,0	600,0	600,0	873,4
Exploateringsbidrag	200,2	-	430,0	500,0	-	439,7
RESULTAT KOMMUNEN TOTALT	1 038,9	220	910,0	530,0	-315,0	2 554,1

4.1.1 Resultat till och med augusti

Nämnderna redovisar till och med augusti ett resultat på 0,8 mdkr, vilket är i nivå med det budgeterade resultatet för perioden. Resultatet är 1 mdkr lägre än för motsvarande period 2022 och 0,8 mdkr lägre än för motsvarande period 2021. Jämfört med vad nämnderna redovisade i delårsrapport mars, har budgetavvikelsen förbättrats med 115 mnkr.

Nedan redogörs för de nämnder med negativa avvikelser samt de nämnder som har större positiva avvikelser. För samtliga nämnder nedan görs jämförelsen för avvikelsen mellan periodens utfall och periodens budget.

Nämnden för funktionsstöd redovisar en negativ avvikelse på 104 mnkr. Avvikelsen beror främst på högre kostnader än budgeterat för köpta insatser och boende inom myndighet och socialpsykiatri samt högre personalkostnader inom bostad med särskild service, daglig verksamhet och stöd samt boendestöd. Nämnden anger även en högre expansion gällande bostad med särskild service än tilldelade resurser som orsak till underskottet.

Förskolenämnden redovisar till och med augusti ett underskott på 35 mnkr. Avvikelsen beror främst på högre bemanning och därmed högre personalkostnader. Även högre lokalkostnader samt ökade kostnader för kommungemensamma tjänster bidrar till underskottet.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden redovisar en negativ avvikelse på 34 mnkr. Underskottet hänförs i huvudsak till högre kostnader för vård- och omsorgsboende samt hemtjänst i egen regi än budgeterat. Även ökat behov av korttidsplatser i extern regi, hyreskostnader för tomställda lokaler samt ökade kostnader för kommungemensamma tjänster bidrar till den negativa avvikelsen.

Grundskolenämnden redovisar ett underskott på 30 mnkr. Avvikelsen har uppstått till följd av en högre bemanning i skolområdena. Nämnden har även haft kostnader för investeringsrelaterade driftskostnader samt sommarlovskort till eleverna i åk 6-9 vilket nämnden ska erhålla kompensation från kommunstyrelsen för.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning visar en negativ avvikelse på 20 mnkr. Underskottet beror främst på lägre statsbidragsintäkter samt högre kostnader för vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser hittills i år jämfört med budgeten för perioden.

Socialnämnd Sydväst redovisar en negativ avvikelse på 18 mnkr. Underskottet härrör

sig till det stadenövergripande uppdraget gällande boende och hemlöshet och beror på minskad beläggning och därmed lägre intäkter vilket inte möts upp av motsvarande kostnadsanpassningar.

Stadsmiljönämnden redovisar en negativ avvikelse på cirka 14 mnkr. Främsta orsaken till periodens underskott förklaras av högre kostnader för vinterväghållning.

Utbildningsnämnden visar ett negativt resultat på 5 mnkr. Avvikelsen beror främst på att nämnden har haft kostnader för sommarlovskort till gymnasieeleverna vilket nämnden ska erhålla kompensation från kommunstyrelsen för.

Miljö- och klimatnämndens underskott uppgår till drygt 1 mnkr, beroende på lägre intäkter för perioden.

Tre av de regionala socialnämnderna, Centrum, Hisingen och Nordost, redovisar tillsammans ett överskott på 93 mnkr. Avvikelsen beror bland annat på lägre personalkostnader till följd av svårigheter att rekrytera personal, lägre kostnader för försörjningsstöd i och med färre ärenden och hushåll samt tilläggsbudget. Samtidigt har kostnaderna för vård och boende för barn och unga ökat och innebär en negativ avvikelse mot periodbudgeten.

Stadsfastighetsnämndens överskott uppgår till 74 mnkr. Som huvudsakliga orsaker anger nämnden lägre kostnader för el, uppvärmning och vatten, samt lägre kapitalkostnader till följd av lägre investeringstakt.

Idrott- och föreningsnämndens resultat uppgår till 49 mnkr. Några orsaker till överskottet är lägre kostnader för rivning och sanering, samt att föreningsbidrag inte har lämnats i planerad utsträckning. Nämnden uppger att kostnaderna för dessa verksamheter kommer falla ut under hösten, då påbörjade aktiviteter och projekt kommer slutföras under 2023.

Nämnden för intraservice redovisar ett överskott på cirka 36 mnkr. Budgeten i tabellen ovan är nedjusterad, på helårsbasis, med 60 mnkr vilket motsvarar den prognostiserade prissänkningen som har gjorts. Överskottet uppkommer på grund av lägre personal- och konsultkostnader till följd av vakanser och beslut att inte genomföra rekryteringar, samt att nämnden redan har påbörjat anpassning till ett lägre kostnadsläge inför 2024.

Kommuncentralt redovisas en positiv avvikelse på drygt 600 mnkr. Avvikelsen förklaras till allra största delen av att intäkterna är från skatter, generella statsbidrag och utjämning är cirka 850 mnkr högre. Utifrån de förbättrade skatteprognoserna har kommunfullmäktige under året beslutat om utökade resurser till verksamheterna. En del av det kommuncentrala överskottet från de högre skatteintäkterna har därmed fördelats till nämnderna genom utökade kommunbidrag och utökade kommuncentrala avropsmedel.

Koncernbanken, som utgör en del av de kommuncentrala posterna, redovisar en negativ avvikelse på cirka 40 mnkr. Underskottet förklaras till största delen av högre räntenivåer i förhållande till vad som ligger till grund för bedömningarna i budget.

Utanför det strukturella resultatet redovisas ett antal jämförelsestörande poster. Reavinsterna uppgår till cirka 370 vilket är något under periodens budget. Exploateringsbidragen uppgår till 200 mnkr. Eftersom exploateringsbidragen är behäftade med stora osäkerheter har dessa inte budgeterats och utgör således i sin helhet en avvikelse mot budget.

4.1.2 Prognos helår

Nämnderna rapporterar en samlad prognos på 5 mnkr, vilket är en positiv förändring med drygt 240 mnkr jämfört med den prognos som lämnades per mars. Nedan följer en kort beskrivning av de nämnder som prognostiserar en negativ avvikelse, samt av de nämnder som beräknar en större positiv avvikelse i delårsrapport augusti.

Grundskolenämnden prognostiserar för helåret 2023 ett underskott på -60 mnkr. Avvikelsen beror på en högre bemanning inom utbildningsområdena än vad som ryms i budget och den minskade bemanningen som prognostiserades i våras har uteblivit.

Kretslopp och vattennämndens prognostiserade resultat för samtliga verksamhetsområden avviker med -42 mnkr för helåret, jämfört med vad som har budgeterats. VA-verksamhetens prognos är ett underskott om 38 mnkr jämfört med budget. Utfallet för helåret bedöms påverkas negativt av världsmarknadseffekter såsom pris på kemikalier, avsevärt högre ränta än budgeterat, samt att intäkterna minskar till följd av lägre vattenförbrukning. Avfallsverksamhetens årsprognos uppgår till -4 mnkr, vilket förklaras med lägre försäljningsintäkter till följd av lägre världsmarknadspriser för skrot, ökade transportkostnader samt ökade kostnader för införande av ett nytt verksamhetssystem. För den skattefinansierade verksamheten inom skyfall bedöms ingen avvikelse.

Nämnden för funktionsstöd prognostiserar en negativ avvikelse på -35 mnkr vid årets slut. Prognosen förutsätter att beslutade åtgärder gällande bland annat anpassning av personalkostnaderna samt inköpsrestriktioner får effekt. Underskottet på 35 mnkr beror enligt nämnden på utökning av platser inom bostad med särskild service som inte täcks av tilldelade expensionsmedel.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden prognostiserar en avvikelse på -30 mnkr. Underskottet beror på högre kostnader för köpta vård- och omsorgsboendeplatser. Nämnden har fattat beslut om att köpa upp till 700 platser, vilket är 150 fler än budget. Nämnden har i augusti hemställt om att nyttja eget kapital för att täcka underskottet som uppstår till följd av ett ökat köp av vård- och omsorgsboendeplatser. Underskottet beror även på högre kostnader för köpta korttidsplatser, högre personalkostnader inom hemtjänsten samt högre kostnader för kommungemensamma tjänster.

De regionala socialnämnderna Centrum, Hisingen och Nordost redovisar sammantaget ett beräknat överskott på 75 mnkr vid årets slut. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader för försörjningsstöd, vakanser och svårigheter att rekrytera inom vissa avdelningar samt tilläggsbudget under våren. I prognosen ingår även ökade kostnader för barn och unga. Prognosen förutsätter kostnadsökningar under resterande del av året.

Stadsfastighetsnämndens utfall per siste augusti avviker positivt med 74 mnkr jämfört med budget. Förvaltningen har sedan i somras planerat en utökning av underhåll, till följd av att ekonomiskt utrymme finns. Förvaltningen bedömer dock att ytterligare underhåll utöver det som har planerats inte är möjligt att genomföra.

Stadsfastighetsnämnden beslutade 2023-09-21 därför, enligt förvaltningens förslag, om en hyressänkning för verksamhetsnämnderna motsvarande 25 mnkr till följd av lägre kostnader för helåret. Inräknat återbetalning till nämnderna beräknas prognosen därmed bli noll för helåret

Kommuncentralt prognostiseras ett resultat om -335 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med cirka 900 mnkr. Orsakerna är de samma som förklarar det positiva utfallet till och med augusti. Prognosen förklaras därmed främst av att intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning bedöms överstiga budget med cirka 1 200 mnkr. En del av överskottet har fördelats till nämnderna genom utökade kommunbidrag och utökade kommuncentrala avropsmedel vilket minskar det

kommuncentrala överskottet. Därutöver bedöms koncernbanken redovisa ett underskott för helåret på cirka 60 mnkr. I bilaga redovisas uppföljning av samtliga kommuncentrala budgetposter för särskilda ändamål.

Utanför det strukturella resultatet påverkas prognosen av ett antal jämförelsestörande poster. Realisationsvinsterna prognostiseras till 490 mnkr vilket är 110 mnkr lägre än budgeterat. Exploateringsbidragen bedöms uppgå till 430 mnkr. Eftersom exploateringsbidragen är behäftade med stora osäkerheter har dessa inte budgeterats och utgör således i sin helhet en avvikelse mot budget.

4.1.3 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret kan konstatera att stadens verksamheter är i ett annat ekonomiskt läge än vad som rått under de senaste åren, inte minst mot bakgrund av extra medel som utdelades under pandemin. Under våren har flera nämnder erhållit extra kommunbidrag till följd av obalans i ekonomin. Stadsledningskontoret kan konstatera att de tilldelade extra resurserna har bidragit till att nämnderna nu uppvisar bättre resultat förutom gällande förskolenämnden där det negativa resultatet kvarstår på en i stort sett oförändrad negativ nivå.

Flera av nämnderna uppvisar negativa avvikelser per augusti och har beslutat om åtgärder för att nå budget i balans. Stadsledningskontoret anser att det finns osäkerheter kring läget när året är slut, då vissa avvikelser kan bli både högre och lägre beroende på hur planerade åtgärder ger effekt.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att några av nämndernas beslutade prognoser inte är helt rimliga, eller blir svåra att uppnå, utifrån utfall per augusti och hur lång tid som återstår av året. Dessa nämnder redogörs för nedan. Samtidigt kan stadsledningskontoret konstatera att nämnderna periodiserar sin budget i större och mindre utsträckning. En budget som inte är korrekt periodiserad försvårar möjligheten att ge en rättvisande bild av verksamheten, samt bidrar till att det blir svårare att värdera rimligheten i de gjorda prognoserna.

Nämnden för funktionsstöd redovisar ett underskott på 104 mnkr i augusti och prognostiserar en negativ avvikelse på 35 mnkr vid årets slut. Förvaltningen har löpande under året tagit fram åtgärder för en budget i balans och nämndens prognos förutsätter att de åtgärder som tagits fram ger effekt. Eftersom det ännu inte syns någon effekt i den ekonomiska redovisningen, utan utfallet i stället har utvecklats ännu mer negativt för varje månad, bedömer stadsledningskontoret att prognosen på -35 mnkr blir svår att nå då det endast återstår fyra månader av året.

Även förskolenämnden redovisar en negativ avvikelse per augusti uppgående till -35 mnkr. Nämnden har redovisat underskott sedan början på året, trots tilläggsbudget på 60 mnkr, och lämnar nu liksom tidigare i år en nollprognos. I samband med budgetarbetet för 2023 började förvaltningen arbeta med åtgärder för en ekonomi i balans vilka nämnden beslutade om i verksamhetsplanen i februari. Trots det går utvecklingen åt fel håll med en större negativ avvikelse vid delår augusti jämfört med mars. Stadsledningskontorets bedömning är att det är en utmaning för nämnden att nå en budget i balans till årsskiftet.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden redovisar också underskott per augusti, -34 mnkr, jämfört med vad som har budgeterats för perioden. Förvaltningen har arbetat med åtgärdsplaner men dessa har inte haft full effekt. Nämndens prognos i delåret per augusti är ett underskott på 30 mnkr. Förvaltningen ska ta fram förslag på ytterligare åtgärder för att komma till rätta med underskottet inför nämnden i oktober men stadsledningskontoret bedömer att eftersom det är kort tid kvar på året så är

möjligheterna att nå en budget i balans begränsade. Nämnden har hemställt om nyttjande av eget kapital för att täcka upp för utökade köp av vård- och omsorgsboendeplatser vilket kommer att hanteras i ärendet gällande kompletteringsbudget oktober.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning redovisar en negativ avvikelse på 20 mnkr, per augusti, mot budget för perioden men lämnar en positiv prognos på 10 mnkr vid årets slut. Nämnden skriver i sin delårsrapport att det beror på att stora kostnader ligger budgeterade i slutet på året men budgeten kommer inte att nyttjas samt att statsbidragen fördelats annorlunda i budgeten jämfört med hur utfallet blev. Eftersom nämndens periodiserade budget inte är helt rättvisande har stadsledningskontoret svårt att bedöma om nämndens prognos är rimlig.

Socialnämnderna Centrum, Hisingen och Nordost redovisar tillsammans ett överskott mot budget på 93 mnkr per augusti och den samlade prognosen är en positiv avvikelse på 75 mnkr vid årets slut. Nämnderna anger att delar av överskottet kommer att användas under hösten. Stadsledningskontorets bedömning är att socialnämndernas samlade prognos är försiktig.

Även idrott- och föreningsnämnden redovisar ett stort överskott, 49 mnkr, per sista augusti, jämfört med vad som har budgeterats för perioden. Prognosen för helåret är budget i balans, det vill säga ett nollresultat. Nämnden anger att kostnader kommer uppstå under hösten. Stadsledningskontoret ifrågasätter om så höga kostnader verkligen kommer att uppstå under fyra månader, utöver de kostnader som redan finns budgeterade. Jämfört med samma period förra året var avvikelsen cirka 47 mnkr, och nämndens överskott i slutet av året uppgick då till drygt 6 mnkr. Nämnden periodiserar inte sin budget fullt ut, vilket gör att stadsledningskontoret har svårt att bedöma rimligheten i prognosen.

I syfte att följa upp hur de investerande nämnderna budgeterar och prognostiserar kapitalkostnader, jämfört med nominerat underlag har stadsledningskontoret ställt motsvarande fråga till de investerande nämnderna. Samtliga nämnder anger att kapitalkostnaderna väntas bli lägre än vad som har nominerats. Idrott- och föreningsnämnden har nominerat och kompenserats med 114 mnkr inom ramen för investeringsnomineringarna, har budgeterat 89 mnkr i nämndens budget samt i delårsrapport augusti lämnat en prognos på att kapitalkostnaderna kommer uppgå till 78 mnkr. Samtidigt bedömer nämnden en nollprognos, och anger att en korrigering av de i nomineringen felaktigt beräknade kapitalkostnaderna i nominering inför 2024. Stadsledningskontoret konstaterar att en del av överskottet från kapitalkostnaderna används till nämndens ordinarie verksamhet, och noterar att det kan finnas en utmaning för nämnden att nå en budget i balans inför 2024 om överskottet nyttjas för stadigvarande verksamhet och inte tillfälliga åtgärder. Stadsledningskontoret har inför budget 2024 föreslagit att de investerande förvaltningarna avropar kapitalkostnader från en kommuncentral avsättning i takt med att dessa upparbetas.

4.2 Kommunalförbundens driftredovisning

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
Räddningstjänsten i Storgöteborg	6	-2	8	-5	-1	-2
Förvärvsbolag Göteborgs kommunalförbund	-1	-	-	-	-	-2

Värden motsvarar stadens ägda andelar.

Räddningstjänsten Storgöteborg redovisar per augusti ett resultat om 8,9 mnkr. Prognosen för helåret om -8,4 mnkr visar en avvikelse om -6,7 mnkr jämfört med budgeterat resultat om -1,7 mnkr. Avvikelsen består av flera poster främst inom intäkter, entreprenad och konsult samt personal. Jämfört med prognos gjord i mars visar årsprognos per augusti ett förbättrat resultat. Åtgärder som påverkar både intäkter och kostnader har vidtagits under året för att hantera det prognostiserade underskottet. Räddningstjänsten Storgöteborg har under året arbetat med integrering av de tre nytillkomna kommunerna Lilla Edet, Tjörn och Stenungsund.

4.3 Bolag - ekonomiskt utfall

Ekonomisk utveckling bolagen

Belopp i mnkr (före bokslutsdispositioner och skatt)	Utfall jan-aug	Budget jan-aug	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår	Budget helår	Utfall fg år
Energi	329	272	57	390	390	433
Hamn	184	180	4	234	234	248
Lokaler	134	124	10	130	181	471
Bostäder	69	290	-221	3	424	247
Kollektivtrafik	13	6	7	13	5	20
Turism, kultur och evenemang	-206	-89	-117	-402	-292	-66
Näringsliv	-39	-37	-2	-52	-49	-51
Moderbolaget (Stadshus)	220	-325	545	234	-488	-113
Interna bolag	80	28	52	79	41	72
Regionala bolag	-70	22	-94	-32	54	108
Boplat	6	1	5	4	0	6
Elimineringar	-249	276	-525	-301	412	95
Summa efter finansiella poster	471	748	-277	300	911	1 470
Summa efter dispositioner och skatt	522	715	-193	279	859	1 230

4.3.1 Bolagens resultat till och med augusti

Resultat för perioden efter finansiella poster för Stadshuskoncernen är 471 mnkr vilket är 277 mnkr lägre än budget. Största avvikelser för perioden redovisar Framtidenkoncernen (-221 mnkr), Göteborg & Co koncernen (-118 mnkr) och Renovakoncernen (-82 mnkr).

Framtidenkoncernens avvikelse förklaras främst med nedskrivningar på fastighetsbeståndet med 168 mnkr. Poseidon redovisar en negativ avvikelse på 58 mnkr vilket främst beror på högre kostnader avseende räntor, underhåll och drift. Egnahemsbolaget redovisar en negativ avvikelse på 26 mnkr vilket främst förklaras med lägre försäljning av bostäder. Finansnettot avviker negativt med 85 mnkr vilket i första hand förklaras med högre räntenivåer än budgeterat.

Göteborg & Co koncernens negativa avvikelse är främst hänförlig till Liseberg som redovisar ett resultat som ligger 132 mnkr under budget för perioden.

Renovakoncernens negativa budgetavvikelse förklaras främst med minskade energiintäkter på grund av låga elpriser och lägre försäljningsintäkter på grund av minskade avfallsvolymer.

4.3.2 Bolagens prognos helår

Prognosen för helåret indikerar ett årsresultat för Stadshuskoncernen på 300 mnkr vilket är 611 mnkr lägre än budget och 357 mnkr lägre än den senaste prognosen som redovisades i samband med marsboks slutet.

Framtidenkoncernen redovisar en resultatprognos på 3 mnkr vilket är 421 mnkr lägre än budget och 389 mnkr lägre än senaste prognos gjord i mars. Resultatet innehåller nedskrivningar på 168 mnkr avseende nyproduktion främst orsakat av lägre fastighetsvärden till följd av högre avkastningskrav. Finansnettot avviker negativt med 159 mnkr, vilket i första hand förklaras med högre räntenivåer än budgeterat. Bostads AB Poseidons och Bostadsbolagets prognos har en negativ avvikelse mot budget med 97 mnkr respektive 83 mnkr vilket förklaras med, högre kostnader avseende räntor, underhåll och drift. Egnahemsbolagets försäljning av bostäder minskar, vilket bidrar till att dra ner resultatet med 37 mnkr.

Göteborg & Co koncernen redovisar en resultatprognos på -402 mnkr vilket är 110 mnkr lägre än budget och 86 mnkr lägre än senaste prognos. Koncernens negativa avvikelse är främst hänförlig till Liseberg som redovisar ett resultat som ligger 122 mnkr under budget. Främsta orsak till detta är betydligt färre besökare i nöjesparken.

Renovakoncernen redovisar en resultatprognos på 15 mnkr vilket är 63 mnkr lägre än budget men 8 mnkr bättre än senaste prognos. Lägre energiintäkter kopplat till lägre elpriser än budgeterat och minskade försäljningsintäkter beroende på bränslebrist anges som främsta orsaker till avvikelsen.

Gryaab redovisar en resultatprognos på -47 mnkr vilket är 23 mnkr lägre än budget. Avvikelse beror främst på lägre intäkter då biogaspriserna förväntas bli lägre än vad som budgeterats.

Göteborg Energi redovisar prognos på 390 mnkr vilken är i nivå med budget och 40 mnkr bättre än föregående prognos. Prognosförbättringen beror främst på förbättrad resultatutveckling för resultatområdena Elnät, Fjärrvärme och Elhandel där dessa affärsområden redovisar en sammantagen prognosförbättring på 102 mnkr jämfört med senaste prognos.

Lokalklustret redovisar en prognos på 130 mnkr vilket är 51 mnkr lägre än budget och 18 mnkr högre än föregående prognos. Avvikelsen förklaras främst av en negativ prognosavvikelse för Älvstranden Utveckling på 53 mnkr jämfört med budget vilket främst förklaras med ökade kostnader kopplat till bolagets åtagande avseende utbyggnad av halvön inom ramen för genomförandet av detaljplanen för Masthugget. Prognosen innehåller även en ej budgeterad reavinst på en byggrättsförsäljning hos Higab på 30 mnkr.

Göteborgs Hamn redovisar en prognos på 234 mnkr vilket är identiskt med budget och tidigare lämnad prognos. Bolaget har gjort en nedskrivning på 28 mnkr som belastar resultatet. Denna kan komma att återföras vid årets slut och kommer i så fall att förbättra bolagets resultat.

Stadshus AB redovisar en positiv avvikelse om 722 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen förklaras främst med att Got Event, Higab, Göteborgs Stads Parkering och Göteborg Energi lämnar en utdelning på totalt 711 mnkr till Stadshus AB i enlighet med beslut i kommunfullmäktige tidigare under året. Utdelningen elimineras på koncernnivå

och får ingen resultatpåverkan på koncernens resultat.

Stadshus gör bedömningen att det, utifrån den uttagspraxis som tillämpats de senaste åren och prognosticerade resultatnivåer, inte finns utrymme till utdelning (315 mnkr) och att det saknas ytterligare cirka 60 mnkr för full finansiering av koncernbidrag till Got Event, Stadsteatern och BRG. Praxis innebär ett 50-procentigt uttag ur årets verksamhetsresultat från Göteborg Energi, Göteborgs Hamn och kluster Lokaler (Higab och Göteborgs Stads Parkering). Kommunfullmäktiges krav kan mötas genom att Stadshus frångår praxis genom att bland annat ianspråka en större andel av bolagens kassaflöden från årets resultat. En fullständig prognos och ett förslag till finansieringsformer lämnas i ärendet bokslutsdispositioner som även tar hänsyn till bolagens skatteprognoser.

4.3.3 Stadsledningskontorets bedömning om bolagen

Bolagens totala prognos för helåret uppgår till drygt 300 mnkr, vilket är cirka 600 mnkr lägre än budget samt jämfört med den prognos som gjordes i samband med delårsrapport mars.

Konjunkturförsämringen med lägre besöksantal och lägre bostadsförsäljningar och ränteläget påverkar bolagens utsikter i negativ riktning. Kluster bostäder och turism, kultur och evenemang står för största negativa avvikelserna, kopplat till nedskrivningar, ökat ränteläge samt minskat besöksantal. I motsats till förra året, då högre el- och biogaspriser påverkade bolagens resultat, innebär årets lägre el- och biogaspriser att intäkter för Renovakoncernen och Gryaab blir lägre än vad som har budgeterats.

Göteborgs Hamn redovisar en prognos på 234 mnkr vilket är identiskt med budget och tidigare lämnad prognos. Bolaget har gjort en nedskrivning på 28 mnkr som belastar resultatet. Denna kan komma att återföras vid årets slut och kommer i så fall att förbättra bolagets resultat.

Även Göteborg Energi lämnar en årsprognos i nivå med vad som har budgeterats för året.

Kluster Bostäder – Förvaltnings AB Framtidenkoncernen

Det rådande konjunkturläget med kraftigt ökade räntenivåer samt ett högre kostnadsläge gör att Förvaltnings AB Framtidenkoncernen redovisar en lägre lönsamhet jämfört med föregående år med ett lägre resultat och kassaflöde som följd. Koncernen beskriver också att intäkterna inte ger full täckning för de ökade kostnaderna, då dessa är beroende av resultatet från de årliga hyresförhandlingarna.

Framtidenkoncernen redovisar en prognos som avviker väsentligt från årets fastställda budget, prognosen är ett utfall på drygt 3 mnkr, jämfört med budgeterat 424. Det prognostiserade helårsutfallet inkluderar ett nedskrivningsbehov på 208 mnkr avseende nyproduktion. Nedskrivningar blir nödvändiga eftersom marknadsvärdet på fastighetsbeståndet sjunker i takt med de ökade avkastningskrav som stigande räntor innebär. Koncernen bedömer att kommunfullmäktiges uppdrag att färdigställa 2 300 bostäder per år från och med 2025 kommer bli svårt att genomföra under 2025 och 2026. Koncernen beskriver att det finns risk att ny- och ombyggnationer skjuts på framtiden mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen men också att avmattningen inom byggsektorn kan leda till lägre byggpriser och innebära möjligheter för bolaget att förvärva byggrätter, ett arbete som intensifierats under året och där bedömningen görs att det kan uppstå tillfällen på marknaden i närtid. Stadsledningskontoret håller med Stadshus i sin bedömning kring att den ansträngda ekonomiska situationen som Framtiden beskriver, är oroande. Stadsledningskontorets bedömning är att ytterligare räntehöjningar och konsekvenser av konjunkturläget, kommer slå hårt, och befarar att

lönsamhet och avkastning kan sjunka ytterligare. Stadsledningskontoret kommer likt Stadshus att följa utvecklingen i koncernen noga.

För bostads- och äganderätter inom ramen för Egnahemsbolaget har konjunkturläget inneburit en kraftigt inbromsad försäljning. Prognosen för helåret är ett underskott som uppgår till -84 mnkr, jämfört med lagd budget på -46 mnkr. Detta innebär att om prognosen utfaller så som bolaget nu bedömer, kommer nästan hälften av det ingående egna kapitalet på 193 mnkr förbrukas under 2023. Bolaget har börjat se över möjligheterna att ställa om projekt till hyresrätter. Omställning av projekt till hyresrätt har visat sig vara svåra att genomföra då hänsyn behöver tas till ett antal faktorer. Koncernen beskriver därför ett pågående arbete med att se över bolagets kostnadsstruktur och anpassa organisationen till rådande efterfrågan, samtidigt som bolaget bör balansera detta mot en beredskap inför ett ändrat marknadsläge när konjunkturen vänder. Stadsledningskontoret delar Stadshus bild av osäkerheten kring hur länge de försämrade marknadsförutsättningarna för bostads- och äganderätter kommer att bestå.

Egnahemsbolaget och Förvaltnings AB Framtiden förutsätts hålla Stadshus informerad och att om läget förvärras eller bedöms bli långvarigt ge kommunfullmäktige möjlighet att i ett tidigt skede ta ställning till bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar.

Stadshus förutsättningar till utdelning och koncernbidrag

Stadsledningskontoret delar Stadshus bedömning att det, utifrån den uttagspraxis som tillämpats de senaste åren och prognosticerade resultatnivåer, inte finns utrymme till utdelning (315 mnkr) och att det saknas ytterligare cirka 60 mnkr för full finansiering av koncernbidrag till Got Event, Stadsteatern och BRG. Praxis innebär ett 50-procentigt uttag ur årets verksamhetsresultat från Göteborg Energi, Göteborgs Hamn och kluster Lokaler (Higab och Göteborgs Stads Parkering).

Kommunfullmäktiges krav kan mötas genom att Stadshus frångår praxis genom att bland annat ianspråka en större andel av bolagens kassaflöden från årets resultat. En fullständig prognos och fullständigt förslag till finansieringsformer lämnas i ärendet bokslutsdispositioner som även tar hänsyn till bolagens skatteprognoser.

En utdelning till ägaren Göteborgs Stad innebär, oavsett om den sker genom ett ökat uttag av kassaflöden från årets resultat eller från utdelning av bolagens ackumulerade vinster från tidigare år, att Stadshuskoncernens egna kapital ianspråkats och att möjligheten till självfinansiering av investeringar minskar. Vidare är koncernens kapital i allt väsentligt återinvesterat i verksamheten. Det innebär att en utdelning kommer att finansieras genom lån i Göteborgs Stadshus AB eller indirekt i dotterbolagen när de behöver finansiera investeringar.

Stadshus har kommunfullmäktiges uppdrag att göra en översyn av bolagens kapitalstruktur vilket pågår. Det initierades utifrån bilden att vissa bolag har en högre soliditet än vad verksamhetens risknivå motiverar. Stadshus gör bedömningen att det är möjligt att 2023 frångå praxis för den finansiella samordningen utan att koncernens eller enskilda bolags soliditet försämras nämnvärt.

Kommunfullmäktige beslutade den 27 april 2023 att ge Göteborgs Stadshus AB mandat att inom ramen för bolagets finansiella samordningsuppdrag få möjlighet att optimera Göteborgs Stadshus AB:s låneportfölj och därmed möjliggöra en återbetalning av hela eller delar av bolagets förvärvslån i takt med att det förfaller. Uppdraget förstärker behovet av att frångå uttagspraxis för 2023 då det i nuläget är mer fördelaktigt att bolagen lånar från koncernbanken än att Stadshus lånar från Kommuninvest.

Över tid behöver bolagens samlade årsresultat och kommunfullmäktiges beslut om nivån på de samlade årliga kapitaltillskotten (koncernbidragen) möjliggöra en rimlig direktavkastning (utdelning och kapitaltillskott) till ägaren och en relativt hög självfinansieringsgrad för investeringar. Kommunfullmäktiges ekonomiska styrning av bolagen består i nuläget endast av långsiktiga avkastningskrav som speglar branschnorm. Kravens främsta syfte är att ligga till grund för utvärdering av bolagens effektivitet mot konkurrenter och konkurrerande alternativ. Kommunfullmäktige har möjlighet att ta initiativ till en tydligare ekonomisk styrning av bolagen i syfte att tydliggöra resultatkrav både på de bolag som ger resultat och de som får kapitaltillskott så att förutsättningar skapas för en långsiktigt hållbar och förutsägbar direktavkastning (utdelning och kapitaltillskott) samtidigt som förutsättningar för bolagens långsiktiga förmåga att bidra till samhällsnytta bibehålls.

5 Investeringsredovisning

5.1 Kommunens investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Utfall augusti 2023	Prognos 2023	Budget 2023	Prognos 2021-2025	Budget 2021-2025
Exploateringsnämnden					
Inkomster	135	254	431	1 049	
Utgifter	-351	-603	-895	-3 419	
<i>varav nyinvesteringar</i>	-351	-603	-895	-3 416	
<i>varav reinvesteringar</i>				-3	
Nettoinvesteringar	-215	-349	-464	-2 370	-3 069
Idrotts- och föreningsnämnden					
Inkomster				5	
Utgifter	-160	-263	-621	-2 339	
<i>varav nyinvesteringar</i>	-50	-84	-532	-1 954	
<i>varav reinvesteringar</i>	-110	-179	-89	-385	-880
Nettoinvesteringar	-160	-263	-621	-2 334	-3 522
Kretslopp- och vattennämnden					
Vatten och avlopp					
Inkomster	75*	60	0	329	
Utgifter	-539	-823	-991	-4 751	
<i>varav nyinvesteringar</i>	-401	-603	-755	-3 493	
<i>varav reinvesteringar</i>	-138	-220	-236	-1 258	-1 062
Nettoinvesteringar	-464	-763	-991	-4 422	-5 231
Avfall					
Inkomster					
Utgifter	-4	-10	-14	-129	
<i>varav nyinvesteringar</i>	-4	-10	-13	-125	
<i>varav reinvesteringar</i>	0		-1	-4	-5
Nettoinvesteringar	-4	-10	-14	-129	-275
Skyfall					
Utgifter	-12	-12	-12	-73	-100
<i>varav nyinvesteringar</i>					
Nettoinvesteringar	-12	-12	-12	-73	-100
Tekniskt vatten					
Utgifter	-107	-250	-250	-452	-500
<i>varav nyinvesteringar</i>					
Nettoinvesteringar	-107	-250	-250	-452	-500
Nettoinvestering kretslopp- och vattennämnden	-587	-1 035	-1 267	-5 076	-6 106
Stadsfastighetsnämnden					
Inkomster				10	
Utgifter	-1 326	-2 200	-2 655	-12 260	

varav nyinvesteringar	-791	-1 280	-1 730	-7 714	
varav reinvesteringar	-535	-920	-925	-4 546	-4 616
Nettoinvesteringar	-1 326	-2 200	-2 655	-12 250	-13 659
Stadsmiljönämnden					
Inkomster	5	90	100	870	
Utgifter	-490	-900	-1 350	-5 470	
varav nyinvesteringar	-242	-350	-740	-2 970	
varav reinvesteringar	-248	-550	-610	-2 500	-2 634
Nettoinvesteringar	-486	-810	-1 250	-4 600	-5 603
TOTALT NÄMNDER					
Inkomster	215	404	531	2 263	
Utgifter	-2 989	-5 061	-6 788	-28 893	
varav nyinvesteringar	-1 958	-3 192	-4 927	-20 197	
varav reinvesteringar	-1 031	-1 869	-1 861	-8 696	-9 197
Nettoinvesteringar	-2 773	-4 657	-6 257	-26 630	-31 959
KOMMUNCENTRALT					
Leasing	-432				
Krisberedskap					-250
TOTALT NETTOINVESTERINGAR KOMMUNEN	-3 205	-4 657	-6 257	-26 630	-32 208
EXPLOATERING					
Exploateringsinkomster	682	1 140	1 925	8 700	10 978
Exploateringsutgifter	-409	-1 200	-1 810	-5 200	-7 731
varav Markutveckling	-135		-770		-2 827
varav Exploateringsfinansierad allmän plats	-254		-850		-4 229
varav Skattefinansierad allmän plats	-20		-190		-675
Exploateringsnetto	273	-60	115	3 500	3 247
Anslutningsavgifter VA	*	45	62	336	309
Utbyggnad VA	-57	-120	-120	-537	-905
Utbyggnadsnetto VA	-57	-75	-58	-201	-596
TOTALT KOMMUNEN INKL. EXPLOATERING					
Inkomster	897	1 589	2 518	11 299	
Utgifter	-3 887	-6 381	-8 718	-34 630	
Nettoinvesteringar	-2 990	-4 792	-6 200	-23 331	-29 557

*I kretslopp och vattennämndens ackumulerade investeringsinkomster om 75 mnkr för 2023 avser 34 mnkr exploateringsrelaterade anslutningsavgifter.

5.1.1 Nämndernas utfall och prognos

Investeringsuppföljning

Nämndernas investeringsnetto för perioden januari-augusti uppgår till cirka 2,8 mdkr, vilket är cirka 600 mnkr högre än motsvarande period förra året. För helåret lämnar

nämnderna samlat en prognos för 2023 på 4,6 mdkr (netto), **vilket** innebär en minskning med cirka 500 mnkr i förhållande till den prognos som lämnades i mars. För hela planperioden 2021–2025 lämnar nämnderna en prognos för nettoinvesteringar uppgående till cirka 26,6 mdkr, vilket är drygt 5 mdkr lägre än budget för planperioden, och en sänkning med 1,4 mdkr jämfört med den prognos som gjordes för planperioden i samband med delårsrapport mars.

Nämndernas prognos för årets nettoinvesteringar uppgår till 4,7 mdkr, vilket är cirka 1,6 mdkr lägre volym än vad som har budgeterats. Samtliga nämnder bedömer att årets nettoutfall väntas bli lägre, där den planerade upparbetade volymen i förhållande till vad som har budgeterats uppgår till mellan 65-83 procent. I förhållande till vad som prognostiserades i mars har samtliga nämnder reviderat det bedömda utfallet för innevarande år. Även för planperioden har samtliga nämnder reviderat ner prognoserna jämfört med den budget som lämnades in för ett år sedan inför 2023.

Exploateringsnämnden bedömer att av årets nettoinvesteringsbudget på 464 mnkr kommer 349 mnkr upparbetas. För hela planperioden 2021-2025 beräknas investeringsvolymen netto bli cirka 2,4 mdkr, vilket är en minskning mot budgeterad nivå med ca 700 mnkr eller 23 procent. I prognosen är det framför allt förskjutningar i tid i projekten Skeppsbron och Haga station, som står för avvikelsen mot budgeten för planperioden.

Idrott- och föreningsnämndens prognos för årets utfall av nettoinvesteringar uppgår till 263 mnkr, jämfört med budgeterad volym 621 mnkr. Nämnden uppger att avvikelsen 2023 utgörs av att pågående projekten Askims och Kortedala simhallar är förskjutna i tid, pågående upphandling av sporthall i Masthugget är förskjuten i tid samt att detaljplanen för sporthall i Majorna är försenad. För planperioden är bedömningen att 2,3 mdkr, motsvarande 66 procent av budgeten, kommer upparbetas. En översyn har gjorts av investeringsplanen, och utifrån vad nämnden anser vara genomförbart har denna nedrevidering av planperiodens volymer gjorts.

Kretslopp och vattennämndens bedömning för den taxefinansierade VA- och avfallsverksamheten uppvisar en positiv avvikelse mot årets nettobudget med cirka 290 mnkr. VA-verksamheten uppger att avvikelsen beror på neddragning av prognosen för nyinvesteringar inom dricksvattenproduktion, VA upprustning, generalplaneprojekt och dagvattenanläggningar då tidsförskjutningar inom vissa investeringar uppstått. Inom avfallsverksamheten förklaras det lägre utfallet med framför allt senarelagda investeringar på Bulycke- och Tagene återvinningscentraler samt något lägre prognos för investeringskostnaderna för den nya kretsloppsparken. Prognosen för planperioden 2021-2025 är nästan 1 mdkr lägre än budget, enligt nämnden främst beroende på att investeringsvolymerna år 2021 och 2022 inte har upparbetats i planerad takt inom VA-verksamheten samt att inkomna investeringsinkomster inte varit budgeterade. Prognoserna för verksamhetsområdena skyfall och tekniskt vatten är ett utfall i nivå med vad som har budgeterats för året, samt mindre avvikelser för planperioden.

Stadsfastighetsnämnden bedömer att 2,2 mdkr av årets investeringsbudget, eller 83 procent, kommer nyttjas, där merparten av avvikelsen avser nyinvestering. Brist på resurser med rätt kompetens samt överklaganden inom plan, bygg- och upphandlingsprocesser lyfts av nämnden som faktorer som påverkar framdrift inom investeringsprojekt negativt. Befolkningsprognosen visas på lägre födelsetal vilket inneburit att projekt inte har beställts eller har skjutits på framtiden. Stadsfastighetsnämnden beskriver också att det osäkra marknadsläge som inneburit stora kostnadsökningar i projekten bidrar till försiktighet inom förvaltningar och nämnder. För planperioden räknar nämnden med att avvikelsen kommer bli cirka 1,4 mdkr mellan vad som har planerats och vad som kommer utföras.

Stadsmiljönämndens prognos innebär att av 65 procent av årets budgeterade nettoinvesteringsvolym kommer upparbetas, vilket motsvarar 810 mnkr. Inom flera projekt rapporterar nämnden tidsförskjutningar vilket gör att medel flyttas till kommande år inom planperioden. Anledning är bland annat långa handläggningstider för erforderliga beslut såsom vattendom, men även att arbete i tidigare skeden tar längre tid än beräknat. För planperioden räknar nämnden med att 4,6 mdkr av budgeterade 5,6 mdkr kommer nyttjas. Byggnationen av Hisingsbron som blev billigare än planerat, nämns som exempel till den lägre volymen för planperioden.

Exploateringsuppföljning

Exploateringsnämnden rapporterar en prognos för den samlade exploateringsverksamheten för året som är i storleksordningen 60 procent av så väl budgeterade inkomst- som utgiftsvolymer. Prognosen innebär en försämring av årets investeringsnetto då intäkterna sjunker mer än investeringsutgifterna. Orsaken hänförs framför allt till att inkomsterna genom markförsäljningar skjuts framåt i tiden som en konsekvens av konjunkturläget och flera försäljningar av i projekt med bostäder har blivit uppskjutna till efter 2025.

Nämndens bedömning är att projekt med tecknade försäljningsavtal kommer att realiseras, men där tidpunkten är osäker. Dock innebär läget att det finns en betydande risk för påverkan på leveranser av bostäder framöver samtidigt som minskning av nystartade bostadsprojekt kommer att bostadsleveransen på sikt.

Även för planperioden prognostiseras väsentlig lägre inkomst- och utgiftsvolymer baserat på motsvarande konjunkturrelaterade orsaker. Dock medför stora försäljningar under 2021 och 2022 och några större projekt med verksamhetsinnehåll att intäktsnivån upprätthålls och att exploateringsnettot för perioden kan bibehållas.

Kretslopp och vattennämndens prognos för VA-utbyggnaden både avseende året och framför allt för planperioden har anpassats i enlighet med stadens minskade exploateringstakt och det rådande konjunkturläget, i likhet med exploateringsnämndens samlade bild i övrigt.

5.1.2 Utvalda investerings- och exploateringsprojekt

Projekt (mnkr)	Ack. utfall		Total projektprognos		Projektbudget		Slutår
	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	
Investeringar							
Investeringar Nämnder							
Hisingsbron (2009)	1 589	-3 000	1 589	-3 000	1 566	-3 500	2021
Skeppsbron Etapp 2 (2017)	31	-84	125	-1 405	0	-1 405	2032
Kvilleleden och gator i backaplan (2016)	67	-135	318	-768	318	-768	2029
Knutpunkt Korsvägen (2017)	47	-47	746	-860	746	-860	2029
Stadsutveckling station Haga (2017)	1	-69	40	-660	0	-660	2030
Engelbrektslänken (2019)	14	-30	138	-260	138	-260	2025
Citybuss Backastråket (2016)	23	-47	300	-400	300	-400	2029
Spårväg och citybuss Frihamnen-Lindholmen (2020)	56	-83	525	-700	525	-700	2025
Spårväg och citybuss Brunnbo-Hjälmar Brantingsplatsen (2019)	10	-12	332	-442	332	-442	2029

Torslanda tvärförbindelse (2022)	0	-10	0	-234	0	-234	2027
Ny barriär (Ultrafilter) Alelyckans vattenverk (2022)	0	-200	0	-720	0	-900	2026
Björlanda Pumpkedja (2022)	0	-170	0	-225	0	-350	2025
Tekniskt vatten (2022)	0	-92	0	-400	0	-500	2024
Jubileumsparken etapp 1, del av utvecklingen av Frihamnen (2018)	0	-199	0	-210	0	-347	2024
Investeringar Stadshus							
Magasin för Kulturnämnden (löpande)	0	-12	0	-540	0	-540	2027
Konstmuseum om- och tillbyggnad (löpande)	0	-4	0	-800	0	-800	2028
Kajgarage Skeppsbron (löpande)	0	-131	0	-	0	-828	2027
Liseberg: Jubileumsprojektet Hotellet (löpande)	0	-1 201	0	-1 233	0	-1 274	2023
Liseberg: Jubileumsprojektet Vattenparken (löpande)	0	-908	0	-1 279	0	-1 245	2024
Göteborgs hamn: Terminalflytt och utveckling Arendal 2 (löpande)	0	-1 029	0	-2 932	0	-2 626	2027
Exploateringar							
Järnvägsgatan/Masthuggskajen (2017)	1 073	-430	1 860	-2 130	1 860	-2 130	2031
Per Dubbsgatan (2019)	197	-104	240	294	240	-294	2030

Nedan kommenteras företräddelsevis förändringar från tidigare rapportering eller projekt som tillkommit under 2023 i den kommuncentrala projektuppföljningen. Från och med 2022 redovisas endast sådana projekt som har genomförandebeslut eller liknande ställningstagande på kommunnivåfullmäktigenivå och där en genomförandefas är påbörjad. I nämndernas och styrelsernas delårsrapporter redovisas ytterligare projekt och mer fördjupade kommentarer.

Med anledning av osäkerheterna i omvärlden, prövningsprocesser och andra förändrade förutsättningar har ett antal infrastrukturprojekt framflyttade slutförandetider i förhållande till tidigare uppföljningar. Det gäller bland annat utvecklingen kring Västlänkens stationslägen i Haga och Korsvägen som påverkas av framdriften i Västlänkens genomförande och därför förskjutits ytterligare.

Planerad utbyggnad av allmän plats för Skeppsbron etapp två har avstannat i avvaktan beslut rörande Parkeringsbolagets hemställan till kommunfullmäktige om ställningstagande kring kajgaraget fortsatta genomförande med anledning av de kostnadsökningar som prognostiseras för projektet. Med bakgrund av pågående beslutsprocess och utpekade alternativ har ingen prognos redovisats för kajgaraget i delårsuppföljningen per augusti.

Under 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om att ställa sig bakom ytterligare investeringar för Göteborg Hamns terminalflytt och fortsatt utveckling av Arendal 2. Uppföljningen omfattar de samlade åtgärderna som redovisades i samband med att kommunfullmäktige beslutade kring det tillkommande investeringsbehovet. Prognosen har utökats i förhållande till årsrapporteringen, med anledning av överenskommelse mellan parterna att bolaget ska stå för investeringar i terminalbyggnaden.

Beslutsprocess avseende hemställan till kommunfullmäktige pågår för att revidera tidigare fattade beslut om tillkommande investeringar i terminalflytten.

Jubileumsparken hanteras i dagsläget som ett investeringsprojekt i avvaktan på att exploateringen av Frihamnsområdet ska återstarta igen. Projektprognosen speglar att det i dagsläget saknas extern finansiering av projektet via exploateringsbidrag och att omfattningen av genomförandet baseras på de tillgängliga budgeterade kommunala medlen. Omfattningen och innehållet i projektet har förändrats under åren och det bör övervägas om projektet borde revideras eller definieras om i förhållande till kommunfullmäktiges tidigare beslut för att skapa en mer relevant uppföljning och styrning.

Hisingsbron är avslutad men redovisas fortsatt i avvaktan på slutreglering, men redovisar en något ytterligare sänkt slutprognos för projektet.

Ur stadsledningskontorets perspektiv kvarstår det osäkerheter kring den rapportering som avser den samlade redovisningen av utfall och prognoser för stadsutvecklingen i Järnvågsgatan/Masthuggskajen. Stadsledningskontoret har gjort en sammanslagen uppföljning baserat på exploateringsnämndens delårsrapportering med vetskap om att det samlade uppgifterna inte är indexerade och då det finns en osäkerhet kring vilka inkomster och utgifter som rapporteras i förhållande till kommunfullmäktiges genomförandebeslut. Dialog är inledd med exploateringsförvaltningen för att förtydliga kravet på parterna att leverera en uppföljning i linje med kommunfullmäktiges förväntningar och tidigare beslut. En diskussion som behöver föras utifrån nämndens nya uppdrag från årsskiftet, nya organisationen inom stadsutvecklings uppdrag avseende Älvstadens samordning och Älvstranden Utvecklings AB:s förtydligade uppdrag i nytt ägardirektiv. Stadsledningskontoret förutsätter att uppföljningen är samordnad och kvalitetssäkrad inför årsrapporteringen 2023.

Ur ett fullmäktigeperspektiv finns det fortsatt ett behov av att utveckla nämnders och styrelsers projektrapportering för att följa utvecklingen framöver och för att skapa en stabilitet över tid i uppföljningen och avvikelserapporteringen.

5.1.3 Stadsledningskontorets bedömning

Nämndernas totala nettoinvesteringsvolym för årets första månader är 0,5 mdkr högre än motsvarande period förra året. För att nå de nivåer som nämnderna prognostiserar konstaterar stadsledningskontoret att det krävs betydligt högre investeringsvolym under årets resterande fyra månader, vilket stadsledningskontoret bedömer som orealistiskt. Stadsledningskontoret kan samtidigt konstatera att om det prognostiserade utfallet nås, är det ändå cirka 1,6 mdkr lägre än vad nämnderna har budgeterat för året.

För planperioden 2021–2025 som helhet är nämndernas prognos cirka 5,4 mdkr lägre än beslutad budget. Prognosen ligger 1,6 mdkr under nämndernas uppdaterade investeringsnomineringar inför 2024, där samtliga nämnders prognoser är lägre än vad som har nominerats inför 2024. Stadsmiljönämnden står för den största nedrevideringen av planperiodens prognos, med cirka 0,6 mdkr. Sedan starten av innevarande planperiod har nämnderna successivt sänkt nivåerna i investeringsnomineringarna samt i prognoserna för utfallet. Prognosen för planperioden är nu 15,7 mdkr lägre än vad investeringsnomineringarna uppgick till första året i planperioden 2021.

Likt kommunens investeringar bedömer stadsledningskontoret att det finns en osäkerhet kring exploateringsverksamhetens prognos både för året och för planperioden om man betraktar prognoserna i förhållande till upparbetade volymer. Prognoserna förutsätter en kraftigare upparbetning under årets senare del och för resterande del av planperioden vilket inte riktigt går i linje med den osäkerhet om konjunkturläge, efterfrågan och

framdrift som verksamheten i övrigt lyfter i sin rapportering. Prognosen för planperioden i övrigt är ca 2 mdkr lägre både avseende inkomster och utgifter i förhållande till de volymer som exploateringsnämnden har nominerat in för budget 2024.

Liksom tidigare saknar stadsledningskontoret en analys vad de kontinuerligt nedreviderade planerna och prognoserna får för konsekvenser för måluppföljning, stadens verksamheter och medborgare. Detta gäller både för nedrevideringar och förskjutningar av investeringsvolymer som i avrapporteringen för enskilda större projekt. När investeringar inte genomförs som planerat ska, enligt stadens regelverk, en redogörelse lämnas om vilka effekter och konsekvenser detta får för stadens verksamhet och måluppfyllelse. Stadsledningskontoret kan därför konstatera brister i hur regelverket efterlevs även när det gäller investeringarna.

5.2 Bolagens investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Prognos helår	Fg prognos helår	Budget helår	Avvikelse budget - prognos
Energi	909	1 800	1 900	2 100	-300
Hamn	361	496	777	1 177	-681
Lokaler	672	880	1 109	1 364	-484
Bostäder	1 373	2 187	2 295	2 659	-472
Kollektivtrafik	66	69	90	89	-20
Turism, kultur och evenemang	723	1 006	1 129	1 015	-9
Näringsliv	1	1	0	0	1
Interna Bolag	598	776	725	107	69
Regionala Bolag	337	531	508	554	-23
Boplat	0	0	0	0	0
Eliminering	0	0	0	0	0
Summa Göteborgs Stadshuskoncern	5 040	7 746	8 533	9 665	-1 919

5.2.1 Bolagens utfall och prognos

Stadshuskoncernens investeringar för perioden januari-augusti uppgår till 5 040 mnkr, vilket är i samma nivå som föregående år. För helåret uppgår prognosen till 7 746 mnkr, en minskning med knappt 2 mdkr jämfört med budget.

Inom Göteborg Energi genomförs investeringar framför allt i fjärrvärme och elnät. Under perioden uppgår investeringarna till 909 mnkr vilket är knappt 200 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret som lämnas är 300 mnkr lägre än budget på 2 100 mnkr.

Göteborgs Hamn AB redovisar investeringar i blivande terminaltytor i Arendal II, betongreparationer i kajanläggningar med mera. Bolaget redovisar en prognos för helåret på 496 mnkr, en minskning mot budget med 681 mnkr, framför allt på grund av senareläggning av Skandiaportens, farledsfördjupningens, byggstart då bolaget inväntar klartecken från EU-kommissionen avseende statsstödsfrågan.

Higabkoncernen (Lokalklustret) har under perioden genomfört investeringar om 672 mnkr (628 mnkr). Helårsprognosen uppgår till 880 mnkr, en minskning med 484 mnkr

jämfört med budget. Investeringar i ny ishall vid Slottskogsrinken, kontorslokaler i Masthugget, Feskekôrka, Dicksonska Palatset med mera har pågått under perioden. Göteborgs Stads Parkering har fortsatt arbetet att, tillsammans med Higab, utveckla parkeringsanläggning Masthuggskajen Väst. För att tillgodose parkeringsbehovet för Liseberg AB:s verksamheter och Volvos upplevelsecenter har ett parkeringshus byggts med cirka 1 500 platser. Sista delen av anläggningen beräknas tas i bruk i december. Älvstranden Utveckling AB har fortsatt investera i flertalet pågående stadsutvecklingsprojekt, bland annat arbetet med allmän plats på Halvön, Masthuggskajen och infrastruktur i Västra Eriksberg.

Framtidenkoncernen, bostäder, redovisar investeringar om 1 373 mnkr för perioden, vilket är 235 mnkr lägre än föregående år. Under perioden har koncernen färdigställt 341 (422) bostäder för inflyttning. Koncernen sänker helårsprognosen med 472 mnkr i förhållande till budget. Förändringen består till största delen av tidsförskjutningar i projekt.

Turism, kultur och evenemangs investeringar består till största delen av Lisebergs Jubileumsprojekt med hotell och vattenpark. Jubileumsprojekten bedöms utvecklas enligt plan.

Göteborgs Stads Leasing AB investerar i finansiella och operationella leasingobjekt. Den operationella leasingen avser framför allt fordon och maskiner inom verksamheterna. Den finansiella leasingen avser till stor del It- och annan utrustning samt spårvagn M32 och rostrevisioner på dessa.

Renova har under året fortsatt byggnationen av ny verkstad, vilken beräknas stå färdig tredje kvartalet 2023 och en modernisering av rökgasreningen, vilken beräknas stå färdig tredje kvartalet 2023.

5.2.2 Stadsledningskontorets bedömning

Prognosen för bolagens investeringsvolym har sänkts med cirka 800 mnkr, jämfört med den prognos som lämnades i delårsrapport mars. Samtliga kluster reviderar ner sina prognoser jämfört med de prognoser som lades i mars, vilket innebär att totalt bedöms utfallet för helåret avvika med cirka 2 mdkr mot vad som har budgeterats. Anledningar till att volymerna inte bedöms upparbetas är tidsförskjutningar och förseningar i projekt. De största avvikelserna där investeringsvolymerna inte väntas upparbetas i planerad nivå återfinns inom kluster Hamn, Lokaler samt Bostäder.

Liksom för nämnderna kan stadsledningskontoret konstatera att vad de nedreviderade volymerna har för effekt på mål och verksamhet saknas i rapporteringen.

6 Kommunfullmäktiges mål

I detta avsnitt görs en bedömning av möjligheterna att nå målen i kommunfullmäktiges budget. Bedömningarna knyts i stor utsträckning till arbetet med, och uppföljningen av, närliggande mål i stadenövergripande program och planer. Ambitionen är att därigenom göra stadens styrning och uppföljning mer enhetlig och ändamålsenlig. I budgeten anges att målen har en tidshorisont över hela mandatperioden om inget annat anges och det är utifrån detta som de bedöms.

Bedömningarna utgår från tre olika nivåer och definieras så här:

Sannolikt att nås. Målet är redan uppnått eller bedöms uppnås om nuvarande utveckling fortsätter och planerade insatser genomförs.

Möjligt att nås. Målet bedöms möjligt att nå trots nuvarande utveckling om planerade insatser får avsedd effekt och utvecklingen i omvärlden är gynnsam.

Ej sannolikt att nås. Målet bedöms inte nås med nuvarande utveckling. Kräver förändrad utveckling i omvärlden och/eller stora förändringar i hur Göteborgs Stad agerar.

Kommunfullmäktige har angivit huvudansvariga nämnder och styrelser för målen. De har i delårsrapporten ombetts att redogöra för hur de har tagit sig an sitt huvudansvar. En sammanfattning av denna rapportering återfinns under varje målbedömning.

6.1 Andelen utbildad personal i förskolorna ska öka och vara mer jämnt fördelad över Göteborg.

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms sannolikt att nå.

Andelen utbildad personal i förskolorna ökade med 1,2 procentenheter till 84,2 procent mellan maj år 2022 och maj år 2023. Både andelen legitimerade förskollärare och barnskötare hade ökat något jämfört med mars. Andelen utbildad personal ökade under samma period i samtliga de fyra utbildningsområdena Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst. Ökningen var störst i det område som hade lägst andel i maj år 2022.

Då utvecklingen går i rätt riktning och det pågår arbete med flera uppdrag kopplade till vidareutbildning, språkutveckling och motivationspaket bedöms målet sannolikt att nå.

Förskolenämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet bland annat genom att ta inledande kontakter med Göteborgs universitet för att se över möjligheten till att erbjuda vidareutbildning och en ökad samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning för att höja medarbetarnas kunskaper i svenska.

Ansvariga nämnder/styrelser: kommunstyrelsen, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

6.2 Alla förskolor ska hålla hög kvalitet och ge barn en trygg och stimulerande miljö

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms sannolikt att nå.

Årligen genomförs en GR-gemensam enkät riktad till vårdnadshavare med barn i förskola/pedagogisk omsorg. Både de senaste åren har resultaten förbättrats jämfört med föregående år, när det gäller helhetsomdömet om barnets förskola såväl som frågeområdena *Omsorg, utveckling och lärande* och *Normer och värden* (där trygghetsfrågorna ingår). Resultaten är goda – över 4,25 på en femgradig skala på alla

tre områdena. I medeltal ökar alltså brukarnöjdheten med Göteborgs förskolor.

Det pågår arbete inom förvaltningen med att säkerställa kvalitet i de pedagogiska processerna och i samverkan med andra för att säkerställa ändamålsenliga lokaler.

Med systematiskt arbetssätt och positiv utveckling bedöms målet sannolikt att nå.

Förskolenämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet bland annat genom aktiviteter för att säkerställa ändamålsenliga lokaler internt och i samverkan. För att säkerställa kvalitet i de pedagogiska processerna på förskolorna pågår ett utvecklingsarbete för att koppla samman olika underlag i förvaltningens kvalitetsledningssystem.

Ansvariga nämnder/styrelser: stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden

6.3 Fler elever ska nå gymnasiebehörighet i grundskolan och fler elever ska fullfölja gymnasieskolan med godkända betyg

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Behörigheten till yrkesförberedande program på gymnasiet har legat på samma nivå de senaste åren, oavsett om ett produktions- eller befolkningsperspektiv anläggs. Preliminära siffror från de kommunala skolorna visar att läget är oförändrat även för läsåret 22/23, omkring 78 procent är behöriga till yrkesförberedande program.

Andel elever som fullföljer gymnasieskolan med godkända betyg har ökat stadigt de senaste åren, både i kommunala och fristående skolor. I de kommunala gymnasieskolorna fick 85 procent av de elever som gick i årskurs 3 på ett nationellt program en gymnasieexamen läsåret 22/23, vilket är en ökning med 0,4 procentenheter sedan föregående läsår och fortsättningen på en obruten positiv trend sedan införandet av den nya läroplanen år 2011 (Lgy11). Sedan föregående läsår har måluppfyllelsen ökat både på yrkesprogram och högskoleförberedande program.

Utifrån den rådande utvecklingen bedöms det möjligt att nå målet.

Grundskolenämnden och utbildningsnämnden är huvudansvariga nämnder för målet. De har tagit sig an målet bland annat genom fortsatt samarbete i utbildningskedjan. Under våren 2023 färdigställdes och beslutades planer för övergång från grundskola och anpassad grundskola till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola för att underlätta för elever att lyckas vid övergången och den fortsatta skolgången.

Ansvariga nämnder/styrelser: Ingen nämnd/styrelse utsedd utöver huvudansvarig

6.4 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms ej sannolikt att nå.

En tredje jämlikhetsrapport togs fram inom ramen för arbetet med Jämlik stad under 2023 för att visa hur jämlikheten och hälsan i Göteborg har utvecklats över tid. I denna konstateras att de skillnader som påvisades i den första rapporten från år 2014 i stora drag fortfarande kvarstår och att skillnaderna snarare ökat än minskat på flera områden. Det varnas också för att den konjunkturedgång som nu råder med hög inflation med stigande priser, räntor och hyror kan komma att få stora effekter på jämlikheten i livsvillkor och hälsa både på kort och lång sikt.

I den deluppföljning av Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026 som

genomfördes år 2022 noteras att en förflyttning skett i staden där programmet på olika sätt har tagits om hand i olika bolag och förvaltningar. De samverkansstrukturer som har byggts upp de senaste åren för att bidra till jämlikhet har bidragit till att stärka stadens arbete i samverkan. I stadens bolag och förvaltningar pågår ett arbete på bred front för en mer jämlik stad och det sker i samverkan med näringsliv, civilsamhälle och andra aktörer. Det finns en struktur med breddat ansvar och delaktighet över förvaltnings- och bolagsgränser. Det återstår dock en hel del att göra när det gäller att synliggöra olika gruppers förutsättningar och livsvillkor och att få samverkan att bli en del av grunduppdrag och linjeorganisation.

Stadsledningskontoret har drivit arbetet med programmet Jämlik Stad på en strategisk nivå under flera år. Det bedöms att arbetet behöver intensifieras för att nå önskade effekter. Förvaltningar och bolag inom organisationen är de som utför de konkreta insatserna och här behöver stadsledningskontoret och bidragande verksamheter kraftsamla gemensamt.

Bedömningen av budgetmålet är att det långsiktiga arbete som pågår inte förmår vända utvecklingen inom de närmaste åren och att målet sannolikt ej nås.

Kommunstyrelsen är huvudansvarig nämnd för målet. Stadsledningskontoret har tagit sig an målet genom det samordningsansvar som kontoret har inom programmet Jämlik stad. Effekter och resultat är beroende av alla berörda nämnder och styrelser bidrag inom området.

Ansvariga nämnder/styrelser: alla nämnder och styrelser

6.5 Segregationen i Göteborg ska minska

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Ett av fyra målområden i Göteborgs Stads program för jämlik stad, *Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer*, innefattar segregationen. *Minska boendesegregation* är en av strategierna kopplad till målområdet. Staden verkar genom Göteborgs Stads program för bostadsförsörjning 2021-2026 för att i samverkan med marknadens aktörer möjliggöra ett varierat utbud av bostäder såväl vad avser upplåtelseformer, bostadsstorlekar och hustyper som pris- och hyresnivåer för att möta olika behov och en differentierad efterfrågan.

I Jämlikhetsrapporten 2023 används två olika mått som tas fram av Boverket och SCB för att mäta och analysera segregation. Ojämlikhetsindex är ett mått på skillnader i bosättningsmönster mellan olika socioekonomiska grupper och mäter graden av segregation. Med detta mått minskade segregationen i Göteborg något från mätstart år 2012 fram till 2018 för att sedan öka något igen och har nu legat stabilt de senaste tre åren. Ett annat sätt att analysera segregationen är utifrån områden med olika socioekonomiska profiler. Andelen som bor i ett område med stora socioekonomiska utmaningar, har också minskat över tid men ökat något de senaste åren.

Allmännyttan är en viktig kraft i områden med stora socioekonomiska utmaningar. Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020-2030 beskriver vad koncernen ska göra för att bidra till att ingen del av staden ska finnas med på polisens lista över särskilt utsatta och utsatta områden. Inom ramen för strategin *superförvaltning* görs insatser för ökad trygghet, ökad närvaro, rent och snyggt i områdena och arbete med nolltolerans mot kriminell påverkan. Utöver det ingår också strategin *stadsutveckling* där koncernen investerar i underhåll och renovering samt nyproduktion i områdena. Samverkan sker med flera andra bolag och förvaltningar.

I uppföljningen under våren 2023 bedöms ungefär hälften av superförvaltningsinsatserna vara slutförda/färdigutvecklade och resterande del i huvudsak pågå enligt plan. I 2022 års lägesbild gjordes bedömningen att samtliga områden utvecklats positivt under året och att förutsättningarna är goda att åtminstone tre av de sex områdena ska nå målet om att inte längre vara särskilt utsatta år 2030.

Segregation är komplext att mäta och utvecklingen är därmed svårbedömd. Det pågår mycket arbete inom staden ägnat att motverka segregationen, både inom grunduppdrag och genom riktade åtgärder. Stadsledningskontoret samverkar och stöttar de nämnder och styrelser som genom sitt verksamhetsuppdrag har större/störst möjligheter att påverka måluppfyllelsen. Målet bedöms möjligt att nå, men en förväntad ökad arbetslöshet och risk för minskat bostadsbyggande kan försvåra.

Kommunstyrelsen är huvudansvarig nämnd för målet. Samverkan och koordination av arbetet inom målområdet fortgår och har givit ökat fokus på frågan om segregation. Ytterligare styrning inom området bedöms inte behövas utan snarare ökat fokus på insatser och samordning av konkret karaktär.

Ansvariga nämnder/styrelser: socialnämnderna, förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, AB Framtiden, Göteborg & Co

6.6 Hemlösheten ska upphöra till 2028

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Exploateringsnämnden har slutrapporterat Göteborgs Stads plan mot hemlöshet 2020-2022 under året. Det övergripande målet i planen var att *antalet personer i hemlöshet ska minska med minst 20 procent under planperioden*. Hemlöshet är ett brett begrepp som rymmer en stor spännvidd av olika målgrupper, från personer som bor utomhus eller i offentliga utrymmen till hushåll som bor i lägenheter med kommunala kontrakt som kan överlåtas till eget hyresavtal. Minskningen i antal hemlösa från år 2019 till år 2022 uppgick till 36 procent, från 5 000 till 3 200 personer.

Ett delmål i planen berörde den akuta hemlösheten, den mest utsatta gruppen som är hänvisade till akutboenden, jourboenden eller motsvarande eller som sover utomhus, i trappuppgångar eller liknande. Delmålet var att *antalet personer som befinner sig i akut hemlöshet ska minska. Särskilt prioriterat är att minska antalet barn i akut hemlöshet*. Även detta mål uppnåddes med råge – kartläggningen visade att 277 hushåll med totalt 421 personer var akut hemlösa år 2022, att jämföra med 781 hushåll med 1 577 personer år 2019. Antal barn i akut hemlöshet hade minskat från 618 till 120.

Den huvudsakliga minskningen av antalet hemlösa i Göteborg har skett för hushåll utan social problematik (strukturellt hemlösa). Sannolikt har de insatser som staden genomfört med lägenheter med egna kontrakt, boendecoachning i samband med nödbistånd och genomgångslägenheter för nyanlända via bosättningslagen samt ett ökat bostadsbyggande medfört en minskning av strukturellt hemlösa i Göteborg. Hemlöshet till följd av missbruksproblem och/eller psykisk ohälsa kräver andra typer av insatser som till exempel Bostad först, en bostad och ett omfattande stöd för att kunna bo kvar och för att kunna ta itu med andra problem.

Utifrån den goda utvecklingen och de insatser och samverkan som finns på plats bedöms målet sannolikt att nå för de strukturellt hemlösa, men en förväntad ökad arbetslöshet och risk för minskat bostadsbyggande kan försvåra. Hemlösheten till följd

av missbruksproblem och/eller psykisk ohälsa visar inte samma nedgång och kommer att kräva mer arbete. Sammantaget bedöms målet möjligt att nå.

Exploateringsnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för ordinarie arbete, genom att slutrapportera Göteborgs Stads plan mot hemlöshet 2020-2022 och avvaktar ett eventuellt igångsättningsbesked för en ny plan mot hemlöshet.

Ansvariga nämnder/styrelser: socialnämnderna, AB Framtiden

6.7 Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Göteborgs stads plan för åldersvänliga Göteborg som syftar till att göra staden bättre att åldras i är en viktig del i arbetet för att nå målet.

I maj 2023 redovisades en deltidsuppföljning av planen som visar att huvudansvariga förvaltningar och bolag till större delen arbetar med aktiviteterna i handlingsplanen. Tidsatta aktiviteter för den period som deluppföljningen avser har genomförts och en stor del av aktiviteterna för hela planperioden 2021–2024 uppges pågående. Samtliga bolag och en majoritet av förvaltningarna uppger att samverkan är upprättad med samverkansansvariga förvaltningar och bolag.

Resultatet av Socialstyrelsens årliga brukarenkät ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen” visar att de indikatorer som rör självbestämmande och trygghet går i fel riktning eller ligger kvar på samma nivå mellan åren 2020 och 2022. Möjlighet att påverka tider och att välja utförare inom hemtjänsten som är två viktiga mått rörande självbestämmande har minskat. Inom särskilt boende har bland annat tryggheten och påverka tider minskat. Upplevt hälsotillstånd ligger inom båda grupperna på en lägre nivå 2022 jämfört med 2020.

Antalet personer hemma hos omsorgstagaren i hemtjänst under en 14-dagarsperiod har ökat från 15 till 16 mellan åren 2021 och 2022. I juli 2022 infördes bestämmelser i Socialtjänstlagen om att den som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt. Målen för den fasta omsorgskontaktens arbete är att tillgodose omsorgstagarens behov av kontinuitet, behov av trygghet samt individanpassa omsorg och samordning. Från och med juli 2023 krävs det att den som är fast omsorgskontakt är utbildad undersköterska.

Resultatet av Socialstyrelsens årliga brukarenkät visar att utvecklingen hittills inte har gått i rätt riktning. Med hjälp av införandet av lagstadgad fast omsorgskontakt, långsiktig planering och samverkan mellan flera parter för att stärka äldreperspektivet i samhällsplaneringen bedöms målet ändå möjligt att nå.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har bland annat tagit sig an målet inom ramen för arbetet med en tioårsplan som ska bidra till att möta den befolkningsmässiga utmaningen och en situation där Göteborgs Stad har fler äldre och färre i yrkesaktiv ålder.

Ansvariga nämnder/styrelser: Ingen nämnd/styrelse utsedd utöver huvudansvarig

6.8 Livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning ska förbättras

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning syftar till att förbättra levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Programmet följs upp med ett antal indikatorer på samhälls- och verksamhetsnivå. En första uppföljning av programmets indikatorer kommer att redovisas under hösten.

I funktionshinderombudsmannens årsrapport för år 2022 sätts fokus på säkerställande att funktionshinderperspektivet på fyra av de tio rättighetsområdena tillämpas i alla nämnder och styrelser. Det vill säga hur verksamheterna omsatt programmets strategier i egna aktiviteter. Det övergripande intrycket visar att programmet tillämpas i bolag och förvaltningar i deras verksamhet på så sätt att angivna aktiviteter omfattar mål, målgrupp och strategier.

Då programmet åtminstone i delar tillämpas bedöms målet möjligt att nå.

Nämnden för funktionsstöd är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom att låta programmet för full delaktighet och dess uppföljning vara vägledande i arbetet med att förbättra livsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

Rättighetsområdena i programmet är styrande för arbetet med att utveckla grunduppdraget och bidra till måluppfyllelsen för målet.

Ansvariga nämnder/styrelser: nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

6.9 Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå

I Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning finns rättighetsområdet *Rätten att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne- och utemiljöer*. Rättighetsområdet handlar om att staden planerar och utvecklar byggnader, parker, kommunikationer, gångstråk så att de fungerar för alla invånare. Strategierna sätter fokus på att staden implementerar universell utformning som princip, åtgärdar enkla hinder och säkerställer tillgängliga transporter.

Tre indikatorer används för att följa rättighetsområdet; andel åtgärdade anläggningar med avseende på enkelt avhjälpta hinder, andel hållplatser anpassade för personer med funktionsnedsättning samt andel nöjdhet med färdtjänstresor. Under mätperioden 2020-2022 är nivån på dessa tre oförändrad.

I funktionshinderombudsmannens årsrapport för år 2022 konstateras att möjligheten att resa kollektivt för personer med funktionsnedsättning har ökat under en 20-årsperiod. Information och tillgänglighet har ökat och de allra flesta resebolag har väl organiserat hur en resa med till exempel rullstol kan genomföras. De äldre spårvagnarna från 1960-talet har brister vad gäller tillgänglighet. De planeras att fasas ut till år 2026, men det finns en risk att en ökande resandeström efter pandemin innebär att de behöver användas längre.

Då programmet åtminstone i delar tillämpas bedöms målet möjligt att nå.

Nämnden för funktionsstöd är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom att låta programmet för full delaktighet och dess uppföljning vara vägledande i arbetet med att Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet.

Rättighetsområdena i programmet är styrande för arbetet med att utveckla grunduppdraget och bidra till måluppfyllelsen för målet.

Ansvariga nämnder/styrelser: förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, stadsmiljönämnden, stadsfastighetsnämnden, Higab

6.10 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå

Nämnden för demokrati och medborgarservice gjorde i början av året en kartläggning av invånarnas möjligheter till demokratisk delaktighet och inflytande. I denna redovisas statistik från SOM-institutet och Statistiska centralbyrån, SCB, kring göteborgarnas upplevelse av den lokala demokratin. Den visar bland annat att allt fler göteborgare är nöjda med den lokala demokratin och bedömer sina möjligheter att påverka politiska beslut som goda. Yngre åldersgrupper är i genomsnitt mer nöjda än äldre åldersgrupper. Det rapporteras att flera förvaltningar och bolag arbetar uppsökande för att föra dialog och eller sprida information till medborgare och att metoder och arbetssätt utvecklas för att nå ut bredare. För att stärka den digitala demokratin finns verktygen medborgarbudget och Göteborgslag.

Halvtidsuppföljningar genomfördes i mars 2022 av planerna Göteborgs Stads plan för stärkta insatser mot rasism och Göteborgs Stads plan för jämställdhet. Det är för tidigt att uttala sig om effekterna men gemensamt för planerna är att de varit ett stöd för verksamhetsutveckling i främst de delar där det funnits tydliga kopplingar till verksamheternas grunduppdrag.

Det pågår flera aktiviteter som går i rätt riktning och medborgarna upplever den lokala demokratin som god. Målet bedöms möjligt att nå.

Nämnden för demokrati och medborgarservice är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet bland annat genom att identifiera indikatorer som är viktiga för bedömning av måluppfyllelse. Nämnden har pågående samverkan med förvaltningar och bolag, förtroendevalda, civilsamhället och akademi inom sitt proaktiva demokratiuppdrag.

Ansvariga nämnder/styrelser: alla nämnder och styrelser

6.11 Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat, kort- och långsiktigt arbete som anpassas till samhällsutvecklingen och bedrivs samordnat och kunskapsbaserat mot aktuella läges- och problembilder. En samlad analys av programmets måluppfyllelse med utgångspunkt i indikatorer och central lägesbild rapporteras årligen till kommunfullmäktige. I dagsläget är få av indikatorerna möjliga att jämföra med tidigare år då flera är framtagna under 2022. SOM-undersökningen Göteborg är en trygg och säker stad visar att färre personer upplever trygghet 2022 jämfört med 2020.

BRÅ:s nationella trygghetsundersökning som genomförs varje år visar, i likhet med

landet i stort, att färre göteborgare utsatts för brott 2021 jämfört med 2019. Andelen personer som känner oro för att utsättas för brott, att vistas ute sent på kvällen i det egna bostadsområdet eller oro för att utsättas för misshandel har minskat mellan åren 2020 och 2022. Oron för att brott ska påverka livskvaliteten ligger däremot kvar på samma nivå.

Det pågår en rad aktiviteter kopplat till programmet i förvaltningar och bolag. Stadsledningskontoret gör i delårsrapport augusti, bedömningen att det skett en generell positiv utveckling gällande motståndskraft och kapacitet mot otillåten påverkan hos stadens förvaltningar och bolag. Utvecklingen behöver dock få en långsiktighet och kunskapen behöver finnas i hela organisationen för att det ska finnas en full motståndskraft.

Trots att utvecklingen är svårbedömd så bedöms målet möjligt att nå då det pågår omfattande arbete inom området.

Kommunstyrelsen är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet och de nyligen beslutade handlingsplanerna mot gängkriminalitet och motverka tystnadskultur. Stadsledningskontoret leder arbetet med att stödja och samverka tillsammans med förvaltningarna och bolagen.

Ansvariga nämnder/styrelser: socialnämnderna, stadsmiljönämnden, AB Framtiden, Göteborgslokaler

6.12 Deltagandet i idrotts- och föreningslivet ska öka bland de grupper som vanligtvis inte är aktiva

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Idrotts- och föreningsnämnden har fattat beslut och översänt förslag på idrottspolitiskt program för Göteborgs Stad 2023-2030 till kommunstyrelse och kommunfullmäktige. I förslaget finns delmålen *Ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt* och *Ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningslivet*. För att uppfylla dessa riktas strategierna framför allt mot barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet och personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar.

I förslaget till idrottspolitiskt program beskrivs också att det under programperioden finns behov av att utveckla uppföljningsmetoderna. Idag saknas till stor del tidsserier som beskriver utvecklingen inom området.

I idrotts- och föreningsnämndens rapport om rättvisa bidrag och subventioner från 2022 redovisas att det finns stora skillnader i hur bidrag och stöd fördelas mellan flickor och pojkar, geografiska områden i staden, mellan olika idrotter samt mellan olika åldersgrupper. För att kunna säkerställa en mer rättvis fördelning redovisas i rapporten också att system och data för uppföljning behöver förbättras.

Utifrån de insatser som beskrivs i idrottspolitiska programmet och i förvaltningens grunduppdrag är bedömningen att målet är möjligt att nå inom mandatperioden, men för att kunna styra resurserna i rätt riktning behöver systemet för uppföljning fungera mer ändamålsenligt.

Idrotts- och föreningsnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom redan pågående aktiviteter kopplade till målet och nya satsningar i de utsatta stadsdelarna och för att komma åt underrepresentationen av kvinnors och

flickors idrottande. Det idrottspolitiska programmet ska under hösten till kommunfullmäktige för beslut om genomförande. I programmet anges flera strategier för att öka deltagandet av grupper i föreningslivet.

Ansvariga nämnder/styrelser: grundskolenämnden, socialnämnderna, AB Framtiden

6.13 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms ej sannolikt att nå.

I Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram finns målet *Göteborgs klimatavtryck är nära noll* som innebär att utsläppen inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 10,3 procent per år och de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska med minst 7,6 procent per år till 2030. Göteborgs Stad ska minska sina egna utsläpp i högre takt och använda samtliga tillgängliga verktyg och styrmedel för att driva på samhällets omställning. Den första uppföljningen av programmet gjordes under 2023 och trenden för målet bedöms vara positiv, men inte gå i en takt som leder till att målet nås. Insatser för minskad klimatpåverkan görs inom olika områden, men sammantaget går utvecklingen för långsamt. Systemförändringar behövs med nya sätt att prioritera, interagera och lösa behov inom såväl offentlig sektor som näringsliv och hushåll. Göteborgs Stad behöver fortsätta utveckla styrning, ansvarsfördelning och samverkansmodeller för att driva på nödvändig systemförändring.

Göteborgs Stads rådighet över konsumtionsbaserade och geografiska utsläpp är begränsad. Bedömningen är att budgetmålet sannolikt ej kommer att nås utan stora förändringar inom energisystemets utformning, näringslivets utveckling samt medborgarnas konsumtionsmönster. Stadens förmåga att driva på och bidra till omställning i områden med mer indirekt rådighet behöver utvecklas och stärkas vidare.

Miljö- och klimatnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom drivningsansvaret för stadens miljö- och klimatprogram samt miljöledningssystem och stadens klimatomställningsfunktion. Programmets strategier *Agera föregångare* och *Finansiering för omställning* stödjer och stärker förmågan att utveckla styrning och kommunikation, bygga kompetens i staden samt öka samverkan med näringsliv, akademi, medborgare, civilsamhälle och övrig offentlig sektor.

Ansvariga nämnder/styrelser: alla nämnder och styrelser

6.14 Göteborgs biologiska mångfald ska öka

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms ej sannolikt att nå.

I Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram finns målet *Göteborg har en hög biologisk mångfald* som innebär att Göteborg senast 2030 ska ha tillräckliga arealer av naturtyper och livsmiljöer med rätt skötsel för att bevara de arter som finns i kommunen och ge förutsättningar för att utveckla ekosystemtjänster. Den första uppföljningen av programmet gjordes under 2023 och trenden för målet bedöms vara generellt negativ. Det görs insatser för att främja biologisk mångfald i grönområden och vattenmiljöer, både i och utanför stadsmiljön, men nuvarande arbetssätt och prioriteringar inom Göteborg Stad bedöms inte motsvara vad som krävs för att nå målet. Exploatering av grönområden bedöms hindra måluppfyllelse. Utvecklade arbetssätt och ökad prioritering av biologisk mångfald och vattenfrågor krävs inom planläggning och exploatering, skydd och skötsel av natur samt inköp.

Bedömningen är att budgetmålet sannolikt ej kommer att nås med mindre än relativt stora förändringar i Göteborgs Stads agerande.

Miljö- och klimatnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom drivningsansvaret för stadens miljö- och klimatprogram samt miljöledningssystem och stadens åtgärdsplan för god vattenstatus. Nämnden utför också ekologisk miljöövervakning i marin, limnisk och terrester miljö.

Ansvariga nämnder/styrelser: stadsmiljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden, exploateringsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för inköp och upphandling, kretslopp- och vattennämnden, AB Framtiden, Higab, Älvstranden Utveckling AB, Göteborgslokaler, Göteborg Leasing AB

6.15 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms ej sannolikt att nå.

I Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram finns målet *Göteborgarna har en hälsosam livsmiljö* som innebär att göteborgarnas hälsa och välbefinnande ska främjas genom bättre luftkvalitet och ljudmiljö samt minskad användning av skadliga ämnen. Göteborg ska vara en grön och robust stad där ekosystemtjänster nyttjas för att tillgodose människors behov, nu och i framtiden. Den första uppföljningen av programmet gjordes under 2023 och trenden för målet bedöms vara positiv, men inte gå i en takt som leder till att målet nås. Insatser görs för att minska luftföroreningar och buller från vägtrafik samt begränsa förekomsten av skadliga ämnen i samhället. Insatser görs också för att främja gröna och blå strukturer samt ekosystemtjänster i Göteborg. Sammantaget bedöms nuvarande arbete inte vara tillräckligt för att nå målet. Omfattande omställning med utvecklade arbetssätt och prioriteringsmodeller krävs inom stadsutvecklingen och markanvändning, både vad gäller vägtrafik och grönblå struktur. Det krävs även beteendeförändringar kopplat till hushållens konsumtion och mobilitet.

Bedömningen är att budgetmålet sannolikt ej kommer att nås utan förändringar både i hur Göteborgs Stad agerar och där Göteborgs Stad saknar direkt rådighet, som till exempel göteborgarnas konsumtionsmönster och transportval.

Miljö- och klimatnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom drivningsansvaret för stadens miljö- och klimatprogram samt miljöledningssystem och stadens åtgärdsplan för buller samt bedriver miljöövervakning. Arbetet stöds även av programmets strategier som *Hållbara transporter*, *Grön och robust stad*, *Hållbart byggande* och *Cirkulär ekonomi*.

Ansvariga nämnder/styrelser: förskolenämnden, grundskolenämnden, nämnden för demokrati och medborgarservice, stadsmiljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden, exploateringsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för inköp och upphandling, kretslopp- och vattennämnden, AB Framtiden, Göteborgslokaler, Göteborgs Hamn AB, Göteborg Energi AB, Göteborg Leasing AB, Renova AB

6.16 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Trafikstrategi för en nära storstad har tre effektmål inom området *resor*; att minst 35 procent av resorna sker till fots eller med cykel år 2035, att minst 55 procent av de motoriserade resorna sker med kollektivtrafik år 2035 samt att restiden mellan två godtyckliga tyngdpunkter eller målpunkter är maximalt 30 minuter för bil och kollektivtrafik.

Trafikstrategin följdes senast upp genom *Trafik- och resandeutveckling 2022* och där konstateras att resorna med hållbara färdssätt ökade samtidigt som resor med bil minskade jämfört med föregående år. Utvecklingen går i rätt riktning men i nuläget för långsamt för att nå målen.

Resor till fots är svårt att mäta med säkerhet men bedöms ha ökat något och cyklingen har ökat ordentligt, det är dock långt kvar till den ökningstakt som krävs för att resorna med cykel ska nå målet.

Under åren före pandemin var utvecklingen i kollektivtrafiken mycket god, över den årliga utveckling som krävs för att nå målet. Återhämtningen efter pandemin har varit stark och det bedöms möjligt att nå målet trots hacket i kurvan. Biltrafiken minskar även efter pandemin, men för långsamt i förhållande till målet.

Framkomligheten bedöms som god; målet är uppfyllt för biltrafiken och delvis uppfyllt för kollektivtrafiken.

Den framtida trafikutvecklingen är svårbedömd, inte minst då osäkerheten är stor kring vilka långsiktiga effekter pandemin och omvärldsfaktorer som ökade el- och bränslepriser får på resandet.

Budgetmålet bedöms möjligt att nå, men det kommer att kräva fortsatt arbete, en gynnsam omvärldsutveckling och utvecklat regionalt samarbete och samverkan med andra aktörer.

Stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden är huvudansvariga nämnder för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för ett förvaltningsövergripande samverkansforum där förvaltningarna samverkar med exploateringsförvaltningen för att tillsammans främja utvecklingen av hållbara trafikslag och resor, med fokus på åtgärder inom hastighet, parkering samt framkomlighet/ytta för biltrafiken. En trepartssamverkan har initierats mellan stadsmiljöförvaltningen, Göteborgs Spårvägar och Västtrafik, bland annat för att utveckla och stärka samarbetet kopplat till planering och utförande av framför allt underhållsåtgärder i spårvägsbanan.

Ansvariga nämnder/styrelser: exploateringsnämnden, Göteborg Leasing AB

6.17 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms ej sannolikt att nå.

I Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram finns de tre delmålen *Göteborgs Stad säkrar en god ljudmiljö för göteborgarna*, *Göteborgs Stad säkrar en god luftkvalitet för göteborgarna* samt *Göteborgs Stad minskar klimatpåverkan från transporter*. Den första uppföljningen av programmet gjordes under 2023 och pekar på att det kommer att krävas omfattande åtgärder för att nå de tre delmålen. Bullernivåerna är konstanta till svagt ökande och färre nya förskolegårdar når riktvärdet på en ljudnivå under 50 dBA på de delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Halterna av kvävedioxid, NO₂, fortsätter att minska i Göteborg men halterna av inandningsbara partiklar, PM₁₀, snarare ökar på vissa mätstationer efter att ha minskat under 2000-talet. Utsläppen av växthusgaser från transporter minskade något mellan åren 2010 och 2019. Under pandemin skedde en kraftig minskning till följd av minskad trafik. En återgång i

trafiken har nu skett men ökad elektrifiering och inblandning av biodrivmedel har inneburit minskade klimatutsläpp trots återgången. Minskningen var inte i den omfattning som krävs för att nå målvärdet, varken före eller efter pandemin.

Vägtrafiken är den enskilt största källan till både buller och luftföroreningar och det bedöms att inget av de tre delmålen kan nås enbart genom energieffektivisering av fordon och en snabb övergång till el eller fossilfria bränslen. För att nå klimatmålet måste även vägtrafikarbetet, det vill säga körsträckan med motorfordonstrafik, minska med 25 procent till 2030 jämfört med idag. En sådan utveckling är beroende såväl av kommunala beslut som av hur den nationella transportpolitiken utvecklas och att individer ändrar sina resvanor och transportval.

Målet bedöms ej sannolikt att nå med nuvarande utveckling och arbetssätt.

Stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden är huvudansvariga nämnder för målet. De har tagit sig an målet bland annat inom ramen för samarbetet med genomförandet av cykelprogrammet och att omdisponera befintlig infrastruktur för att främja cykelresor och minska parkeringar, och därigenom minska utsläpp från trafiken. De deltar i arbetet med att förändra nya hastighetsgränser, där utbyggnad av stad kommer att ske utifrån de nya riktvärdena.

Ansvariga nämnder/styrelser: exploateringsnämnden, Göteborgs Spårvägar, Göteborgs Hamn AB, Göteborg Leasing AB, Renova AB

6.18 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå

I kretslopp- och vattennämndens uppföljning 2022 av avfallsplanen ingår två delmål som kan kopplas till välskött stad. Kommunen ska säkerställa att kustlinjen städas regelbundet samt Skräp på marken ska minska med 50 procent. I uppföljningen anger kretslopp- och vattennämnden att planerade åtgärder troligen räcker för att nå målet till 2030 avseende regelbunden städning av kustlinjen. Avseende det andra målet, skräp på marken, anger nämnden att det eventuellt ska räcka med planerade förbättringar för att nå målet till 2030.

Det övergripande målet i Göteborgs Stads trygghets- och brottsförebyggande program, *Göteborg är en trygg och säker stad där alla som lever och vistas tar ansvar och bidrar till ökad trygghet och minskad brottslighet*, mäts via frågor i SOM-undersökningen Göteborg är en trygg och säker stad. Undersökningen visar att färre personer upplever trygghet 2022 jämfört med 2020.

I program för full delaktighet följs bland annat rätten att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne- och utemiljöer upp. De tre indikatorerna som bland annat ligger till grund för uppföljningen är åtgärdade anläggningar med avseende på enkelt avhjälpna hinder, andel hållplatser anpassade för personer med funktionsnedsättning samt andel nöjdhet med färdtjänstresor. Uppföljningen visar på att resultaten är oförändrade under mätperioden 2020-2022.

I den första uppföljningen av Göteborg Stads Miljö- och klimatprogram bedöms det att delmålet *Göteborgs Stad ökar den biologiska mångfalden i stadsmiljön* kräver ytterligare insatser för att nås. Exploatering av grönområden i stadsmiljön bedöms försvåra måluppfyllelse och Göteborgs Stad behöver prioritera biologisk mångfald högre i stadsutvecklingen samt i förvaltning och skötsel av stadens mark.

Det är ett brett mål och utvecklingen är varken tydligt positiv eller negativ. Med flera

program och planer med ett flertal pågående aktiviteter inom målområdet bedöms målet möjligt att nå.

Stadsmiljönämnden är huvudansvarig nämnd för målet. Nämnden har i och med Göteborgs nya organisation ett helhetsansvar för de offentliga rummen. De stadsutvecklande nämnderna driver tillsammans ett arbete för att implementera Sveriges nationella arkitekturpolitik, *Politik för gestaltad livsmiljö*, som anger att våra livsmiljöer ska vara omsorgsfullt gestaltade och att alla ska ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Ansvariga nämnder/styrelser: stadsfastighetsnämnden, Higab, Göteborgslokaler, AB Framtiden, Älvstranden Utveckling AB

6.19 Göteborg ska bli en mer blandad stad, bostadsbristen byggas bort och behovet av lokaler för kommunal service tillgodoses

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå

Ett av fyra målområden i Göteborgs Stads program för jämlik stad, *Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer* handlar bland annat om att nå en större blandning av olika upplåtelseformer, bostadstyper, och kostnadsnivåer på områdesnivå. Staden verkar genom Göteborgs Stads program för bostadsförsörjning 2021-2026 för att i samverkan med marknadens aktörer möjliggöra ett varierat utbud av bostäder såväl vad avser upplåtelseformer, bostadsstorlekar och hustyper som pris- och hyresnivåer för att möta olika behov och en differentierad efterfrågan.

I Jämlikhetsrapporten 2023 konstateras att det har skett en ökad blandning av upplåtelseformer i Göteborg, men främst i de områden som redan var relativt blandade, samtidigt som den ojämna fördelningen ökat i vissa områden.

I Lägesrapport Bostadsförsörjning 2022 bedöms att det fram till år 2030 behöver byggas 4 000 till 5 000 bostäder per år för att möta framtida behov och minska dagens bostadsbrist. Byggandet de senaste åren har varit mycket stort och överträffat de nivåerna – det färdigställdes 5 400 bostäder år 2021, 5 900 år 2022 och nästan 3 000 under första halvåret år 2023. Vi står nu inför ett förändrat konjunkturläge. De osäkra förutsättningarna för bostadsbyggandet kommer sannolikt att ha inverkan på byggtakten de kommande åren. Den pågående nybyggnationen minskar snabbt - vid halvårsskiftet pågick byggande av 7 400 bostäder, det lägsta sedan år 2019. Byggstarterna har också vänt nedåt - under första halvåret 2023 påbörjades 1 100 bostäder, mer än en halvering jämfört med första halvåret 2022. Det kommer att få genomslag i antalet färdigställda bostäder från år 2025 och framåt.

I Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan 2023 görs bedömningen att lokalbehovet är i volymmässig balans när det gäller kontorslokaler, grundskola, förskola och äldreomsorg. Kontorslokalerna är dock inte fullt ut anpassade till aktuellt arbetssätt och inom båda skolformerna finns lokala underskottsområden. Bostad med särskild service (BmSS) och grundsärskolan har otillräcklig kapacitet.

Utifrån utveckling och nuläge bedöms målet möjligt att nå, med osäkerhet för hur mycket bostadsbyggandet kommer att minska.

Stadsbyggnadsnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom att en samordning av stadens utveckling sker i ett nyligen uppstartat arbete

benämnt Övergripande Inriktning för Samordnad Stadsutveckling (inom taktisk planering). I detta arbete kommer förslag till prioritering att ske mellan olika stadsutvecklings- och investeringsinitiativ utifrån måluppfyllelse och stadens samlade investeringsutrymme.

Ansvariga nämnder/styrelser: exploateringsnämnden, stadsfastighetsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, AB Framtiden, Higab

6.20 Alla göteborgare ska ha god tillgång till kultur oavsett i vilken stadsdel de bor

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms sannolikt att nå.

Inom ramen för Göteborgs Stads plan för barn- och ungdokument 2020-2023 pågår arbete för åstadkomma större och mer jämlik tillgång till konst och kultur för, av och med barn och unga. En av insatserna handlar till exempel om likvärdig kultursamordning för förskola och skola i hela staden. Planen följs upp under slutet av 2023.

Under hösten pågår framtagande av ny biblioteksplan och planen är på remiss hos berörda instanser. Planen omfattar flera insatser däribland att prioritera läsfrämjande insatser i områden med socioekonomiska utmaningar samt att arbeta för att unga och vuxna med läsmotstånd möts med läsmöjligheter.

I kulturnämndens årsrapport från 2022 beskrivs även att har fler bibliotek öppnats som Eriksbergs bibliotek, nya mer centralt belägna lokaler för stadsbiblioteket 300 m², kulturhuset Bergsjön, samt de mobila bokbussarna.

Grundskolenämnden rapporterar att det inom kulturskolan pågår ett utvecklingsarbete för att rikta verksamhet mot barn och unga med funktionsnedsättningar och för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden. Mycket av verksamheten är kostnadsfri och insatser görs för att göra verksamheten känd.

Bedömningen är att det pågår aktiviteter inom flera områden som gör att det är sannolikt att uppnå målet, men det är svårt att mäta förflyttningen.

Kulturnämnden är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet dels utifrån befintlig styrning, dels utifrån behovet att hitta nya sätt att leverera på grunduppdraget.

Ansvariga nämnder/styrelser: grundskolenämnden, Göteborg & Co

6.21 Företagsklimatet ska förbättras

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms sannolikt att nå.

Ett av de tre målen i Göteborgs Stads Näringslivsstrategiska program 2023–2035 handlar om företagsklimat och innovationskraft: *Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.* Inom strategin i Göteborg är det enkelt att driva företag pågår bland annat arbete med attityder och förståelse för företag och företagande och förenklande av stadens processer ur ett näringslivsperspektiv.

Två indikatorer används i programmet för att mäta utvecklingen när det gäller företagsklimatet. Det sammanfattande omdömet i Svenskt Näringslivs enkät till företagare har legat på samma nivå de senaste fyra åren, 2020 – 2023. Även i Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, undersökning Insikt har resultatet de senaste åren, 2019–2022, legat stabilt.

Utifrån utvecklingen och med pågående arbete bedöms målet sannolikt att nå.

Business Region Göteborg AB är huvudansvarig styrelse för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för *Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program*, där företagsklimatet är ett av sex områden i programmet.

Ansvariga nämnder/styrelser: miljö- och klimatinämnden, stadsbyggnadsnämnden, nämnden för inköp och upphandling, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, Higab, Göteborgslokaler, Göteborg & Co

6.22 Kompetensförsörjningen ska säkras och sysselsättningen för grupper långt från arbetsmarknaden öka

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

I Göteborgs Stads program för en jämlik Stad 2018–2026 ingår målområdet *Skapa förutsättningar för arbete* med flera strategier för att underlätta ett inträde på arbetsmarknaden. I Göteborgs Stads jämlikhetsrapport från 2023 beskrivs att Göteborg generellt har haft en positiv arbetsmarknadsutveckling de senaste femton åren. Sysselsättningen har ökat och arbetslösheten gått ner, på liknande sätt som övriga Sverige. Men förutsättningarna ser olika ut för olika invånare och skillnaderna kvarstår över tid. Det är främst utvecklingen för vissa grupper som har varit arbetslösa en längre tid som inte följer samma positiva trend. Unga utan slutbetyg från grundskola och gymnasium, utrikes födda, personer över 55 år och personer med funktionsnedsättningar är grupper som i högre grad är långvarigt arbetslösa. Inom vissa av dessa grupper går trenden snarare åt motsatt håll jämfört med arbetsmarknadsutvecklingen i stort.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en kompetensförsörjningsplan för Göteborgs Stad. Syftet är att ta fram en stadengemensam riktning för att säkra framförallt välfärdsverksamheternas personalförsörjning framöver. Bakgrunden är den demografiska utvecklingen där andelen äldre ökar samtidigt som arbetskraftens andel minskar. En del av planens fokusområden planeras handla om att tillvarata kompetensen på arbetsmarknaden och bredda rekryteringsbasen för stadens verksamheter.

Bedömningen är att målet är möjligt att nå, men Göteborgs Stad är också beroende av utvecklingen på arbetsmarknaden i stort och vilka nationella förutsättningar som finns i arbetsmarknadspolitiken.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för ordinarie arbete.

Ansvariga nämnder/styrelser: kommunstyrelsen, socialnämnderna, nämnden för funktionsstöd, Business Region Göteborg

6.23 Vuxenutbildningen ska i högre grad drivas i egen regi och av folkbildningens aktörer

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms möjligt att nå.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har inte tagit fram någon helhetsbild för nuläget. Då verksamhet i egen regi inte omfattas av lagen om offentlig upphandling, LOU, och befintliga ramavtal kan sägas upp i förtid av beställaren så finns inga formella hinder för att en ökad andel utbildning kan utföras i egen regi. Folkbildningens aktörer

är däremot leverantörer enligt LOU och kan därmed inte särbehandlas.

Då inga formella hinder föreligger bedöms målet möjligt att nå.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet genom att fram en genomförandeplan med tillhörande utredning som presenteras för nämnden vid sammanträdet i september. Utredningen belyser tre huvudsakliga områden; det dubbla huvudmannaskapet, den ekonomiska dimensionen samt flexibilitet och tillgängligheten för invånarna.

Ansvariga nämnder/styrelser: utbildningsnämnden

6.24 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras

Stadsledningskontorets bedömning

Målet är möjligt att nå.

Ett av de tre målen i Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare handlar om *Vi attraherar, utvecklar och behåller medarbetare* där en av strategierna är *Vi erbjuder attraktiva anställningsvillkor och förmåner*.

I halvtidsuppföljningen av programmet som genomfördes 2022 bedömdes målområdet *Vi attraherar, utvecklar och behåller medarbetare* vara det område som har längst kvar innan målet kan anses uppfyllt. Flera av de uppsatta målvärdena i programmet bedöms svåra att nå under programperioden, men utfall och orsaker kommer att rapporteras i slutuppföljningen av programmet. Samtidigt kan det konstateras att flera av indikatorerna inom målområdet har förbättrats och några mål uppnåts. Hållbart medarbetarengagemang som mäts årligen i stadens medarbetarenkät har förbättrats för såväl medarbetare som chefer. Därtill har staden redan 2022 nått målsättningen som fanns i programmet för hur attraktiva staden som arbetsgivare uppfattas av medarbetare och chefer. När det gäller andel anställda som upplever kränkningar eller särbehandling visar resultaten små skillnader mellan åren samtidigt som målsättningen om nollresultat är långt ifrån uppnådd.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en kompetensförsörjningsplan för Göteborgs Stad. Syftet är att ta fram en stadengemensam riktning för att säkra framför allt välfärdsverksamheternas personalförsörjning framöver. Bakgrunden är den demografiska utvecklingen där andelen äldre ökar samtidigt som arbetskraftens andel minskar. Planen ersätter programmet för attraktiv arbetsgivare och arbetsvillkor är en av delarna som enligt uppdragets ska ingå i planen. Genom att arbeta systematiskt med planen bedöms målet möjligt att uppnå inom mandatperioden.

Kommunstyrelsen är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare. Inom programmet har över tid flera aktiviteter bedrivits för att öka förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv där verksamhet och hälsa utvecklas. För närvarande pågår en slutrapportering av programmet.

Ansvariga nämnder/styrelser: alla nämnder och styrelser

6.25 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms sannolikt att nå

Ett av de tre målen i Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare handlar om *Vi har ett hållbart arbetsliv där verksamhet och hälsa utvecklas*. Vid halvtidsuppföljningen år 2022 konstaterades att detta delmål inte var uppfyllt men bedömdes vara det område i programmet som staden kommit längst inom. Stadens arbetsmiljöarbete beskrivs av många nämnder och styrelser som välfungerande. Den slutliga uppföljningen av programmet för attraktiv arbetsgivare pågår, men hur utvecklingen har förändrats för anställda i staden kan delvis följas med programmets indikatorer sjukfrånvaro och frisknärvaro.

Under åren 2016 till 2019 sjönk sjukfrånvaron i förvaltningarna. Därefter har den påverkats i hög utsträckning av pandemin men är nu i princip på samma nivå som år 2019. Samlade uppgifter för kommunkoncernen började tas fram först år 2020, men följer trenden i förvaltningarna fast på en lägre nivå. Frisknärvaro mäter hur stor andel av de anställda i stadens förvaltningar som har max fyra sjukdagar under ett år, uppgifter finns inte för bolagen. Frisknärvaron för stadens förvaltningar har kraftigt sjunkit under pandemiåren från 40,7 procent 2019 till som sämst 31,4 procent år 2022 då fortfarande effekterna av omikron fick betydelse. Det bör noteras att det i dessa mått inte går att särskilja arbetsrelaterad sjukfrånvaro från övrig.

I medarbetarenkäten ställs frågan Hur ofta känner du av fysiska besvär som du tror beror på din arbetsmiljö? Andelen som upplever det minst en gång i veckan har minskat något – år 2022 var det 45 procent jämfört med 47 procent både år 2020 och år 2018.

Flera saker påverkar utvecklingen av sjukfrånvaron som inte staden har full rådighet över där utformningen av sjukförsäkringssystemet är en viktig del. Det mer digitala arbetssättet, som blev en effekt av pandemin, har också förändrat sjukskrivningsbeteendet, där framför allt medarbetare med mer administrativa yrken haft möjlighet till distansarbete vid lättare sjukdomssymptom.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en kompetensförsörjningsplan för Göteborgs Stad. Syftet är att ta fram en stadengemensam riktning för att säkra framför allt välfärdsverksamheternas personalförsörjning framöver. Bakgrunden är den demografiska utvecklingen där andelen äldre ökar samtidigt som arbetskraftens andel minskar. Planen ersätter programmet för attraktiv arbetsgivare och hållbart arbetsliv är en av delarna som enligt uppdraget ska ingå i planen.

Bedömningen är att målet sannolikt kan nå utifrån utvecklingen i sjukfrånvaron och resultatet i medarbetarenkäten.

Kommunstyrelsen är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare*. Både inom programmet och inom grunduppdraget bedrivs aktiviteter för att minska stadens ohälsotal, så väl arbetsrelaterad som inte arbetsrelaterad.

Ansvariga nämnder/styrelser: alla nämnder och styrelser

6.26 Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms sannolikt att nå.

Göteborgs Stad har en gemensam inköpsprocess för att utveckla och effektivisera inköps- och upphandlingsverksamheten. För att stötta den gemensamma processen har staden gemensamma digitala tjänster, där processer och tjänster tillsammans säkerställer att staden arbetar på likartat sätt med hög kvalitet och hög effektivitet.

Göteborgs Stads riktlinje för Inköp och upphandling är styrande på området. Syftet är att säkerställa att anskaffning av varor, tjänster och entreprenader sker med rätt kvalitet och till rätt kostnad. Syftet är också att krav på social och ekologisk hållbarhet samt krav på funktion är en naturlig del av stadens inköps- och upphandlingsverksamhet.

Med ett kategoristyrkt arbetssätt arbetar inköpsverksamheterna i staden strukturerat mot övergripande målsättningar. Inköpsstrategier tas fram i samverkan med de förvaltningar och bolag som har störst volym inom respektive kategori. Därmed säkerställs att behov och krav inom respektive organisations kärnområde tillgodoses. I kategoriplanen ingår mål, nulägesanalys, behovsanalys, hållbarhetsanalys, omvärldsanalys, handlingsplan och riskanalys.

Stadengemensamma kategoriplaner har under våren tagits för IT-arbetsplats och Livsmedel och implementering av planerna pågår i stadens verksamheter.

Göteborgs Stads handlingsplan för hur inköps- och beställarkompetensen i alla Stadens nämnder och styrelser kan förstärkas har i syfte att stärka förutsättningarna för ökad effektivitet, utveckling och ordning och reda inom stadens inköp. Den första uppföljningen, under 2022, visade att en majoritet av stadens förvaltningar och bolag har genomfört aktiviteterna i handlingsplanen eller genomfört dem delvis. Då flera av aktiviteterna ännu inte var fullt genomförda, förlängdes handlingsplanen till och med 2023 och en ny uppföljning genomförs under hösten.

Med gemensamma processer på plats och ett löpande utvecklingsarbete bedöms målet sannolikt att nå.

Nämnden för inköp och upphandling är huvudansvarig nämnd för målet. De har tagit sig an målet inom ramen för grunduppdraget och *Riktlinjen för inköp och upphandling* samt *Göteborgs Stads handlingsplan för hur inköps- och beställarkompetensen i alla stadens nämnder och styrelser kan förstärkas*.

Ansvariga nämnder/styrelser: alla nämnder och styrelser

6.27 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms sannolikt att nå.

Staden har en gemensam struktur för planering och uppföljning och arbete pågår för att systematisera uppföljningen av uppdrag, program och planer och budget, både genom uppföljningssystem och uppföljningsportal. Styr- och uppföljningsmodellen finns tillgänglig för alla att ta del av.

Det pågår arbete med att se över befintliga program och planer i syfte att minska antalet och få en effektivare styrning samt minimera dubbelstyrning. Även arbete för att minska administration pågår i staden för att säkerställa att verksamheter bedrivs så resurseffektivt som möjligt. Ett exempel är förslaget till revidering av Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument, med ett antal förändringar ägnade att minska såväl styrtyngden som uppföljningstrycket i organisationen och i förlängningen även minska det administrativa arbetet.

Den beslutade modellen för systematiskt arbete med kapitalstrukturen inom Stadshuskoncernen syftar till att stärka kommunfullmäktiges insyn i, och förståelse kring respektive bolags kapitalstruktur och därmed möjliggöra en mer aktiv ägarstyrning. Den föreslagna Riktlinjen för direktavkastning är avsedd att användas som stöd och vägledning vid framtagande av kommunfullmäktiges budget. Riktlinjen etablerar grundläggande principer, definitioner och gränsvärden som tillsammans skapar

ett vägledande transparent regelverk för beräkning av direktavkastning (utdelning och kapitaltillskott) från Stadshuskoncernen.

Kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB är huvudansvarig nämnd och styrelse för målet. De har tagit sig an målet bland annat genom ett nära samarbete i planerings- och uppföljningsprocessen. Uppföljningen av budget, program och planer samt hantering av uppdrag systematiseras ytterligare och sammanförs. Styrningen, bland annat i form av arbetet med program och planer, ses över och utvecklas.

Ansvariga nämnder/styrelser: alla nämnder och styrelser

7 Övrig uppföljning

7.1 Administration och samordning

I fullmäktiges budget för 2023 finns en skrivning om att nämnder och styrelser ska vara mycket restriktiva vid anställning av personal i yrkesgrupper som arbetar med administration och ledningsarbete. Åtgärder ska vidtas för att begränsa nya och utvidgade uppgifter som medför administrativt arbete. Nämnder och styrelser uppmuntras att samarbeta för att minska administrationens omfattning i syfte att åstadkomma en mer effektiv administration och kommunikation. Även arbete som utförs av konsulter ska minska.

Stadsledningskontoret har i samband med delårsrapport augusti ställt ut frågor om hur nämnderna tagits sig an denna inriktning och om det finns beräkningar på hur mycket besparingar som hittills har hämtats hem.

Nämnderna har i sina rapporter beskrivit åtgärder som genomförts eller bedöms kunna genomföras under året. Dock är de ekonomiska beräkningarna mer svårbedömda och bara några få nämnder har i sina rapporter angivit belopp för hur mycket som åtgärderna bedömts ge i besparing. Några åtgärder i rapporteringen är återkommande och gäller främst insatser kopplade till rekrytering. Prövning och restriktivitet vid rekrytering och anställningsstopp av vissa grupper runt central administration är återkommande åtgärder som redovisas av flera nämnder.

Ytterligare en åtgärd som flera beskriver är att bättre och i större omfattning nyttja digitaliseringen och våra systems möjligheter för att minska administrationen på sikt.

Ett antal nämnder benämner arbetet med att minska konsultanvändningen som ett utvecklingsområde och det framgår att det i vissa verksamheter behövs en viss del konsulter för att klara av att genomföra uppdrag. I de stadsutvecklande nämnderna pågår ett gemensamt arbete med att identifiera och hitta möjligheter för att minska konsultanvändandet och för att hitta bättre samverkansformer mellan varandra för att skapa effektivare processer.

I Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen samt miljöförvaltningen pågår utredningar för att hitta effektiviseringar kring administrationsprocesserna och dessa arbeten ska presenteras under hösten 2023.

De fyra regionala socialnämnderna beskriver att de arbetar kontinuerligt med att effektivisera och minska administrationen genom att förenkla och tydliggöra rutiner och processer. De har skapat en gemensam struktur för att, på ett mer likvärdigt och resurseffektivt sätt, hantera de politiska styrsignalerna så som mål, uppdrag och program och planer.

Några exempel på ytterligare åtgärder som benämns i rapporteringen är:

- Åtgärder för att minimera parallellstyrning
- Skapa rutiner för mer effektiva möten
- Ett effektivare lokalutnyttjande
- Översyn av organisering för mer ändamålsenlighet.
- Ambitionssänkningar i uppföljning av bland annat program och planer
- Se över och förenkla interna processer

Nämndernas inrapportering finns i sin helhet i bilaga x.

Stadsledningskontorets bedömning:

Stadsledningskontoret konstaterar att det pågår en hel del aktiviteter för att minska

administrationen och få ner konsultanvändandet i stadens verksamheter. Dock ser vi att detta inte har fått något genomslag ännu utifrån den bedömning som kan göras av tillgänglig statistik. Detta då bland annat HR-data för augusti visar på en ökning av antalet anställda administratörer och handläggare på kommunnivå mellan augusti 2022 och augusti 2023. Detsamma gäller för kostnaderna för köp av konsulter som även de ökar under samma period.

Stadsledningskontoret konstaterar att det ser olika ut mellan nämnderna idag och att man kommit olika långt i sitt arbete med att minska administrationen och konsultanvändandet. Kontoret kommer att fortsätta ett analysarbete under hösten för att få en bättre bild över läget och kommer att återkomma i samband med årsrapporterna för 2023 med ytterligare uppföljning av vilka effekter av de administrativa besparingarna som är gjorda under året fått.

7.2 Förslag till hantering av utbetalat elstöd

Regeringen beslutade 2023-05-08 om förordningen som reglerar ansökan och utbetalning av elstöd till företag och organisationer med anledning av prisutvecklingen på el. Elstödet kan som mest uppgå till 20 mnkr för varje företag. Göteborgs Stad ansökte i maj 2023 om elstöd och har under sommaren fått utbetalt det maximala beloppet 20 mnkr. Det utbetalda elstödet bestäms utifrån elförbrukningen för perioden 2021-10-01 -- 2022-09-30. Stadsledningskontorets förslag till hantering av det utbetalda stödet innebär att kretslopp och vattennämnden, som ska bära kostnader och intäkter för taxekollektiven, föreslås få sin andel av elstödet, som kompensation för elkostnader. Resterande del, som i stort avser kommunens skattefinansierade verksamhet, läggs kommuncentralt och fördelas ej till nämnder. Merparten av kostnaden avser år 2022, vilket innebär att ersättningen inte påverkar nämndernas ekonomiska ramar under innevarande budgetår. Stadsledningskontoret föreslår därför att resterande del, läggs som en kommuncentral post som ej fördelas till nämnderna.

Under den aktuella perioden uppgick stadens kostnad för el till 246 mnkr. Under samma tid uppgick kretslopp och vattennämndens kostnader till 44 mnkr. Nämndens andel av det utbetalda bidraget uppgår därmed till 3,6 mnkr. Stadsledningskontoret föreslår därför att 3,6 mnkr utbetalas till kretslopp och vattennämnden som kompensation i enlighet med elstödet intentioner.

Den föreslagna utbetalningen till kretslopp och vattennämnden hanteras i ärendet *Underlag för kompletterande budget oktober*, dnr 0634/23.

7.3 Avtalssamverkan

Enligt 9 kap. 37 § kommunallagen ska kommunstyrelsen årligen rapportera till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan. Avtalssamverkan innebär att en kommun träffar avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun eller region. Rapporteringsskyldigheten innebär att kommunstyrelsen ska sammanställa befintliga och nya avtal som är aktuella under året och rapportera dessa till kommunfullmäktige. Syftet med rapporteringen är att kommunfullmäktige ska vara informerad och kunna ta fullt ansvar för verksamheterna även om den utförs av en annan kommun eller region. I samband med delårsrapport augusti har stadsledningskontoret begärt in uppgifter från stadens nämnder om vilka avtal som finns beslutade på respektive nämnd. En sammanställd redovisning av dessa finns bilagt denna rapport och innehåller både avtalssamverkan där nämnden utför verksamhet för annan kommun/region och där nämnden överlämnat till annan kommun/region att utföra verksamhet.

7.4 Nya krav på hållbarhetsrapportering påverkar staden

Nya regleringar från EU inom hållbarhet och finans har börjat påverka stadens verksamheter på olika sätt och kommer att fortsätta göra det i ännu större utsträckning framgent. Syftet är att styra investeringarna inom EU till verkligt hållbar verksamhet, öka transparensen och förhindra att företag framställer produkter som mer miljövänliga än de faktiskt är, så kallad grönmalning. Från och med 2025 kommer bolagen i Stadshuskoncernen att omfattas av EU:s uppdaterade direktiv om företags hållbarhetsrapportering (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) och EU:s taxonomiförordning för hållbara investeringar. Regelverken medför att Stadshus i sin årsredovisning för koncernen ska redovisa väsentliga hållbarhetsaspekter inklusive miljö, sociala frågor, mänskliga rättigheter och bolagsstyrning (så kallade ESG-faktorer). Detta inkluderar hur hållbara koncernens produkter och tjänster är i förhållande till taxonomin. Införandet medför bland annat att bolagskoncernens påverkan på framför allt miljö och klimat tydliggörs. Taxonomin påverkar också stadens emittering av Gröna obligationer. Redan 2022 anpassades ramverket för obligationerna för att bättre vara i linje med taxonomins krav.

Under 2023 och 2024 genomförs ett utvecklingsarbete inom Stadshuskoncernen för att utforma arbetssätt och rutiner som kommer krävas för att göra koncernen redo att rapportera på de krav som ställs. Arbetet innefattar också att samverka med övriga intressenter inom staden som följer upp eller tillhandahåller hållbarhetsdata för att minimera parallell uppföljning och ökad administration.

7.5 Övriga uppföljningsfrågor bolag

Under denna rubrik redovisas styrintformation som bolag bedömer är väsentlig för kommunstyrelsen men som inte definieras som en avvikelse mot bolagets affärsplan eller framgång i annan del av rapporteringen till kommunstyrelsen.

Göteborgs Stadshus AB

Hantering av pågående satsningar för koldioxidinfångning inom koncernen

Stadshus har i tidigare rapportering till kommunfullmäktige, senast i årsrapporten för 2022, konstaterat att det succesivt tas steg i koncernen rörande koldioxidinfångning och anslutande aktiviteter som transport med mera. Aktiviteter bedrivs i huvudsak i Göteborg Energi AB, Renovabolagen och i Göteborgs Hamn AB. Stadshus har tidigare bedömt att i det fall CCS-satsningar medför strategiska prioriteringar, ny inriktning eller start av ny affärsverksamhet bedöms det som viktigt att ägare ges möjlighet att ta ställning i god tid innan eventuella beslut tas om att genomföra projekten.

I delårsrapporten per 31 augusti lämnas ingen information om framdrift inom CCS-området från Göteborg Energi AB eller Göteborgs Hamn AB. I rapporten från Renovakoncernen framgår att arbetet fortskrider och att det under våren har genomförts ytterligare studie/förstudie, finansierad av Göteborg Energi AB och Renovabolagen, angående införande av CCS-teknik på Renovas avfallskraftvärmeverk och den modernaste pannlinjen.

Stadshus gör fortsatt bedömningen att det mot bakgrund av exempelvis tekniska och ekonomiska risker är viktigt att denna typ av satsningar av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, hemställs till ägare för ställningstagande i god tid innan eventuella beslut tas om att genomföra projekt.

Energi (Koncernen Göteborg Energi)

Elnätkapacitet

Göteborgs Energikoncernen uppmärksammar i sin delårsrapport att den storskaliga elektrifieringen av industri och transporter för en hållbar samhällsutveckling kommer driva ett snabbt ökande elbehov. Detta medför ett ökat kapacitetsbehov som kräver förstärkningar och utbyggnad av transmissions- och regionnät vilket rapporteras innebära kommande stora investeringsbehov i det lokala nätet. Mot bakgrund av Vattenfalls tilldelningsbeslut avseende eleffektuttag, pågående kundsamtal samt medial uppmärksamhet informerade Göteborgs Energi i en särskild skrivelse till styrelsen i Stadshuset i juni om sin bedömning av läget avseende elnätscapacitet till Göteborg.

Ökning av oljelager

I syfte att öka försörjningstryggheten inför kommande eldningsäsong rapporteras att oljelagren har utökats.

Modell för beräkning av intäktsramar för elnätsverksamheten

Från energikoncernen har tidigare under året rapporterats om att Energimarknadsinspektionen aviserat en ny modell för beräkning av intäktsramar perioden 2024-2027 vilket skulle förändra förutsättningarna för ekonomi och kassaflöde i elnätet. Enligt rapporten har Energimarknadsinspektionen beslutat att ej genomföra metodbyte mot bakgrund av dom i kammarrätten. Osäkerhet kvarstår vad gäller förändringar i lagen om särskilt investeringsutrymme och konsekvenser i form av negativ ekonomisk påverkan.

Skattebefrielse av biogas med mera

Den 9 mars ogiltigförklarades EU-kommissionens skattebefrielse av biogas och biogasol. Detta rapporteras kunna innebära att Skatteverket kan komma att kräva tillbaka full skatt från och med 2021. Aktiviteter pågår i syfte att säkerställa fortsatt skattebefrielse och att det inte sker återkrav kopplat till volymer som förbrukats i fjärrvärmeproduktionen.

Bostäder (Framtidenkoncernen)

Nyproduktionstakten kan påverkas både positivt och negativt av konjunkturläget

Koncernen beskriver att 341 bostäder, varav 279 hyresrätter, 60 bostadsrätter samt 2 konverteringar, färdigställts till och med augusti och att koncernen prognosticerar att 350-370 bostäder kommer att färdigställas under året. Koncernen gör fortsatt bedömningen att kommunfullmäktiges uppdrag om 2 300 färdigställda bostäder per år från och med år 2025 kommer bli svårt att genomföra 2025 och 2026. Koncernen beskriver att det finns risk att ny- och ombyggnationer skjuts på framtiden mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen men också att avmattningen inom byggsektorn kan leda till lägre byggpriser och innebära möjligheter för bolaget att förvärva byggrätter, ett arbete som intensifierats under året och där bedömningen görs att det kan uppstå tillfällen på marknaden i närtid.

Ytterligare försämrade marknad för bostads- och äganderätter

Koncernen redovisar vidare att konjunkturläget även har gjort att marknaden för att sälja bostads- och äganderätter ytterligare har försämrats. För Egnahemsbolaget har det inneburit en kraftigt avstannade försäljning. Bolaget har de senaste åren produktionsstartat byggnation utan försäljningskrav men med hänsyn till det försämrade läget har man det senaste halvåret infört säljkrav på vanligtvis 40 procent innan produktionsstart. Bolaget gör också en bedömning av om projekt kan ställas om till hyresrätter.

Omställning av projekt till hyresrätt har visat sig vara svåra att genomföra då hänsyn behöver tas till ett antal olika faktorer såsom försäljningsläge, efterfrågan, behov samt graden av blandade upplåtelseformer i det aktuella området. Koncernen beskriver därför ett pågående arbete med att se över bolagets kostnadsstruktur och anpassa

organisationen till rådande efterfrågan, samtidigt som bolaget bör balansera detta mot en beredskap inför ett ändrat marknadsläge när konjunkturen vänder. Egnahemsbolaget förbereder också för en flytt av kontoret till Johanneberg Science Park, vilket möjliggör förstärkt samverkan med Framtiden Byggutveckling.

Stadshus konstaterar att det är osäkert hur länge de försämrade marknadsförutsättningarna för bostads- och äganderätter kommer att bestå. Situationen innebär en finansiell risk och ett förändringstryck för bolaget. Bolaget och Förvaltnings AB Framtiden förutsätts hålla Stadshus informerad och att om läget förvärras eller bedöms bli långvarigt ge kommunfullmäktige möjlighet att i ett tidigt skede ta ställning till bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar.

Ansträngt läge för Framtiden-koncernen

Det rådande konjunkturläget med kraftigt ökade räntenivåer samt ett högre kostnadsläge gör att koncernen redovisar en lägre lönsamhet jämfört med föregående år med ett lägre resultat och kassaflöde som följd. Koncernen beskriver att man inte får full täckning för de ökade kostnaderna genom högre intäkter, då dessa är beroende av resultatet från de årliga hyresförhandlingarna. Högre räntenivåer skapar dessutom samtidigt ett tryck uppåt på marknadens avkastningskrav, vilket inneburit att fastighetsvärdena har sjunkit under året. Detta innebär i sin tur att färdigställda nyproducerade fastigheter, samt viss nyproduktion under byggnation, som tidigare har gynnats av ökade fastighetsvärden nu uppvisar ett nedskrivningsbehov när värdena har fallit tillbaka. De yttre faktorerna såsom nedskrivningsbehov och ökade räntekostnader påverkar koncernens resultat negativt med 221 mnkr fram till och med augusti jämfört med årets budget för samma period och koncernen prognosticerar för helåret ett resultat efter finansnetto om 3 mnkr, vilket är 421 mnkr lägre än budget för året.

Stadshus konstaterar att Framtiden-koncernen har en omfattande och bred verksamhet, innefattande nyproduktion, ombyggnads- och underhållsinsatser i befintligt bestånd samt koncernens satsning i utvecklingsområdena. Detta i kombination med den ansträngda ekonomiska situationen som Framtiden beskriver ovan är oroande. Stadshus kommer att följa utvecklingen i koncernen noga.

Turism, Kultur och Evenemang (Göteborg & Co-koncernen)

Liseberg - Fakturering av kommungemensamma tjänster

Intraservice fakturerar Liseberg för Kommungemensamma tjänster. I juli 2022 ökade denna fakturering från budgeterat 1,4 mnkr till 3,0 miljoner kronor på årsbasis, en ökning med 1,6 mnkr, eller +116 procent. För 2023 ligger prognosen på 3,1 mnkr. Orsaken till ökningen är att Intraservice ändrat fördelningsnyckel på ett, enligt Liseberg, mycket ofördelaktigt sätt där säsongsanställda inkluderas i beräkningen. Liseberg beskriver att man för närvarande endast nyttjar en liten del av de kommungemensamma tjänsterna då Lisebergs komplexa affär kräver att flertalet av dessa tjänster hanteras av Liseberg själv. Därmed, menar Liseberg, att man bär en oproportionerligt hög andel av kostnaderna för de kommungemensamma tjänsterna. Liseberg vill därför att utestående fakturor krediteras och att en ny mer rättvis fördelningsnyckel fastställs. Liseberg anger att man i flera möten och i övrig kommunikation påtalat detta för Intraservice utan resultat. Liseberg har därför inte betalat de fakturor som Intraservice ställt ut. Till och med augusti 2023 uppgår fakturerat ej betalt belopp till 4,1 mnkr.

Näringsliv (Business Region Göteborg AB)

Avveckling av Johanneberg Science Park AB

Det formella beslutet om avveckling av Johanneberg Science Park AB (JSP) fattades på årsstämman 30 juni. Plan för avveckling till halvårsskiftet 2024 tas nu fram av bolaget. Styrelsen består efter årsstämman av fem ledamöter (två representanter vardera från grundare samt extern ordförande). Övriga delägare har på årsstämman avstått sin rätt att utse ledamöter.

I enlighet med tidigare beslut täcker grundarna (BRG, Chalmers) direkta avvecklingskostnader hos JSP till följd av beslutet. För perioden tom juni 2023 uppgår det till 1 645 500 kr vardera för grundarna för avtal som direkt belastat resultat. Utöver avvecklingskostnader har kapitaltäckningsgarantin 2021-2022 nyttjats för räkenskapsåret 2022 för att återställa aktiekapitalet efter visat slutligt underskott. BRG har lämnat ett kapitaltillskott om 837 400 kr utifrån sin ägarandel som grundare. (Göteborg Energi har lämnat 74 200 kr utifrån sin ägarandel som huvudägare).

Arbetet med avveckling löper på, dock med några månaders försening. Det är fortsatt osäkert läge över ekonomin och prognosen framåt. Arbeta sker med att färdigställa delårsbokslut per 31 augusti för granskning och för att klargöra status och kontroll över bolagets löpande verksamhet och prognos. Styrelsen har fattat beslut om att upprätta en kompletterande kontrollbalansräkning som ska granskas av bolagets revisorer.

Regionala bolag

Gryaab AB

Gryaab rapporterar att reningsresultat och biogasproduktion under första halvåret ligger på förväntade nivåer. Produktionen av slam som återförs till jordbruksmark och ersätter konstgödsel är mycket god. Cirka 80 procent av producerad volym uppnår kvalitetskraven enligt Revaq (certifieringssystem för hantering av avloppsvatten).

Gryaab rapporterar vidare att alla delägarkommuner nu har tagit ställning till och tillstrykt inriktningsbeslutet gällande investering i kapacitetsutveckling av Ryaverket. En tidig kostnadsindikation ger en investeringsutgift, inklusive förprojektering, på 3,7–5,9 miljarder kronor i 2018 års kostnadsnivå. I slutet av 2024 kommer en uppdaterad kostnadsindikation som underlag för beslut om förprojektering.

7.6 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

Sammanfattningsvis har de huvudsakliga åtgärderna som verksamheterna planerat och/eller vidtagit utifrån lex Sarah bland annat avsett:

- Riktad kompetensutveckling
- Riktad metodstöd/handledning av stödpedagog för personal och förtydligande av metoder
- Ökad samverkan inom förvaltningarna med tydliggörande av processer
- Information om avvikelseprocessen och rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah
- Genomgång med personal gällande innebörden av självbestämmande, delaktighet och begränsningsåtgärder
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

De åtgärder som genomförts kopplad till lex Maria är kompetensutveckling gällande avvikelserapportering och signering och uppdatering av vårdplaner.

Tabellerna nedan avser kvartal 2, 2023.

Kvartal 2 2023	Äldreomsorg	IFO/Funktionshinder	Annan verksamhet	Totalt
Lex Maria	0	4	0	4
Lex Sarah	1	5	0	6
Totalt	1	9	0	10

7.7 Ej verkställda SoL/LSS-beslut

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap §1 och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 9 är staden skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla alla gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt antal dagar som förflutit sedan beslut. Staden ska kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader, vilka typer av insatser besluten gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Tabellerna nedan avser kvartal 2, 2023.

Ej verkställda beslut enligt LSS

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS har minskat på totalen jämfört med samma period föregående år. Även den genomsnittliga väntetiden har blivit kortare.

Det är inom daglig verksamhet och bostad med särskild service som flest ej verkställda beslut återfinns. Antalet ej verkställda beslut inom daglig verksamhet har ökat jämfört med samma period föregående år. Nämnden arbetar aktivt för att kunna verkställa fler beslut. En utökning av dagliga verksamhet i egen regi har kunnat genomföras genom bättre anpassade lokaler och nya enheter. Det har även tillkommit nya platser genom externa leverantörer inom daglig verksamhet LOV. Kontinuerligt arbete pågår för att anpassa verksamheterna i egen regi utifrån brukarnas behov och efterfrågan. Trots det arbete som pågår finns det ett fortsatt behov av lokalplanering och verksamhetsutveckling för att möta behovet av daglig verksamhet.

Antal icke verkställda beslut om bostad med särskild service enligt LSS (BmSS) har minskat sedan augusti 2022. Nämnden har verkställt fler beslut genom expansion av egna lägenheter samt genom fler köp inom ramavtal. Bristen på bostäder för personer med omfattande behov av stöd som kan ha utmanande beteende är fortsatt stor. Dessutom finns behov av att kompetensutveckla medarbetare för att skapa bättre förutsättningar att ge dessa personer adekvat stöd.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Övervägande delen av ej verkställda beslut enligt SoL avser särskild boendeform för äldre. Trots att nämnden för äldre samt vård- och omsorg har köpt fler platser i privat regi så har antalet ej verkställda beslut ökat jämfört med samma period föregående år. Fler personer ansöker om och får beviljat vård- och omsorgsboende. Majoriteten av de personer som inte har fått sina beslut verkställda har tackat nej till ett eller flera erbjudanden.

Antalet ej verkställda beslut inom de regionala socialnämnderna har minskat. Nämnderna uppger att besluten som rör kontaktfamilj och kontaktperson inte verkställs på grund av svårigheter att hitta lämpliga uppdragstagare.

	LSS FH	SoL FH	SoL IFO	SoL ÄO	Summa
Socialnämnden Centrum			2		2

Socialnämnden Sydväst			6		6
Socialnämnden Nordost			8		8
Socialnämnden Hisingen			5		5
Nämnden för funktionssstöd	251	58			309
Äldre, samt vård- och omsorgsnämnden				225	225
Summa	251	58	21	225	555
Varav antal beslut med avbruten verkställighet	59	7	0	0	66

Ej verkställda LSS-beslut

	Antal			Antal dagar, genomsnitt		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Bostad med särskild service vuxna	35	59	94	560	593	581
Korttidsvistelse utanför egna hemmet	4	13	17	176	366	321
Personlig assistans	0	0	0	0	0	0
Daglig verksamhet	43	70	113	384	399	393
Biträde kontaktperson	4	2	6	194	157	182
Ledsagarservice	1	5	6	195	328	306
Avlösarservice i hemmet	3	4	7	313	270	288
Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar	0	8	8	0	564	564
Totalt	90	161	251	228	335	282

Ej verkställda SOL-beslut

	Antal			Antal dagar, genomsnitt		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Särskild boendeform (äldreomsorg, handikappomsorg)	144	89	233	379	299	349
Korttidsboende/växel	0	7	7	0	172	172
Hemtjänst	8	6	14	309	134	234
Boendestöd	11	12	23	195	169	181
Dagverk./sys.sät	2	1	3	173	740	362
Kontaktperson	6	5	11	235	139	191
Kontaktfamilj	3	9	12	361	267	290
Bostad IFO						
Behandlingshem						

Öppenvårdsverk	1	1	2	191	95	143
Avlösning i hemmet	1	0	1	99	0	99
Annat bistånd						
Totalt	176	130	306	354	265	317

BILAGA 1

Beredskap för särskilda ändamål (tkr)	Budget helår	Utfall perioden	Prognos helår	Avvikelse
Allmän reserv*	148 400	100 000	148 400	0
Försörjningsstöd extra beredskap**	50 000	50 000	50 000	0
Beredskap ökade kostnader enligt finansieringsprincipen***	50 300	50 200	50 200	100
Summa beredskap för särskilda ändamål	248 700	200 200	248 600	100

*Ursprunglig budget om 100 mnkr löstes upp i samband med kommunstyrelsens beslut i kompletterande budget maj (2023-05-24 § 435). I kommunfullmäktiges beslut (KF2023-06-09 § 13) fastställdes den allmänna reserven till 48 400 efter justerad skatteprognos. Budgetposten har därmed utökats med 48 400 tkr. Prognosen utgår från att KS kommer ianspråkta även tillkommande 48 400 tkr.

** Budgeten löstes upp i kompletterande budget maj (KS 2023-05-24 § 435 och KF 2023-06-09 § 13)

*** 50 200 fördelades till nämnderna i kompletterande budget februari (KS 2023-03-22 § 220)

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål	Budget helår	Utfall perioden	Prognos helår	Avvikelse
Revisorskollegiet	39 926	26 618	39 926	0
Indexering infrastrukturella avsättningar	4 300	8 930	17 400	-13 100
Bidrag politiska partier	32 270	21 513	32 270	0
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000	3 000	3 000	0
Lindholmen science park Visual Arena	3 200	2 133	3 200	0
Johanneberg science park (aktieägartillskott)	2 000	2 000	2 000	0
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500	1 667	2 500	0
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500	1 000	1 500	0
Kommunövergripande avgifter	62 960	42 331	62 960	0
Räddningstjänsten brandvatten	4 180	2 787	4 180	0
Medlemsavgift räddningstjänsten	383 870	255 914	383 870	0
Pensioner Räddningstjänsten	101 245	67 497	101 245	0
Stärkt Klimatanpassning	10 000	9 000	10 000	0
Jubileumsplanen Göteborg 400 år	100 000	100 000	100 000	0
Samordningsförbundet	16 485	11 372	16 485	0
Evakuerings- och omställningskostnader	100 000	43 556	100 000	0
Göteborg Filmstudios	1 000	0	1 000	0
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	7 000	0	7 000	0
Arenauppdraget	10 000	0	10 000	0
Klimatneutralt byggande	1 000	0	1 000	0

BILAGA 1

Pensionskostnader	3 530 000	2 654 641	3 515 000	15 000
Finansiering via intern pensionsavgift	-2 220 000	-1 519 737	-2 260 000	40 000
Summa budgeterade kostnader för särskilda ändamål	2 196 436	1 734 222	2 154 536	41 900
Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser	Budget helår	Utfall perioden	Prognos helår	Avvikelse
<u>Medel som hanteras genom beslut av Göteborg & Co</u>				
Jubileumsplanen Göteborg 400 år (GBG & Co)	10 000	3 310	10 000	0
<u>Medel som hanteras av miljö- och klimatnämnden</u>				
Klimatkontrakt	700	467	700	0
<u>Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter</u>				
Extern visselblåsarfunktion	700	176	700	0
Personal- och kompetensförsörjning	45 000	16 646	45 000	0
Kommuner mot Brott (ny avropspost enl beslut i kompl. budget februari)	6 100	0	6 100	0
<u>Näringslivsfrämjande åtgärder (15 mnkr)</u>				
Avropas Citysamverkan	1 000	0	1 000	0
<u>Trygghetsfrämjande åtgärder</u>				
LOV 3 områden (kommunstyrelsen)	35 000	18 534	35 000	0
Lokala trygghetsöverenskommelser med näringslivet (avropas kommunstyrelsen)	1 000	0	1 000	0
Förstärkt kamerabevakning (avropas Stadsmiljönämnden)	5 000	0	0	5 000
Uppsökarverksamheten (avropas genom gemensamt beslut i Socialnämnderna)	5 000	3 333	5 000	0
Samverkanslokaler (avropas kommunstyrelsen och socialnämnd centrum)	2 000	0	2 000	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp- och vattennämnden</u>				
Dagvatten och skyfall	10 500	7 000	10 500	0
Kretslopp- och vattennämnden västsvenska paketet	2 000	1 300	2 000	0

BILAGA 1

Skattekollektivets eventuella övertagande av nedlagda deponier	1 000	667	1 000	0
Kapitalkostnader skyfall	600	0	600	0
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	100	0	100	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden</u>				
Enkelt avhjälpna hinder*	10 000	10 000	10 000	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av socialnämnderna och idrotts- och föreningsnämnden</u>				
Fritidsbanker	1 500	762	1 500	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av Utbildningsnämnden, Grundskolenämnden och Stadsmiljönämnden</u>				
Sommarlovskort	31 000	2 848	31 000	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnd centrum</u>				
Beredskap ökade kostnader temporära bostäder	3 000	1 893	3 000	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av exploateringsnämnden</u>				
Beredskap ökade kostnader temporära bostäder	17 000	11 333	17 000	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnderna</u>				
Förstärkt måltids-, kvälls-, helg- och lovverksamhet (Ny avropspost enl. beslut i kompl. budget maj)	20 000	651	20 000	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnd Sydväst</u>				
Utökad finansiering för anvisningsboende (Ny avropspost enl. beslut i kompl. budget maj)	14 100	0	14 100	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av kulturnämnden och Förskolenämnden</u>				
Alfons Åbergs Kulturhus (Ny avropspost enl. beslut i kompl. budget maj)	2000	0	2000	0
Summa poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser	224 300	78 920	219 300	5 000
	Budget	Utfall	Prognos	Avvikelse
Koncernbanken				
Ränteintäkter bolag	816 000	681 066	1 086 000	270 000
Räntekostnader	-857 000	-754 235	-1 158 000	-301 000
Övriga finansiella poster	-12 000	-24 198	-39 000	-27 000
Internränta nämnder	400 000	257 004	400 000	0
Resultat koncernbanken	347 000	159 637	289 000	-58 000

Delårsrapport aug 2023-Nämnder

**Återrapportering av återhållsamhet inom
administration, konsulter och
ledningsarbete**

Innehållsförteckning

1	Arkivnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2	Stadsbyggnadsnämnden	3
3	Exploateringsnämnden	4
4	Förskolenämnden	5
5	Grundskolenämnden	6
6	Idrotts- och föreningsnämnden	7
7	Kommunledningen	8
8	Kretslopp och vattennämnden	10
9	Kulturnämnden	11
10	Stadsfastighetsnämnden	13
11	Miljö- och klimatnämnden	15
12	Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning	17
13	Nämnden för demokrati och medborgarservice	18
14	Nämnden för funktionsstöd	19
15	Nämnden för inköp och upphandling	20
16	Nämnden för Intraservice	21
17	Socialnämnden Centrum	22
18	Socialnämnden Hisingen	24
19	Socialnämnden Nordost	26
20	Socialnämnden Sydväst	28
21	Stadsrevisionen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
22	Stadsmiljönämnden	30
23	Utbildningsnämnden	31
24	Valnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
25	Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	32
26	Överförmyndarnämnden arvoden	33

1 Stadsbyggnadsnämnden

1.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

I förvaltningens arbete med att skapa förutsättningar för en effektiv styrning finns en uttalad ambition att i första hand förhålla sig till gällande reglemente samt mål och uppdrag som är politiskt beslutade. Av detta följer att vara restriktiva med att införa en omfattande målstruktur på förvaltningsnivå. På detta sätt minimeras risken att skapa en parallell styrning som driver en ökad administration i form av såväl planering som uppföljning. I de förslag till riktningar som förvaltningen utarbetar till nämnden finns också en målsättning om att tydligt prioritera bland program och planer för att öka tydligheten och effektiviteten i ledningsarbetet.

Samtliga rekryteringar på förvaltningen hanteras genom beslut av överordnad chef där alternativa sätt att lösa uppkomna vakanser genom t ex omfördelning av arbetsuppgifter alltid provas. I vissa fall anlitar förvaltningen även resurskonsulter för att täcka upp tillfälliga behov av arbetskraft som alternativ till att anställa administrativa resurser. Förvaltningen har tydliggjort inriktningen att personella resurser ska användas effektivt genom att chefer och medarbetare deltar i de sammanhang där de aktivt kan bidra till verksamheten. Förvaltningen håller också på att uppdatera rutin för meningsfulla och effektiva möten. Bedömningen är att förvaltningen har en lågt dimensionerad central administration i relation till uppdraget men arbetar för att finna ytterligare effektivisering inom allmän administration och inom kommunikation.

I flera digitaliseringsprojekt som bedrivs på förvaltningen finns en uttalad målsättning om en minskad administration men i många fall finns ledtid i att få denna effekt. I andra fall har utvecklingsprojekt inte utfallit som förväntat vilket försvårat ett effektivt resursutnyttjande. Exempel på detta är bland annat kommungemensamt systemstöd för ärendehantering Ciceron samt kommungemensam digital bokslutspärm.

Utifrån uppdraget om minskad konsultanvändning deltar förvaltningen i gemensamt arbete med övriga stadsutvecklande förvaltningar för att skapa bättre förutsättningar uppföljning av volym. Förvaltningen har också utarbetat och tydliggjort en konsultstrategi som anger vilka kategorier av konsulter som används inom verksamheten.

2 Exploateringsnämnden

2.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningen har en funktion som granskar och överprövar alla önskemål om rekrytering av medarbetare, inkl. vikariat och ersättningsrekryteringar. Detta innebär att rekryterande chef behöver motivera varför en rekrytering behövs och vilka konsekvenser ett avstående från rekrytering får för verksamheten.

Detta har bland annat inneburit att förvaltningen har valt att avveckla vissa verksamheter kopplat till kommunikationsuppdrag som förvaltningen övertagit från Älvstranden utveckling AB, eftersom förvaltningen bedömer att den verksamheten inte ska prioriteras över annan verksamhet. Besparingen uppgår till 3-4 miljoner kronor.

Stort fokus läggs på digitalisering där förvaltningen bedömer att en anställd IT-utvecklare med rätt kompetens kan spara in flera miljoner konsultkostnader för den IT-utveckling som bedöms nödvändig inom verksamheten, inte minst i uppbyggnadsfasen av den nya förvaltningens arbetssätt och processer. Besparing bedöms till 1 miljon årligen.

När det gäller konsultanvändning pågår ett gemensamt arbetet mellan NOS-förvaltningarna kring identifiering och möjligt åtgärder för att minska konsultanvändandet.

3 Förskolenämnden

3.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

En arbetsgrupp på förskoleförvaltningen bestående av enhetschef digitalisering och innovation, enhetschef kansli, planering och analys samt enhetschef ekonomi har fått i uppdrag att utreda och ta fram förslag på hur administrationen ska minskas inom förskolenämndens verksamhet.

I uppdraget ingår att ta fram förslag på åtgärder som kan leda till minskad administration inom områdena digitalisering, administrativt stöd samt styrning och samordning. Arbetet leds av en styrgrupp bestående av utbildningschef Centrum, avdelningschef styrning och ledning samt avdelningschef ekonomi, fastighet och säkerhet. Styrgruppen har i sin tur fått uppdraget från förvaltningsdirektör.

Arbetsgruppen ska presentera sina förslag för förvaltningsledningen i oktober 2023. När beslut om förslag fattats kommer en tid- och aktivitetsplan för åtgärderna att tas fram.

Rekrytering av personal i yrkesgrupper som arbetar med administration och ledningsarbete på förskoleförvaltningen ska godkännas av överordnad chef.

4 Grundskolenämnden

4.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningen har under hela året tillämpat restriktivitet i anställning av personal som inte arbetar direkt i kärnverksamheten. Utifrån nämndens ekonomiska läge råder anställningsstopp på förvaltningscentral sedan nämndens beslut den 25 april 2023. Naturliga avgångar återbesätts inte och inga nyanställningar görs. Avsteg från anställningsstoppet sker endast i samråd med nämnden. Med central förvaltningsnivå avses centrala stödavdelningar och enheter samt avdelningschef, utbildningschef, biträdande utbildningschef och eventuellt andra tjänster kopplat till förvaltningsledningen. Anställningsstoppet avser inte centrala avdelningars verksamheter för måltid, lokalvård, vaktmästeri och Kulturskolan. Besparingar på förvaltningscentral nivå prognosticeras vid augustiprognosen till omkring 13 mnkr, vilket innebär en förbättrad prognos med 6 miljoner sedan maj.

Parallellt pågår i förvaltningen en utredning för effektivare administration och utvecklingsarbete för ökad grad av processorientering för att bättre nyttja tillgängliga resurser.

5 Idrotts- och föreningsnämnden

5.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningen är mitt inne i en organisationsöversyn. Den inbegriper både förvaltningens strategiska styrning, samarbetsformer, samt utformning av stödresurser och administration, för att säkerställa att resurser används på ett så effektivt sätt som möjligt. Förvaltningen är restriktiv vid återanställning av administrativa resurser, exempelvis i samband med pension.

Utveckling av förvaltningens boknings- och bidragssystem fortsätter, vilket på sikt kommer minska behovet av administration.

6 Kommunledningen

6.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Stadsledningskontorets grunduppdrag utgörs i stort av ledningsarbete och uppgifter inom området som benämns administration. Kontoret behöver ständigt ha fokus på effektivt arbete med rätt kvalitet liksom att värdera vilka resurser kontoret lägger på olika uppdrag för att tillgodose kommunstyrelsens behov av styrinformation och beslutsunderlag.

I arbetet stadsledningskontoret driver sätts generellt fokus på befintlig styrning, som i viss utsträckning bedrivs parallellt i exempelvis budget, planer och program. En samordning kring exempelvis uppföljning och rapportering med ett mindre tidskrävande arbetssätt kan begränsa den administrativa hanteringen.

Stadsledningskontoret har påbörjat en genomlysning internt i syfte att se på vilket sätt administrationen kan minska för kontoret. Syftet är även att se hur kontoret kan minska mängden administration för andra nämnders och styrelser verksamheter i de gemensamma processerna. Ett exempel är förslag på revidering av riktlinjen för styrande dokument, med ett antal förändringar som ska leda till minskad administration. Ärendet redovisades på kommunstyrelsens sammanträde den 5 september.

Kontoret tillämpar en rutin som innebär att all ersättningsrekrytering tas upp i ledningsgruppen för samordning och beslut om återbesättning.

Lokalkostnader är den näst största kostnadsposten, efter personalkostnader, för stadsledningskontoret. Från och med årsskiftet delar drygt etthundra medarbetare från tre andra förvaltningar och Stadshus AB Högvaktens kontorslokaler med stadsledningskontoret. Stadshus AB:s tidigare lokalyta är omvandlad till gemensamma möteslokaler. Det förändrade beteendet sedan pandemin med ett ökat arbete hemifrån både öppnade för och krävde ett samnyttjande av lokaler för effektiv lokalanvändning.

Under senare år har ett antal digitala lösningar tagits fram som underlättar arbetet inom olika processer och bidrar till att minska det administrativa arbetet. Digitala verktyg gör det lättare att samla in och analysera information, reducerar pappersarbete och minskar hantering av enklare ärenden. Se även avsnitt 2.1 Verksamhetens utveckling Digitalisering.

Stadsledningskontorets användning av konsulter varierar över tid beroende på karaktären på aktuella uppdrag. Exempelvis används konsulter innevarande år för följeforskning av innovationsprogrammet, arenaprojektet, energibesparingsprojekt, produktion av webbsändning av fullmäktigemöten. Under de senaste åren har kontorets konsultkostnader minskat. Fokus för kontoret är att alltid följa stadens rekommendationer och att säkerställa att konsulter används effektivt och bara om det behövs. Prognos för innevarande år pekar på en minskning på cirka 50 procent jämfört föregående år.

Belopp i mnkr	Utfall Jan - Aug 2023	Utfall helår 2022	Utfall helår 2021	Utfall helår 2020	Utfall helår 2019	Utfall helår 2018
Konsultkostna der	6,4	22,3	21,4	17,3	21,3	28,3

7 Kretslopp och vattennämnden

7.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

För att begränsa nya och utvidgade uppgifter kan Kretslopp och vatten konstatera att för att minska administrationen, som påverkar styrningen, behöver samtliga chefsnivåer i förvaltningen bättre prioritera (utifrån grunduppdragen) vad som ska göras, vem som ska göra det, hur det ska göras och när det ska ske. Förvaltningens arbete med en utvecklad styrmodell med tillhörande ekonomimodell är ett sätt att på sikt begränsa den administrativa belastningen genom att ta bort vissa administrativa aktiviteter i styrning- och uppföljningskedjan och aktivt värdera vilka uppgifter/uppdrag som organisationen kan sluta att göra när nya tillkommer. Sammantaget ska detta ge bättre förutsättningar att minska den administrativa belastningen på verksamheten som helhet, inte bara i kärnverksamheten.

Kretslopp och vatten har också påbörjat arbetet med att utveckla befintliga administrativa stödresurser, att de har rätt typ och nivå av kompetens och om de skall placeras som en central funktion eller ute på plats i verksamheten.

Inför rekrytering av administrativ personal i stödfunktionerna, i samband med exempelvis naturlig rörlighet, sker en analys i ledningsgruppen för stöдавdelningarna huruvida en ersättningsrekrytering behöver göras. I de fall en nyrekrytering sker är ett arbetssätt som kommer prövas framgent att vid rekryteringen genomföra en noggrann avvägning mellan utbildningsnivå och vad de faktiska arbetsuppgifterna kommer att vara. Här kommer Kretslopp och vatten att prioritera att det administrativa stödet har mer av en operativt stödjande roll mot chefer i allmänhet och mot chefer i driften i synnerhet.

Användning av olika typer av konsulter är under analys i samverkan med övriga stadsutvecklande förvaltningar. Det finns ett behov av viss andel konsulter i investeringsprojekt för att utföra förvaltningens grunduppdrag.

8 Kulturnämnden

8.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningen har, på nämndens uppdrag, utrett och följt upp om den organisation förvaltningen har är mest lämpad med tanke på uppdrag, omfattning och resurser, med fokus på förbättrad arbetsmiljö och följsamhet till styrning och ledning. Nämnden förklarade uppdraget fullgjort i juni 2023.

Utredningen visade att förvaltningen har *lägre* andel ledningspersonal, administratörer och handläggare än jämförda förvaltningar med liknande personalvolym. Förvaltningen har också *lägre* andel förvaltningsövergripande stöd- och specialistfunktioner. Förvaltningen bedömde att det vore kontraproduktivt att dra ned ytterligare på dessa grupper och funktioner.

Förvaltningen bedömde att utredningen *inte* gav indikationer på att förvaltningen har en väsentligt avvikande andel ledningspersonal i förhållande till jämförda förvaltningar i Göteborgs Stad. Kulturförvaltningen ligger nära medelvärdet för de 13 jämförda förvaltningarna och under medelvärdet för de nio förvaltningar med mer jämförbar total personalvolym. De förvaltningar som har en väsentligt lägre andel ledningspersonal än kulturförvaltningen avviker från kulturförvaltningen i att ha betydligt större total personalvolym.

Andelen administratörer och handläggare varierar stort i de jämförda förvaltningarna. Förvaltningen bedömde att det till stor del har samband med att behoven i de olika grunduppdragen skiljer sig åt. Kulturförvaltningen har en *låg* andel administratörer, betydligt under medelvärdet för de 13 förvaltningarna. Jämfört med medelvärdet i de nio förvaltningarna med mer jämförbar personalvolym avviker kulturförvaltningen än mer. Andelen handläggare i kulturförvaltningen visar samma mönster, det vill säga att kulturförvaltningen har en *låg* andel handläggare. Andelen är lägre än medelvärdet för de 13 förvaltningarna och betydligt lägre än medelvärdet för de nio mer jämförbara förvaltningarna.

Förvaltningen bedömde att åtgärder som minskar andelen ledningspersonal, administratörer och handläggare riskerar att få ytterligare negativ påverkan på chefsorganisationen och stöd- och specialistfunktionernas uppdrag att stödja verksamheten. Vilket i sin tur riskerar att leda till negativ påverkan på medarbetarnas arbetsmiljö. Förvaltningen bedömde att sådana åtgärder skulle ha negativ påverkan på ekonomi- och verksamhetsstyrningen, vilket skulle försämra förutsättningar för måluppfyllelse, effektivitet, arbetsmiljö och intern styrning och kontroll.

Den begränsning av personer som arbetar med administration och ledningsarbete som förvaltningen har genomfört under perioden har bestått i att tillfälligt vakanssätta chefs- och stödfunktioner. Det har påverkat chefernas förutsättningar negativt. Vid nyanställningar av personal, också vid anställningar av yrkesgrupper som arbetar med administration och ledningsarbete, tillämpar förvaltningen anställningsprövning. Den innebär översyn av behov och uppgifter, möjligheter till omfördelning och avslut av uppdrag, i varje enskilt fall. Beslut om anställning fattas i samråd med överordnad chef och HR. De ersättningsrekryteringar som har gjorts under året har varit nödvändiga utifrån pågående uppdrag och befintlig arbetsmiljösituation.

Omfattningen av konsulter i verksamheten bedöms 2022 omfatta cirka 4,5 miljoner kronor och under perioden januari till och med augusti 2023 cirka 2,5 miljoner kronor. Bedömningen innebär att helåret 2023 möjligen kan innebära en minskning jämfört med 2022. Majoriteten av konsultköpen avser IT och avser utveckling och underhåll av verksamhetssystem. Eftersom förvaltningen är systemägare för ett antal system är det nödvändigt med köp av specialistkompetens som inte finns i förvaltningen eller staden.

Förvaltningen konstaterar att kontering och klassificering av konsultkostnader behöver kvalitetssäkras för bättre styrinformation. Definitionen av konsulter är inte självklar. I vissa fall är gränsen mellan vad som är konsultinsats och en vanlig tjänst inte helt tydlig. Ett annat svårdefinierat område är utbildning/handledning som genomförs med anlitade konsulter.

Med konsulter avses här specialuppdrag som utförs av företag eller enskilda personer, med specialkompetens, som inte är anställda i staden. En konsult är en rådgivande, kvalificerad specialist inom ett visst område. Arbetsområdena är vanligtvis rådgivning och utredningar avseende tekniska och administrativa frågor, juridik, rekryteringstjänster och liknande specialuppdrag. Personal från personaluthyrningsföretag och liknande för att täcka tillfällig personalbrist i ordinarie verksamhet klassificeras som inhyrd personal, alltså inte som konsulter. Förvaltningens definition sammanfaller i stort sett med den som finns i stadens kontoplan och som används i den kommunala sektorn.

9 Stadsfastighetsnämnden

9.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Personalnytt

Denna sida har vi nu tagit bort vilket inneburit mindre administration för förvaltningen.

Tjänstgöringsintyg

Staden har infört ett automatiserat tjänstgöringsintyg och stadens alla förvaltningar skall gå in i detta. Även stadsfastigheter ska införa detta, vilket kommer resultera i minskad administration.

Våra styrande dokument

Förvaltningen ser över våra styrande dokument och anpassar rutinerna till stadens riktlinjer i det mån det går. Detta för att undvika att ha lokala rutiner som kräver översyn.

Översyn av förvaltningsintern administration

Varje avdelning i förvaltningen arbetar med att identifiera verksamhetsnära administration som kan effektiviseras.

Exempel på administration som ses över är förutsättningarna för att använda digital signering fullt ut och att endast signera de handlingar som kräver signering, det vill säga förändra arbetssätten.

Rutin för delegationsbeslut har uppdaterats med information om att delegationsbeslut inte behöver skrivas ut och undertecknas utan kan skapas, bekräftas och sparas helt elektroniskt i ärendehanteringssystemet. Den uppdaterade rutinen minskar mängden pappershandlingar som skrivs på och sedan skannas in för registrering med uppskattningsvis några hundra stycken årligen.

Nytt ärendehanteringssystem möjliggör att till exempel bekräftelse av upprättade dokument, hantering av tjänsteutlåtanden inför nämndbeslut och anmälan av delegationsbeslut kan ske helt elektroniskt i systemet. Ett internt arbete pågår med att ta fram manualer och utbildningar för att sprida information om funktionerna i systemet.

Sammanhållen stadsutveckling

Samarbetet mellan de stadsutvecklande förvaltningar har intensifierats under våren och omfattande insatser pågår i syfte att öka transparens och effektivitet i stadsutvecklingsarbetet. Redan på kort sikt märks skillnad i hur olika kompetensområden utbyter erfarenheter och stöttar varandra i områden där en annan förvaltning saknar kompetens. Exempel på kompetensområden som arbetar tätare tillsammans och nyttjar kompetens över förvaltningsgränserna är jurister, kommunikatörer, nämndadministratörer, registratorer, arkivarier, utvecklingsledare, säkerhetspersonal mm. Ett helt nytt sätt att samarbeta och använda varandras resurser är till exempel att exploateringsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen har upprättat en gemensam organisation för TiB (tjänsteperson i beredskap).

Ytterligare insatser som genomförs är att lägga en gemensam grund för hur våra stadsutvecklande förvaltningar definierar konsulter samt se i vilka delar som vi kan samverka för en bättre styrning, uppföljning och kontroll av förvaltningarnas konsultanvändning. En projektgrupp med representanter för de fyra förvaltningarna kommer att tillsättas under hösten.

Upphandling av nytt fastighetssystem

Arbetet för att upphandla ett nytt fastighetssystem har påbörjats med målsättningen att implementera detta under 2024. Det som efterfrågas är ett flexibelt, modernt och användarvänligt fastighetssystem som:

- minskar behovet av manuella administrativa rutiner och ger enkel tillgång till information för att skapa goda förutsättningar för kvalitativa uppföljningar samt en hög servicenivå till användare och kunder.
- bidrar till en mer effektiv drift och förvaltning och därigenom en god leverans till verksamheterna som nyttjar fastigheterna, inklusive säkerställande av fastighetsägarens ansvar i förhållande till säkerhet, hälsa och miljö (myndighetskrav).

10 Miljö- och klimatnämnden

10.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Under hösten 2021 gjordes en översyn av förvaltningens utbud av administrativt stöd (verksamhetsstöd) till kärnverksamheten. Översynen syftade till att säkerställa att det administrativa stödet kompetensmässigt och kvantitativt ska vara väl anpassat till kärnverksamhetens behov och att stödet har effektiva och kvalitetssäkrade arbetssätt. Stödet ska också aktivt driva och samordna ett löpande förbättringsarbete till stöd för kärnverksamheten. Organisation av det administrativa stödet ska bidra till en ökad grad av flexibilitet och robusthet när det gäller det stöd som kan levereras. Resultatet av utredningsarbetet pekade på ett behov av att samla allt administrativt stöd i verksamhetsstödet, och inte längre ha vissa funktioner i kärnverksamheten. Målet med detta är att säkerställa att medarbetarna i kärnverksamheten kan fokusera på sitt grunduppdrag, och att alla får det administrativa stöd som de behöver. Utredningsarbetet pekade också på behov för en omorganisation av verksamhetsstödet till fyra stöдавdelningar som samlat har ett större ansvar än tidigare att stötta kärnverksamheten administrativt.

Under 2022 och 2023 har arbetet fortsatt med att hitta ännu effektivare arbetssätt, erbjuda ett väl anpassat chefsstöd (goda organisatoriska förutsättningar för cheferna) och ett starkt fokus på att minska det samlade administrativa arbetet. Här kan nämnas ett pågående utredningsarbete kring de administrativa rutinerna inom myndighetsutövningen och därunder diarieföring av handlingar. Miljö- och klimatnämndens planer för digitalisering och IT, för informationshantering och för utveckling av kommunikation bidrar gemensamt till att säkerställa att förvaltningen styrs transparent och resurseffektivt.

Vid samtliga anställningar av personer som arbetar med administration och ledning är förvaltningen mycket restriktiv och en nyanställning kräver godkännande av överordnad chef. Användande av konsulter till administrativa arbetsuppgifter förekommer i ringa omfattning. Förvaltningen bedömer dock att när det är ändamålsenligt bör kärnverksamheten också fortsättningsvis upphandla konsulttjänster till specifika tidsbegränsade specialistuppdrag.

Flera av miljö- och klimatnämndens mål och uppdrag i budget för 2023 både understödjer effektivisering och ställer krav till god ledning samt bra administrativt stöd, till exempel:

Kommunfullmäktiges budgetmål

- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.
- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.
- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.

Uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelse inom budgetbeslut

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.

- Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att, utifrån rapporten, ta fram konkreta åtgärder i syfte att minska administrationen. Uppdraget ska återredovisas i respektive nämnd/bolag.

11 Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning

11.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

En kommun får enligt 3 kap 19 § kommunallagen lämna över vården av en kommunal angelägenhet till en privat utförare. Kommunens roll som ansvarig huvudman är dock densamma. Med det avses ansvar inför kommuninvånare oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av privata utförare.

I ett flertal kommuner och landsting bedrivs vuxenutbildning på entreprenad. Detta innebär att merparten av medarbetarna på förvaltningen har administrativa uppgifter då exempelvis lärartjänster ligger hos leverantörerna.

Förvaltningen har tagit fram en rutin för prövning inför rekrytering av tjänster som avser administrativa och ledningstjänster. Rutinen innebär att innan rekrytering påbörjas ska avstämning ske med HR som tillstyrker eller avstyrker rekrytering. Överordnad chef fattar beslut om huruvida rekrytering ska ske eller ej.

Förvaltningen befinner sig för närvarande i en stor organisationsöversyn. Det innebär att vissa chefstjänster är vakanta eller innehas av en tillförordnad chef i avvaktan på framtida organisation för att säkerställa rätt bemanning. Vissa rekryteringar har dock beslutats om och genomförts för att säkerställa arbetsmiljön för medarbetare och övriga chefer. Detsamma gäller vissa administrativa tjänster.

Förvaltningen använder sig idag av konsulter kopplat till organisationsöversynen, vissa utredningar som berör fler aktörer än den egna förvaltningen och vissa specialuppdrag rörande avancerad upphandling och i genomförandet av exempelvis uppdrag som rör utbildningscenter för batteritillverkning.

12 Nämnden för demokrati och medborgarservice

12.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningen fortsätter översyn av ändamålsenlig organisation. I det arbetet ingår att identifiera administrativa uppdrag som kan samordnas och effektiviseras. Detta sker bland annat genom översyn av förvaltningens stödfunktioner.

Överförmyndarverksamheten har ett behov av att få en högre resurseffektivitet med goda leveranser och samtidigt en hållbar arbetsmiljö. För att möta detta är en av flera åtgärder att arbeta med verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering. Målsättningen är exempelvis en minskad tidsåtgång i administrativ hantering för handläggare, i form av verksamhetssystem som underlättar arbetet samt möjlighet till automatisering av arbetsmoment.

Förvaltningen använder få konsulttimmar, när konsult används är det framförallt i form av specialistkompetens utanför nämndens grunduppdrag.

13 Nämnden för funktionsstöd

13.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Nämnden arbetar systematiskt med att minska administration utifrån Göteborgs Stads budget 2023. Nämnden har identifierat åtgärder som minskar administration. Dessa åtgärder handlar om vad nämnden kan effektivisera och förenkla för kärnverksamheten eller sluta göra inom administration. I arbetet finns perspektivet chefers förutsättningar med för att säkerställa att rätt åtgärder genomförs.

De områden som nämnden ser är ambitionssänkning i uppföljning av program och planer, förenkla interna processer så som digital signering, formkrav för olika typer av handlingar, posthantering, avgiftshantering, internfakturering, habiliteringsersättning, synpunktshantering, uppföljning, automatiserade stickprovskontroller. Vidare ser nämnden att hemtagning av redovisningstjänster från Intraservice förväntas innebära effektivisering. Utvärdering av införd inköpsorganisation pågår och behöver resultera i minskad administration för chefer.

Nämnden arbetar med flertalet av åtgärderna och kommer fortsätta med det framåt. Nämnden ser inga ekonomiska effekter av åtgärderna per augusti men åtgärder förväntas ge ekonomisk effekt framåt. Hemtagning av redovisningstjänster från Intraservice kommer ge ekonomisk effekt från september 2023.

Nämnden ser att det finns möjligheter att minska administrationen genom ökad samordning när det gäller kommungemensamma tjänster i staden. Både inför upphandling av dessa och när de är i drift. Lagstiftning och riktlinjer för informationssäkerhet och skydd av personuppgifter ställer höga krav på de kommungemensamma tjänsterna likväl som funktioner för gallring och arkivering av allmänna handlingar. Systemen upphandlas gemensamt och systemförvaltningen är centraliserad men varje nämnd är ansvarig för de personuppgifter och handlingar som registreras i verksamhetssystemen utifrån nämndens ansvarsområde. Med det ansvaret följer exempelvis att göra konsekvensbedömningar inför att börja använda ett system som redan finns och används i staden, teckna personuppgiftsbiträdesavtal med systemleverantörer och liknande. Här finns samordningsvinster att göra då flera nämnder använder systemen på samma sätt och registrerar samma typ av uppgifter i dem. Även vad gäller gallring och arkivering av allmänna handlingar bör samordning kunna ske så samma uppgifter förekommer hos många nämnder.

Behov finns också av tjänstelegitimation för att kunna utveckla digital signering av handlingar som kräver underskrift. I dagsläget kräver digital signering, som i sig skulle innebära minskad administration att anställda använder privat Bank-id. Införande av tjänstelegitimation är något som med fördel skulle kunna samordnas i staden.

14 Nämnden för inköp och upphandling

14.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningen har genomfört en genomlysning och arbetar för att utveckla organisation och arbetssätt. Då inköps- och upphandlingsförvaltningen är en liten organisation, men ändå behöver säkerställa att de krav som ställs som nämnd och myndighet uppfylls, används olika lösningar så som delade tjänster och även konsultanvändning i de fall det är mer ändamålsenligt utifrån vilken specialistkompetens som behövs. Direktör beslutar om nyanställning genom rekrytering ska ske.

15 Nämnden för Intraservice

15.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningen har under året haft en rekryteringsprövning för att säkerställa att endast nödvändiga rekryteringar genomförs och för att få synergier och effektivisera kompetensförsörjningsbehov.

Förvaltningen genomförde en omorganisation genom att skapa fem avdelningar direkt under direktören från och med 1 januari 2023. Det innebar också sammanslagningar och samutnyttjande av resurser inom ledningsstöd - och administration.

Förvaltningen har under året påbörjat en analys av chefers förutsättningar och därmed fått en bild av administrativa processer och dess upplevda effektivitet.

Ett arbete med att se över och effektivisera de administrativa processerna kring årshjulet är också initierat.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med processutveckling som en del av det ständiga förbättringsarbetet, däribland de administrativa processerna.

Arbetet med att effektivisera de administrativa processerna fortsätter och ska på sikt bidra till att förvaltningen kan ägna mer tid till sina kärnverksamheter och skapa bättre förutsättningar för organisationens medarbetare och chefer.

Intraservice har arbetat fram styrande och stödjande principer för konsultanvändande. Det innebär också etablerade rutiner för upphandling av konsulter inklusive beslutsunderlag för att säkerställa att vi endast upphandlar konsulter när vi inte kan genomföra uppgifter eller hitta befintliga resurser för att genomföra nödvändiga uppdrag.

16 Socialnämnden Centrum

16.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Kontinuerligt förbättringsarbete och digitalisering

Socialförvaltningen Centrum arbetar kontinuerligt med att minska administrationen, genom att förenkla och tydliggöra rutiner, processer alternativt ändra eller ta bort överflödiga styrande dokument. Digitaliseringsarbetet ska på sikt bidra till att minska administrativ hantering. Bland annat genom digital brevlåda för kommunikation med klienter, säker digital kommunikation mellan myndigheter, automatisering av försörjningsstöd, digital faderskapsbekräftelse och Mini-marias onlinemottagning. Ett pilotprojekt ska genomföras tillsammans med Nordost och SPINK för att förenkla och digitalisera inköpsprocessen vid köpt vård och boende.

Chefernas organisatoriska förutsättningar

Förvaltningen arbetar sedan starten 2021 med chefernas organisatoriska förutsättningar och ser resultat, bland annat låg personalomsättning bland chefer. En del i arbetet med chefernas förutsättningar skapa förutsättningar för att leda verksamheten genom att avlasta administrativa arbetsuppgifter genom effektivare hantering och stödjande funktioner. Förvaltningsledningen tar ställning till ersättningsrekryteringar till centrala stödfunktioner samt hur förändrade eller ökade behov ska hanteras, exempelvis informationssäkerhet, krisberedskap och civilt försvar. Förvaltningen bedömer att kraven inom många områden ökat och därmed administration som hanteras av stödjande funktioner istället för att belastat cheferna.

Konsulter används endast i begränsad omfattning när resurser eller kompetens saknas, till exempel i väntan på rekrytering av socialsekreterare i myndighetsutövning, där vakanser annars skulle få mycket stor påverkan på arbetsmiljö och de som behöver hjälp av socialtjänsten.

Målområdesarbete

Stadens styrning är komplex. Nämnden ska bidra till 12 program, 21 planer samt 12 mål och 12 uppdrag i kommunfullmäktiges budget samt nya uppdrag och planer som kommunfullmäktige beslutat om under året. För att fokusera mer på genomförande och helhetssyn, än på att hantera separata styrsignaler arbetar förvaltningen med fem målområden där program och planer kategoriserats med liknande mål och uppdrag. Att alla fyra socialförvaltningar arbetar med samma målområden underlättar dialogen och samarbete mellan förvaltningarna på ledningsnivå. Arbeta pågår för att bredda dialogen i Centrum och involvera enhetschefer och andra funktioner i målområdesarbetet.

Nämnd - introduktion och uppdrag

Nämnden har under året fått introduktion och ökad kunskap om nämndens ansvar och verksamheterna i förvaltningen genom nämnddagar, studiebesök och muntliga föredragningar. Det förväntas bidra till effektivt ledningsarbete och minskad administration. Antalet uppdrag är färre jämfört med föregående år, vilket förbättrat möjlighet till genomförande och minskat administrationen. Förvaltningen besvarar frågor muntligen och informerar genom förvaltningsdirektörens rapport.

Gemensamma identifierade behov

Förvaltningen ser tillsammans med övriga socialförvaltningar, förvaltningen för funktionsstöd och äldre, vård- och omsorgsförvaltningen att det finns möjligheter att minska administrationen genom ökad samordning när det gäller kommungemensamma tjänster. Både inför upphandling av dessa och när de är i drift. Lagstiftning och riktlinjer för informationssäkerhet och skydd av personuppgifter ställer höga krav på de kommungemensamma tjänsterna likväl som funktioner för gallring och arkivering av allmänna handlingar. Systemen upphandlas gemensamt och systemförvaltningen är centraliserad men varje nämnd är ansvarig för de personuppgifter och handlingar som registreras i verksamhetssystemen utifrån nämndens ansvarsområde. Med det ansvaret följer exempelvis att göra konsekvensbedömningar inför att börja använda ett system som redan finns och används i staden, teckna personuppgiftsbiträdesavtal med systemleverantörer och liknande. Här finns samordningsvinster att göra då flera nämnder använder systemen på samma sätt och registrerar samma typ av uppgifter i dem. Även vad gäller gallring och arkivering av allmänna handlingar bör samordning kunna ske så samma uppgifter förekommer hos många nämnder.

Behov finns också av tjänstelegitimation för att kunna utveckla digital signering av handlingar som kräver underskrift. I dagsläget kräver digital signering, som i sig innebär minskad administration, att anställda använder privat Bank-id. Införande av tjänstelegitimation skulle med fördel kunna samordnas i staden.

17 Socialnämnden Hisingen

17.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Förvaltningens fokus sedan uppstart som ny förvaltning i januari 2021 är att säkerställa *rätt* mängd stöd till chefer och medarbetare för att möjliggöra att deras tid kan läggas på kärnuppdraget och inte på administrativa uppgifter. Som ett led i detta har förvaltningen rekryterat ytterligare stöd till chefer och medarbetare i form av psykologstöd, personsäkerhet, stöd i Treserva samt ytterligare inköpsstöd. Syftet är att säkra bland annat socialsekreterarnas känsla av psykologisk trygghet samt minska tiden för cheferna att arbeta med grunduppdraget vilket i sin tur också bidrar till en attraktiv arbetsgivare. Syftet med det utökade stödet är också en av flera insatser för att försöka minska personalomsättningen.

Konkreta åtgärder för att minska administrationen är:

Beslut har fattats i förvaltningsledningen den 22 augusti om att samtliga administrativa tjänster och stödfunktioner som ska återrekryteras först ska tas upp för beslut i förvaltningsledningen.

Stadens styrning är mycket komplex. Utöver mål och uppdrag har socialförvaltningen Hisingen cirka 30 riktade planer och program. Det handlar om allt från avfallshantering, jämlik stad och digitalisering till att förhindra nyrekrytering av unga till kriminella nätverk. Samtliga planer och program innehåller vardera en mängd insatser och åtgärder som ska genomföras och sedan följas upp vid olika tidpunkter. Mycket av styrningen korsar varandra. Som ett led i att minska administration arbetar förvaltningen i målområden där planer och program klustras med liknande mål och uppdrag i ett försök att lägga mer fokus på genomförande och helhetssyn än att sitta vid dator och dokumentera uppföljning. Samtliga 4 SF arbetar med samma struktur och målområden.

En organisationsöversyn har skett av förvaltningens administrativa enhet. Syftet är att förtydliga stödet för cheferna och renodla rollerna. Uppdelning har skett på chefsstöd (personec och proceedo) samt resterande verksamhetsstöd.

Förvaltningen har flertalet gånger rapporterat om en önskad samordning från staden i flera frågor. Det handlar bland annat om digitalisering och kontinuitetshantering. Idag finns funktioner i förvaltningarna som försöker samordna sig själva vilket tar mycket tid och riskerar minska kvaliteten i hanteringen av frågor mellan förvaltningarna.

Förvaltningen ser tillsammans med övriga socialförvaltningar (4 SF, FFS samt ÄVO) också möjligheten att minska administrationen genom ökad samordning när det gäller kommungemensamma tjänster. Både inför upphandling av dessa och när de är i drift. Lagstiftning och riktlinjer för informationssäkerhet och skydd av personuppgifter ställer höga krav på de kommungemensamma tjänsterna likväl som funktioner för gallring och arkivering av allmänna handlingar. Systemen upphandlas gemensamt och systemförvaltningen är centraliserad men varje nämnd är ansvarig för de personuppgifter och handlingar som registreras i verksamhetssystemen utifrån nämndens ansvarsområde. Med det ansvaret följer exempelvis att göra konsekvensbedömningar inför att börja använda ett system som redan finns och används i staden, teckna personuppgiftsbiträdesavtal med systemleverantörer och liknande. Här finns samordningsvinster att göra då flera

nämnder använder systemen på samma sätt och registrerar samma typ av uppgifter i dem. Även vad gäller gallring och arkivering av allmänna handlingar bör samordning kunna ske så samma uppgifter förekommer hos många nämnder.

18 Socialnämnden Nordost

18.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Målområde/uppföljning och rapportering

Under året har förvaltningen startat upp ett arbete för att skapa en större delaktighet och effektivare hantering i omhändertagandet av alla mål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget samt stadens alla program och planer. Förvaltningens bedömning är att detta arbetssätt, där alla politiska styr signaler slås samman inom fem målområden, är ett mer resurseffektivt sätt att arbeta som i slutändan kommer leda till en ökad kvalitet i våra verksamheter. Målområdena är indelade enligt nedan och är inrättade för att vara bestående över tid och för att hantera politiska styr signaler oavsett politiskt styre.

- Tidiga insatser
- Delaktighet, inflytande och tillit
- Arbetsmarknad och sysselsättning
- Trygghet och stadsutveckling
- Kultur, kvalitet och effektivitet

Samarbete och samordning med andra förvaltningar

Socialförvaltningen Nordost samarbetar aktivt med andra förvaltningar inom staden för att minimera dubbelarbete och åstadkomma en mer effektiv administration.

Under året har de fyra socialförvaltningarnas arbete med flyktingsamordning och återsökningar av statliga bidrag för ensamkommande centraliserats ytterligare till den gemensamma enheten för flyktingsamordning som är organiserad i socialförvaltningen Centrum.

Under hösten kommer den gemensamma enheten redovisningstjänster som varit organiserad hos Intraservice att upphöra. I samband med det har socialförvaltningarna gemensamt valt att organisera uppgifterna som denna enhet har hanterat i en förvaltning, istället för uppdelat på de fyra socialförvaltningarna. Under hösten kommer socialförvaltningarna även att samla funktioner som arbetar med de gemensamma välfärdsprocesserna inom en enhet i socialförvaltningen Hisingen.

Sedan tidigare har socialförvaltningarna organiserat det gemensamma arbetet med köpta insatser hos enheten samordnad placering och inköp (SPINK) i socialförvaltningen Sydväst samt arbetet med övergripande statistik och kunskapsunderlag hos enheten för stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling (SKU) i socialförvaltningen Centrum.

2023 startades enheten tjänsteförvaltning integrerad digitalisering (TID) upp i socialförvaltningen Nordost. TID arbetar för samtliga socialförvaltningar, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Omorganisation av stödorganisation med fokus på chefers förutsättningar

Under 2023 har förvaltningen gjort en översyn av stöдавdelningarnas organisation och utifrån den beslutat och genomfört en omorganisation. Syftet med

omorganisationen har varit att skapa bättre förutsättningar för chefer och medarbetare i verksamheten. Det har inneburit enstaka utökningar för några stödenheter inom frågor som verksamheten uppfattat som tungrodda och besvärliga att hantera, exempelvis kopplat till säkerhet och lokaler. Samtliga utökningar har blivit godkända av överordnad chef.

Konsultanvändning och ledningsarbete

Förvaltningen har hög personalomsättning och svårigheter att rekrytera. Därför finns ett behov av att hyra in personal som snabbt kan ersätta ordinarie socialsekreterare under den tid som rekrytering pågår. Detta görs för att ordinarie personal ska få en rimlig arbetsbelastning och för att upprätthålla en god rättssäkerhet. Även om den höga personalomsättningen kvarstår har förvaltningens kostnader för inhyrd personal sjunkit under 2023 jämfört med 2022.

I linje med arbetet med chefers organisatoriska förutsättningar har förvaltningen omorganiserat enheter och avdelningar för att sänka antal medarbetare per chef. Det innebär att antalet chefer inom kärnverksamheten utökats marginellt. Samtliga utökningar har blivit godkända av överordnad chef.

Digitalisering och effektiva processer

Förvaltningen ser att det finns möjligheter att minska administrationen genom ökad samordning när det gäller kommungemensamma tjänster. Både inför upphandling av dessa och när de är i drift. Lagstiftning och riktlinjer för informationssäkerhet och skydd av personuppgifter ställer höga krav på de kommungemensamma tjänsterna, likväl som funktioner för gallring och arkivering av allmänna handlingar. Systemen upphandlas gemensamt och systemförvaltningen är centraliserad, men varje nämnd är ansvarig för de personuppgifter och handlingar som registreras i verksamhetssystemen utifrån nämndens ansvarsområde. Med det ansvaret följer exempelvis att göra konsekvensbedömningar inför att börja använda ett system som redan finns och används i staden, teckna personuppgiftsbiträdesavtal med systemleverantörer och liknande. Här finns samordningsvinster att göra då flera nämnder använder systemen på samma sätt och registrerar samma typ av uppgifter i dem. Även vad gäller gallring och arkivering av allmänna handlingar bör samordning kunna ske så samma uppgifter förekommer hos många nämnder.

Med införandet av ny styrmodell för den digitala förvaltningen i staden har socialförvaltningen Nordost uppdraget att förvalta och vara drivande i den digitala verksamhetsutvecklingen gentemot stadens samtliga vård- och omsorgsförvaltningar. Flera projekt pågår, såsom e-tjänst för orosanmälningar, automatiserad process för behörigheter, samt aktivitetsapp för mötesplatser för unga.

Automatiseringen av utbetalt försörjningsstöd och e-tjänst för elektroniska ansökningar fortgår. Numera är 40 procent av förvaltningens ansökningar digitala, vilket lett till minskad administration för verksamheten.

Under 2023 har flera avdelningar börjat använda "Mina meddelanden" som innebär att brev skickas digitalt till en digital brevlåda (exempelvis Kivra) alternativt via en extern postleverantör i de fall mottagaren inte har en digital brevlåda. Det minskar det manuella arbetet med att skicka brev till dom vi är till för.

Förvaltningen fortsätter att arbeta med att minska administrationen genom att förenkla och tydliggöra rutiner och processer, alternativt ändra eller ta bort överflödiga kontroller och styrande dokument. Flera interna pilotprojekt pågår, exempelvis med att digitalisera förvaltningens avtalshantering samt ett gemensamt pilotprojekt med socialförvaltningen Centrum och SPINK för att förenkla och digitalisera inköpsprocessen vid köp av vård och boende.

19 Socialnämnden Sydväst

19.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

I kommunfullmäktiges budget för 2023 anger fullmäktige att i ett svårt ekonomiskt läge ska välfärdspersonal, och en första linjens personal, prioriteras. Förvaltningen arbetar löpande med att effektivisera arbetssätt med fokus på dem vi är till för.

Under föregående år (2022) startade förvaltningen upp ett arbete för att skapa en större delaktighet, högre kontroll och effektivare hantering av de politiska målen och uppdragen. Detta arbete har benämnts Målområdesarbetet och förvaltningens uppfattning är att arbetssättet med att slå samman samtliga politiska styrsignaler (mål, uppdrag och program/planer) inom fem målområden, har fallit väl ut. Målområdena är indelade enligt nedan, och är inrättade för att vara bestående över tid och för att hantera politiska styrsignaler oavsett politiskt styre:

- Tidiga insatser
- Delaktighet, inflytande och tillit
- Arbetsmarknad och sysselsättning
- Trygghet och stadsutveckling
- Kultur, kvalitet och effektivitet

Arbetet har fortsatt under innevarande år och är en lärande process och ett arbete som förvaltningen utvecklar kontinuerligt.

Förvaltningen har genom en administrativ översyn och omorganisation skapat bättre förutsättningar för chefer att kunna fokusera på sitt uppdrag och få rätt administrativt stöd. Arbetet med att effektivisera de administrativa processerna sker löpande.

Inom försörjningsstödet har arbetet med automatisering fortsatt och frigjort resurser för första linjens personal att fokusera på det kvalitativa arbetet i mötet med klienterna.

Det är känt inom offentlig förvaltning att uppföljning och rapportering ibland slukar mycket tid som skulle kunna användas för att utföra grunduppdraget. Utifrån detta har förvaltningen inlett ett arbete med att samla statistik, uppföljning och minska rapportering.

Förvaltningen har under senare tid haft en relativt hög personalomsättning och har inom vissa befattningar svårigheter att rekrytera. Förvaltningen är restriktiv vid nyanställning och värderar vid varje tillfälle behovet av rekrytering. Vissa tjänster vakanshålls men förvaltningen behöver samtidigt vara klok och aktsam så att arbetsmiljön inte försämras. Inom avdelningen Barn och unga har läget varit kritiskt och förvaltningen har inte haft möjlighet att minska konsultanvändningen inom avdelningens myndighetsenheter.

För att nå ekonomisk balans och förbättra de organisatoriska förutsättningarna inom avdelning Boende och hemlöshet arbetar förvaltningen med att ta fram en ny organisation för avdelningen. Förslaget innebär att ett chefsled tas bort, vilket kommer leda till färre ledningsfunktioner.

Förvaltningen har även arbetat med att ta fram förslag i syfte att effektivisera arbetssätt och strukturer ytterligare. Dessa förslag är inte utredda eller närmare

analyserade, men förvaltningen kan se att vissa av dessa idéer kan vara värda att gå vidare med i syfte att minska onödig administration:

- Digitalisering/automatisering av vissa administrativa uppgifter.
- Undvika dubbelarbete och stärka samordning i stadengemensamma frågor
- Samordna och förenkla stöd avseende personuppgiftshantering.
- Ökat införande av elektronisk posthantering via exempelvis Kivra.
- Minska antalet individutskott till ett (istället för två). Kräver ändring av reglemente.
- Tjänsteköp via befintligt system (Procedo)
- Ökad medvetenhet om statistikinsamlande, tydliggöra syfte med insamlandet (inte så mycket ”för att det går” eller ”kanske efterfrågas”).
- Förbättra stöd och organisering kring utlämnande av allmänna handlingar

Förvaltningen har även tillsammans med övriga socialförvaltningar (fyra regionala socialförvaltningarna, äldre, vård och omsorgsförvaltningen samt förvaltningen för funktionsstöd) vidare identifierat att en ökad central samordning kopplad till administrativa och juridiska frågor som rör IT, digitalisering, dataskydd och arkivering väsentligen skulle bidra till ett mer effektivt nyttjande av stadens administrativa resurser.

Förvaltningen lämnar följande konkreta förslag på åtgärder:

- Digital signering med e-tjänstelegitimation i stället för med privata bank-id införs vid lanseringen av det nya dokument- och ärendehanteringssystemet Ciceron.
- Juridiska frågeställningar för system/applikationer som är kommungemensamma utreds av central organisation innan systemen implementeras för att bland annat effektivisera arbetsprocesser samt för att säkerställa att förvaltningar kan erbjuda samma digitala tjänster.
- Grunduppgifter till konsekvensbedömningar innehållande bland annat tekniska specifikationer och flödesschema över informationen tillhandahålls förvaltningarna av central organisation.
- Det säkerställs att funktioner för bevarande och gallring av allmänna handlingar i de IT-system som upphandlas är funktionella innan avtal med leverantör skrivs på.
- Att det enkelt går att överföra den information som ska bevaras ur systemen till Göteborgs Stads e-arkiv, gärna med hjälp av integrationer från systemen direkt till e-arkivet vilket möjliggör massuttag av handlingar för bevarande.
- Att det säkerställs att förvaltningarna kan ansluta till e-arkivet även för att arkivera material som inte kommer från de kommungemensamma systemen.

20 Stadsmiljönämnden

20.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Samarbete mellan stadsmiljö-, stadsbyggnads-, exploatering- samt stadsfastighetsförvaltningen

Under 2023 pågår ett arbete på respektive förvaltning med att orientera sig inom de nya verksamheterna.

I nuläget samverkar förvaltningarna bland annat genom utveckling av styrande dokument, arbetssätt, inom IT samt kommunikation för att underlätta utveckling och minimera administration. Ett annat exempel är omvärldsbevakning och analys där det sker ett samarbete och på så sätt skapar en resurseffektiv hantering.

På sikt kan det finnas möjlighet att dela upp ansvar för olika stödprocesser, så att de fyra förvaltningarna kan nyttja samma dokument.

Under hösten kommer det också att starta ett gemensamt projekt med fokus på konsultanvändning. Ett arbete med att hitta minsta gemensamma nämnare för att styra, leda och effektivisera konsultanvändningen.

21 Utbildningsnämnden

21.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

I mars införde förvaltningen en rutin som innebär att chef som planerar att rekrytera medarbetare inom yrkesgrupper som arbetar med administration och ledningsarbete ska inhämta beslut från överordnad chef innan rekryteringen påbörjas.

Vid utbildningsnämndens sammanträde i april beslutade nämnden att införa ett tillfälligt anställningsstopp för alla tjänster ovanför rektorsnivån. Beslutet innebär att det är utbildningsnämnden som tar beslut om undantag från anställningsstopp vid synnerliga skäl.

Under första halvåret har förvaltningen vakantsatt 11 tjänster inom området administration.

Inom avdelningen för digitalisering har konsultkostnaderna minskat från 2,2 mnkr under andra halvåret 2022 till 1,1 mnkr första halvåret 2023.

22 Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

22.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Inom förvaltningen pågår sedan omorganisationen 2021 ett löpande arbete med att dimensionera de administrativa resurserna rätt utifrån den nya förvaltningens storlek. I syfte att effektivisera avgiftshandläggning, löneadministration och chefsstöd skapades vid förvaltningens bildande fyra centrala administrativa enheter. Ett första resultat redovisades under hösten 2022 då de administrativa enheterna genomfört en effektivisering motsvarande 14 årsarbetare. En fortsatt dialog förs om var de administrativa resurserna ska finnas för största möjliga verksamhetsnytta, central respektive lokal placering.

Under året har en kartläggning genomförts av vilka administrativa arbetsuppgifter som finns inom förvaltningen, samt vilka drivkrafterna är bakom den administration som utförs. Då rapporten färdigställts i början av hösten kommer resultatet ligga till grund för att analysera och fatta nödvändiga beslut om dimensionering och lokalisering av administrativa funktioner.

Förvaltningen har vidare identifierat att en ökad central samordning kopplad till administrativa och juridiska frågor som rör IT, digitalisering, dataskydd och arkivering väsentligen skulle bidra till ett mer effektivt nyttjande av stadens administrativa resurser. Förvaltningen lämnar följande konkreta förslag på åtgärder:

- Digital signering med e-tjänstelegitimation i stället för med privata bank-id införs vid lanseringen av det nya dokument- och ärendehanteringssystemet Ciceron.
- Juridiska frågeställningar för system/applikationer som är kommungemensamma utreds av central organisation innan systemen implementeras för att bland annat effektivisera arbetsprocesser samt för att säkerställa att förvaltningar kan erbjuda samma digitala tjänster.
- Grunduppgifter till konsekvensbedömningar innehållande bland annat tekniska specifikationer och flödesschema över informationen tillhandahålls förvaltningarna av central organisation.
- Det säkerställs att funktioner för bevarande och gallring av allmänna handlingar i de IT-system som upphandlas är funktionella innan avtal med leverantör skrivs på.
- Att det enkelt går att överföra den information som ska bevaras ur systemen till Göteborgs Stads e-arkiv, gärna med hjälp av integrationer från systemen direkt till e-arkivet vilket möjliggör massuttag av handlingar för bevarande.
- Att det säkerställs att förvaltningarna kan ansluta till e-arkivet även för att arkivera material som inte kommer från de kommungemensamma systemen.

23 Överförmyndarnämnden arvoden

23.1.1.1 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Nämnden har inget personalansvar, ansvaret för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservices rapporter.

Göteborgs
Stad

Delårsrapport aug 2023- Avtalssamverkan

Innehållsförteckning

1	Arkivnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2	Stadsbyggnadsnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3	Exploateringsnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
4	Förskolenämnden	3
5	Grundskolenämnden	4
6	Idrotts- och föreningsnämnden	5
7	Kommunledningen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8	Kretslopp och vattennämnden	6
9	Kulturnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
10	Stadsfastighetsnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
11	Miljö- och klimatnämnden	8
12	Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning	10
13	Nämnden för demokrati och medborgarservice	Fel! Bokmärket är inte definierat.
14	Nämnden för funktionsstöd	Fel! Bokmärket är inte definierat.
15	Nämnden för inköp och upphandling	11
16	Nämnden för Intraservice	Fel! Bokmärket är inte definierat.
17	Socialnämnden Centrum	14
18	Socialnämnden Hisingen	15
19	Socialnämnden Nordost	16
20	Socialnämnden Sydväst	17
21	Stadsrevisionen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
22	Stadsmiljönämnden	18
23	Utbildningsnämnden	20
24	Valnämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
25	Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	22
26	Överförmyndarnämnden arvoden	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1 Förskolenämnden

1.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samverkansavtal för förskola och pedagogisk omsorg i Göteborgsregionen	Kommuner i Göteborgsregionens kommunalförbund	Samverkansavtalet reglerar att medlemskommunerna inom GR i mån av plats tar emot barn i förskola och pedagogisk omsorg från andra kommuner och att vid varje sådan placering utgår interkommunal ersättning enligt fastställd prislista. Varje enskild kommun beslutar om det finns plats att erbjuda barn från andra kommuner.	

2 Grundskolenämnden

2.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?

Avtalssamverkan innebär att en kommun träffar avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun eller region. Här rapporterar förvaltningen om sådan avtalssamverkan som är aktuell inom grundskolenämndens verksamhet.

Utbildning i annan kommun

Då elever genomför sin utbildning i en annan kommun än hemkommunen regleras detta enligt två huvudprinciper:

1. Inom Göteborgsregionen (GR) genom ett samarbetsavtal som medlemskommunerna gemensamt ställt sig bakom. Det avtalet reglerar bland annat ersättningen för skola och fritidshem. Mellan dessa kommuner skrivs inga avtal utanför det gemensamma avtalet.
2. För övriga kommuner utanför Göteborgsregionen skrivs avtal och överenskommelser gällande den ersättning hemkommunen ska betala till kommunen där eleven genomför sin utbildning.

Samverkan med Universeum

Göteborgs Stad och Universeum har genom åren haft en rad olika samarbeten. Inom grundskolans verksamhetsområde har det exempelvis funnits överenskommelser om fria inträden för elever i vissa årskurser, det har också funnits samarbeten som kanaliserats via Göteborgsregionen. I samband med grundskoleförvaltningens bildande har dessa samarbeten utvecklats för att på ett bättre sätt stödja nämndens mål kring ökad måluppfyllelse och likvärdighet.

I samband med budget 2020 fördes 6,2 mnkr över till grundskolenämndens ram avseende verksamhetsstöd till GR. Grundskoleförvaltningen var inte involverad i beredning som förelåg denna budgetjustering.

Under 2022 tog Universeum kontakt med Göteborgs Stad och grundskoleförvaltningen för att få detta verksamhetsstöd uppräknat och tydligare reglerat. I de kontakter som förevarit med Universeum i denna fråga framkommer dock att detta verksamhetsstöd inte har någon tydlig bäring på grundskolenämndens uppdrag. Stödet får därmed bedömas ha en vag koppling till skolans grunduppdrag och nämnden har inte heller något uppdrag att betala ut mer generella verksamhetsstöd eller bidrag.

Grundskoleförvaltningen föreslår därför att grundskolenämnden hemställer till kommunstyrelsen om att ansvaret för detta bidrag inte längre ska åligga grundskolenämnden och att kommunstyrelsen bör utreda former och innehåll för framtida samverkan med Universeum.

3 Idrotts- och föreningsnämnden

3.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samarbetsavtal med CFFA Centrum för fysisk aktivitet (FaR – fysisk aktivitet på recept)	CFFA Centrum för fysisk aktivitet, Västra Götalandsregionen	Möjliggöra för FaR mottagningar på våra anläggningar samt anpassa utbud till målgrupper som är i behov av lågtröskelträning. Slussa vidare till våra verksamheter alternativt andra sammanhang där man fortsatt på egen hand kan bedriva sin friskvård.	

4 Kretslopp och vattennämnden

4.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Avtal Göteborgs leverans av dricksvatten till Ale och Göteborgs transitering av dricksvatten från Gårdsten genom Ale till Rödbo på Hisingen i Göteborg	Ale kommun	Dricksvattendistribution	Leverans av dricksvatten till Ale. Transitering av dricksvatten till Göteborg via Ale (vatten från Gbg)
Insamling och omhändertagande av återanvändbara saker från åvc:er	Kungsbacka kommun	Avfall/Återvinning	Insamling av byggmaterial såsom fönster, dörrar, garderober, tegeltakpannor och VVS-prylar. Insamlingsaktören ersätts inte av beställaren
VA-avtal med Kungsbacka kommun inkl dricksvatten och spillvatten	Kungsbacka kommun	Dricksvattendistribution Avledning spillvatten	Kostnaderna för resp kommuns åtagande enligt detta avtal är likställda. Resp kommun fakturerar sina abonnenter. Kungsbacka levererar dricksvatten till fastigheter i Göteborg. Kungsbacka tar emot spillvatten från fastigheter i Göteborg och vice versa.
Avsiktsförklaring avseende samverkan kring vatten- och avloppsförsörjning	Kungsbacka kommun	Vatten och avlopp	Gemensam planering inför framtida investeringar
Ömsesidigt dricksvattenkomplement i ansträngda lägen	Kungsbacka kommun	Dricksvattendistribution	
Samverkansavtal gällande test av infiltrationsanläggning i Gråbo	Lerums kommun	Råvattenförsörjning	
Avsiktsförklaring mellan Göteborg och Lerum avseende samverkan kring	Lerums kommun	Råvattenförsörjning	Gemensam planering inför framtida råvattenförsörjning

råvattenförsörjning från Mjörn			
Dricksvattenleverans till Mölndal	Mölndals stad	Dricksvattendistributio n	
Avledning av spillvatten från Eklanda Mölndal via Göteborg	Mölndals stad	Avledning av spillvatten	
Avledning av spillvatten från Göteborg genom Mölndal	Mölndals stad	Avledning spillvatten	
Dricksvattenleverans till Partille	Partille kommun	Dricksvattendistributio n	
Partille transitering avlopp	Partille kommun	Avledning avlopp	
Dricksvattenleverans till Öckerö	Öckerö kommun	Dricksvattendistributio n	
Avtal kring fördjupat regionalt samarbete inom avfall, vatten och avloppsområdet i Göteborgsområdet	GR	Vatten, avlopp och avfall	
Samarbetsavtal om nyttjande av ÅVC	Partille, Lerum, Härryda, Mölndal, Kungsbacka och Ale kommuner	Avfall/Återvinning	Kommuninvånare får välja vilken ÅVC de vill
Samarbetsavtal och styrgrupp om inpasseringssystem ÅVC	Partille, Lerum, Härryda, Mölndal, Kungsbacka och Ale kommuner	Avfall/Återvinning	Kommunerna har samma inpasseringssystem eftersom invånarna ska kunna välja ÅVC även i annan kommun än hemkommunen.

Förvaltningen samarbetar med flera kommuner kring framför allt dricksvattenleverans och spillvattenavledning. Det finns också samarbeten kring avfallsinsamling.

Förvaltningen har tecknat flera avtal med Mölndals stad, som gäller drift och underhåll av gemensamma anläggningar, tex katodiskt skydd av vattenledningar, kulvert från Lackarebäckverket, vattenledningar i Kroksläatts Parkgata, med flera. Det pågår även ett samarbete med ledningsflytt och bildande av ledningsrätt för Pedagogen Park i Mölndals stad.

Kretslopp och vattennämnden har delegerat ansvar till förvaltningsdirektören att teckna avtal med andra kommuner och regioner. I vissa fall förekommer delegation även på avdelningschefsnivå.

Alla ovanstående avtal är tillsvidareavtal och löper på tills någon part säger upp avtalet skriftligt. Uppsägningstid varierar.

5 Miljö- och klimatnämnden

5.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samverkansavtal Kungälv	Kungälv kommun	Energi- och klimatrådgivning	Avtalet om gemensam energi- och klimatrådgivning, utförd av miljöförvaltningen Göteborgs Stad, är uppsagt. Avtalet går ut den 31 december 2023.
Samarbetsavtal Partille	Partilles kommun	Energi- och klimatrådgivning	Avtalet om gemensam energi- och klimatrådgivning, utförd av miljöförvaltningen Göteborgs Stad, är uppsagt. Avtalet går ut den 31 december 2023.
Samarbetsavtal Öckerö	Öckerös kommun	Energi- och klimatrådgivning	Avtalet om gemensam energi- och klimatrådgivning, utförd av miljöförvaltningen Göteborgs Stad, är uppsagt. Avtalet går ut den 31 december 2023.
Avtal om samverkan	Ales kommun	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023
Avtal om samverkan	Härrydas kommun	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023
Avtal om samverkan	Kungälv kommun	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023
Avtal om samverkan	Lerums kommun	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023

		tobak och liknande produkter	
Avtal om samverkan	Mölndals stad	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023
Avtal om samverkan	Partilles kommun	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023
Avtal om samverkan	Öckerö kommun	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023
Avtal om samverkan	Stenungssunds kommun	Prövning och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622) och lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	Avtalet är uppsagt och upphörde per den 30 juni 2023

6 Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning

6.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samverkan VGR	VGR	Naturbruk	
Samverkansavtal GR	GR	Vuxenutbildning	

Enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (KL) ska kommunstyrelsen årligen rapportera till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan. Avtalssamverkan innebär att en kommun träffar avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun eller region. Rapporteringsskyldigheten innebär att kommunstyrelsen ska sammanställa befintliga och nya avtal som är aktuella under året och rapportera dessa till kommunfullmäktige. Syftet med rapporteringen är att kommunfullmäktige ska vara informerad och kunna ta fullt ansvar för verksamheterna även om den utförs av en annan kommun eller region.

För att stadsledningskontoret ska kunna fullfölja detta ansvar behöver respektive förvaltning redovisa vilka avtal som finns beslutade på respektive nämnd. Detta sker i samband med augustiuppföljningen.

Förvaltningen har avtal med Västra Götalandsregionen (VGR) gällande komvuxarbete inom naturbruk, diarienummer 1084/22, vilket har slutits med stöd av bestämmelsen i skollagen.

Vidare finns ett samverkansavtal med Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), diarienummer 1485/19. I fallet med GR går det bägge vägar. Detta då Arbetsmarknad och vuxenutbildning ibland anskaffar kommunal vuxenutbildning genom samverkansavtalet med GR, men även tillhandahåller det för andra kommuner inom GR genom samverkan.

7 Nämnden för inköp och upphandling

7.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samarbetsavtal	Göteborgs Begravningsamfällighet	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Göteborgsregionens Kommunalförbund och ISGR AB	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Räddningstjänsten Storgöteborg	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Gryning Vård AB	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Stiftelsen Göteborgs sjukhem inklusive ingående stiftelser och bolag	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Ale kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan	

		även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Härryda kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	(meddelar om bolagen ska vara med varje gång)
Samarbetsavtal	Kungsbacka kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	(meddelar om bolagen ska vara med varje gång)
Samarbetsavtal	Kungälv kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	(meddelar om bolagen ska vara med varje gång)
Samarbetsavtal	Lerums kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	(meddelar om bolag (Bostadsbolaget AVAB) ska vara med varje gång)
Samarbetsavtal	Lilla Edets kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Mölnåls Stad	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	(meddelar om bolagen ska vara med varje gång)
Samarbetsavtal	Orust kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan	(meddelar om bolag och stiftelsen ska vara med varje gång)

		även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Partille kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	(meddelar om bolagen ska vara med varje gång)
Samarbetsavtal	Stenungsunds kommun	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	(meddelar om bolagen ska vara med varje gång)
Samarbetsavtal	Tjörns kommun och de under ramavtalstiden vid var tid existerande kommunala bolagen	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	
Samarbetsavtal	Öckerö kommun inklusive bolag, Öckerö Fastighets AB, Öckerö Rederi AB	Upphandlingssamverkan så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. INK kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.	

I egenskap av inköpscentral kan Inköp och upphandling även ingå avtal om upphandlingssamverkan med kommuner, kommunalförbund och andra upphandlande myndigheter/enheter inom Göteborgsregionen, så att dessa myndigheter kan avropa från ramavtalen eller dynamiska inköpssystem. Inköp och Upphandling kan även tillhandahålla inköpsstödjande verksamhet.

8 Socialnämnden Centrum

8.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt ?
Samverkansavtal	Samtliga GR-kommuner	Socialjour	
Samverkansavtal	Samtliga GR-kommuner	Samhällsorientering för nyanlända	
Samverkansavtal	Mölnads Stad	Tillhandahållande av förvaltare och gode män	
Samverkansavtal	11 GR-kommuner: Alingsås, Härryda, Kungälv, Kungsbacka, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungssund, Tjörn Öckerö och Göteborg	Regionalt stödcentrum heder	
Avtal om medverkan i Kris- och relationsenheten i Göteborg	Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd	Stöd till våldsutsatta barn	
Samverkansavtal	Partille, Kungälv, Mölndal, Härryda, Ale respektive Öckerö	Barnahus	
Avtal gällande utförande av ungdomstjänst	Mölnads Stad	Ungdomstjänst	
Avtal gällande medling med anledning av brott	Partille kommun, Härryda kommun, Mölndal Stad, Öckerö Kommun,	Medlingsverksamheten	
Överenskommelser	Öckerö kommun, Partille Kommun, Ale kommun	Kompetenscentrum VINR (Dialoga).	
Samverkansavtal om regionskoordinatorer i Region Väst	Jämställdhetsmyndigheten , Länsstyrelserna i Västra Götalands län och Hallands län och Göteborgs Stad	Regionkoordinatorer mot människohandel alla ändamål	
Samverkansavtal avseende Columbus – center för unga vuxna med psykisk ohälsa	Västra Götalandsregionen och Finsam	Arbetslivsinriktad rehabilitering för unga vuxna	

Avtalssamverkan innebär att en kommun träffar avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun eller region. Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen årligen sammanställa befintliga och nya avtal som gäller avtalssamverkan och rapportera till kommunfullmäktige. Syftet med rapporteringen är att kommunfullmäktige ska vara informerad och kunna ta fullt ansvar för verksamheterna även om den utförs av en annan kommun eller region.

Förvaltningen redovisar i tabellen ovan aktuella avtal som nämnden beslutat.

9 Socialnämnden Hisingen

9.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?

Förvaltningen saknar avtal där uppgift som enligt reglemente och kärnverksamhet läggs över på annan kommun eller region eller vice versa. Dock finns samverkansavtal som innehåller överenskommelser hur förvaltningen samarbetar med regionen. Båda parter behåller sina respektive uppgifter men avtal visar vem som bidrar med vad i en aktivitet och vad detta potentiellt kommer kosta för respektive part.

10 Socialnämnden Nordost

10.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samverkansavtal avseende ungdomsmottagningar	VGR/Göteborgs Stad	Ungdomsmottagning Gamlestaden och Angered	

I tabellen ovan redogörs för de avtal där uppgift som enligt reglementet är en del av nämndens ansvar läggs över på annan kommun eller region.

Utöver det finns samverkansavtal som innehåller överenskommelser hur förvaltningen samarbetar med regionen. Båda parter behåller sina respektive uppgifter men avtal visar vem som bidrar med vad i en aktivitet och vad detta potentiellt kommer kosta för respektive part.

11 Socialnämnden Sydväst

11.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samverkansavtal om folkhälsoarbete 2023-2025	Västra Götalandsregionen	Befolkningsinriktade folkhälsoinsatser i samverkan med andra förvaltningar	
Samverkansavtal om Hälso- och sjukvård 2023-2025	Västra Götalandsregionen	Föredrag, kurser, gruppstöd för livsstilsförändring, hälsorådgivning och fysisk aktivitet	
Samverkansavtal om Familjecentrerat arbetssätt FCA 2023-2025	Västra Götalandsregionen	Familjecentrerat arbete	
Samverkansavtal avseende Ungdomsmottagning 2023	Västra Götalandsregionen	Ungdomsmottagning	
Avtal med Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd för ACT-verksamhet 2023	Västra Götalandsregionen	Assertive Community Treatment (ACT)	

Avtalssamverkan innebär att en kommun träffar avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun eller region. Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen årligen sammanställa befintliga och nya avtal som gäller avtalssamverkan och rapportera till kommunfullmäktige. Syftet med rapporteringen är att kommunfullmäktige ska vara informerad och kunna ta fullt ansvar för verksamheterna även om den utförs av en annan kommun eller region.

Förvaltningen redovisar i tabellen ovan aktuella avtal som nämnden beslutat.

12 Stadsmiljönämnden

12.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Avtal om systemstöd för flexlinjetrafik, Dnr 3941/18	Uddevalla kommun	Avtal om tekniskt systemstöd för flexlinjetrafik. Behövs för att trafiken ska fungera tekniskt.	Gäller tillsvidare
Samverkansavtal Trafik Göteborg	Västra Götalandsregionen (Västrafik) (och staten genom Trafikverket)	Verksamheten Trafik Göteborg	Det finns hängavtal
Avtal om systemstöd för flexlinjetrafik 0397/11	Västrafik	Tekniskt systemstöd för flexlinjetrafiken mellan Västrafik, Göteborg och Lerum för att trafiken ska fungera.	Gäller för trafik i Lerum
Samverkansavtal för samordning av flexlinjeresor SMF 2023-04298	Mölnads kommun	Samverkansavtal för samordning av flexlinjeresor, bokning och resetillstånd för Mölnads resenärer.	
Systemstöd för automatisk uppringning, dnr (61-1129-18-19) resp (UTM -61-2727-11-1)	Västrafik	Systemstöd för automatisk uppringning till resenär för alla kommuner som har flexlinjetrafik. Västrafik tillhandahåller tjänsten till Göteborg, som i sin tur tillhandahåller samma tjänst till Lerum och Uddevalla.	Avser teknik för Lerum, Göteborg och Uddevalla
Flex 2023/Södra skärgården (07199/22)	Västra Götalandsregionen	Sjukresor södra skärgården	Reglerar vad Västrafik ska betala för sjukresor i södra skärgården
Flextrafik 2023 (61-1525-18)	Västra Götalandsregionen	Driftavtal och tillköp av flextrafik	Gäller tillsvidare
Samarbetsavtal om Styr & Ställ	Mölnads kommun	Lånecykelsystem	Gäller så länge avtalet med Nextbike gäller 2026 upp till tre år förlängning
Interregionalt samverkansavtal Trafiken.nu	Stockholms Stad	Interregionalt samverkansavtal Trafiken.nu	
Samverkansavtal app Serviceresor	Västrafik, Region Halland, Örebro	Appen Serviceresor	Samverkansavtal samt PUB avtal finns

Banavgiftsavtalet	Västtrafik	Finansiering av drift och underhåll av spårvägsanläggningen	
Vattenreglering Mölndalsån	Mölndals kommun och Hälaryda kommun	Reglering av vattenflöden i vattendrag	
ÖK/avtal om spårvägsbanan	Mölndals kommun	Drift och underhåll av spårvägsanläggningen	Överenskommelse att vi är spårinnehavare för Mölndals spårvägsanläggning

13 Utbildningsnämnden

13.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen	Medlemskommunerna i GR	Avtalet ger elever möjlighet att studera på gymnasieskolans nationella program vid samtliga gymnasieskolor inom Göteborgsregionen. I avtalet finns också regleringar av interkommunal ersättning, vilket innebär att kommunerna har kommit överens om kostnaderna för utbildningarna.	
Samverkansavtal för gymnasiesärskolan i Göteborgsregionen	Medlemskommunerna i GR	Avtalet ger elever möjlighet att studera på gymnasiesärskolans nationella program vid samtliga gymnasiesärskolor inom Göteborgsregionen. I avtalet finns också regleringar av interkommunal ersättning, vilket innebär att kommunerna har kommit överens om kostnaderna för utbildningarna.	
Samverkansavtal för naturbruksutbildning i Västra Götaland	Göteborgs kommun och Västra Götalandsregionen, VGR	Avtalet ger elever möjlighet att studera på naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning vid VGRs naturbruksskolor.	
Särskilda samverkansavtal för nationellt godkända idrottsutbildningar	Avtal har upprättats med ett antal andra kommuner som anordnar nationellt godkända idrottsutbildningar. Avtal har även upprättats mellan andra (hem)kommuner och Göteborgs stad som	Avtalen reglerar bland annat antagningsförfarandet samt att elevens hemkommun betalar interkommunal ersättning till anordnarkommunen enligt självkostnad för utbildningen samt	

	huvudman för nationellt godkända idrottsutbildningar	merkostnad för ämnet specialidrott.	

Totalt är det 2 986 elever från andra kommuner som genomför sin utbildning i någon av Göteborg Stads kommunala gymnasieskolor (varav 2 2818 inom ramen för GR-samverkan).

1 450 Göteborgselever genomför sin utbildning i andra kommunala eller regionala gymnasieskolor (varav 1 273 inom ramen för GR-samverkan).

För kommuner utanför GR görs överenskommelser gällande den ersättning hemkommunen ska betala till kommunen där eleven genomför sin utbildning.

14 Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

14.1.1.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet	Övrigt?
Avtal om arbetsledning Tranemo kommun	Tranemo kommun	Avtalet avser arbetsledning för vård och omsorg utförd av Trygghetsjouren	Trygghetsjouren ska kunna bistå personalen inom vård och omsorg och funktionshinder med arbetsledning.
Avtal om arbetsledning Partille kommun	Partille kommun	Avtalet avser arbetsledning för vård och omsorg utförd av Trygghetsjouren	Trygghetsjouren ska bistå personalen inom vård och omsorg och funktionshinder med arbetsledning.
Avtal om arbetsledning Lerums kommun	Lerums kommun	Avtalet avser arbetsledning för vård och omsorg utförd av Trygghetsjouren	Trygghetsjouren ska bistå personalen inom vård och omsorg och funktionshinder med arbetsledning.
Avtal om arbetsledning Stenungssunds kommun	Stenungssunds kommun	Avtalet avser arbetsledning för vård och omsorg utförd av Trygghetsjouren	Trygghetsjouren ska bistå personalen inom vård och omsorg och funktionshinder med arbetsledning.
Avtal om hälso- och sjukvårdsinsatser	Avtal gäller följande kommuner: Varberg, Lidköping, Vänersborg, Ödeshög, Vadstena, Orust, Lysekil, Kungsbacka, Kungälv, Härryda, Strömstad, Sotenäs, Tanum, Stenungssund, Töreboda, Tjörn	Avtalet avser hälso- och sjukvårdsinsatser som utförts i respektive kommun	Hälso- och sjukvårdsinsatser har utförts i ordinärt boende.

Ovanstående avtal om arbetsledning är beslutade i den nämnd som Trygghetsjouren utför verksamheten åt. Avtalen förnyades under våren 2023.

Avtalen gällande hälso- och sjukvårdsinsatser som utförts i ordinärt boende rör personer som i vanliga fall har hälso- och sjukvårdsinsatser utfört av förvaltningen. Personerna vistas under en avgränsad tid, till exempel semester, i annan kommun och behöver under den tiden få fortsatta hälso- och sjukvårdsinsatser.